

**GECOMBINEERDE ANTERIEURE OVEREENKOMST
EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST**

DE ONDERGETEKENDEN:

1. de Gemeente Laarbeek, ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet, vertegenwoordigd door de heer F.L.J. van der Meijden, burgemeester van Gemeente Laarbeek, hierna te noemen **Gemeente**; en
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TPSOLAR VOSSENBERG B.V.**, statutair gevestigd te Lijnden, en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden, aan de Melbournestraat 9, unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 83079416, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder, bestuurder de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TPSOLAR-KONZEPT B.V.**, statutair gevestigd te Lijnden, en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden, aan de Melbournestraat 9 Unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 66965462, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar aandeelhouder, bestuurder de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TPSOLAR B.V.**, statutair gevestigd te Lijnden, en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden aan de Melbournestraat 9 Unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 62608894 ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar zelfstandig bevoegde aandeelhouder, bestuurders de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **ERWINOTA B.V.**, statutair gevestigd te Alkmaar en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden, aan de Melbournestraat 9 Unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 61657476 ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder, bestuurder de heer H.J. Wieffer geboren te Beverwijk op 18 maart 1965, hierna te noemen **Wederpartij**;

Gemeente en Wederpartij hierna gezamenlijk te noemen de **Partijen** en ieder individueel een **Partij**.

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- op 1 juli 2008 de Wet ruimtelijke ordening (de **Wro**) en (hiervan deel uitmakende) de Grondexploitatiewet in werking zijn getreden;
- in de Grondexploitatiewet het verplichtende karakter van kostenverhaal is vastgelegd;
- de Wro ook de mogelijkheid biedt voor het sluiten van Anterieure overeenkomsten (begrippen met een hoofdletter hebben de betekenis zoals daaraan toegekend in Artikel 1 van deze Overeenkomst of elders in deze Overeenkomst) bij locatieontwikkeling;
- de Wederpartij het plan heeft om op het Plangebied, bestaande uit de percelen kadastraal bekend als Lieshout, Sectie M nummers 22, 61, 62, 63, 64, 65 en 66, gesitueerd nabij de Vossenbergh te Mariahout, gemeente Laarbeek, een landschappelijk ingepast Zonnepark van ca. 8,5 ha te ontwikkelen inclusief Landschappelijke Inrichting, met bijhorende boven- en ondergrondse infrastructuur in de vorm van bekabeling, transformatoren en omvormers, en gedurende de Exploitatieperiode te exploiteren (zie bijlage A);
- Wederpartij de percelen waaruit het Plangebied bestaat in eigendom heeft of (een) (intentie)overeenkomst(en) heeft met de Grondeigenaar van het Plangebied op grond waarvan Wederpartij bevoegd is te kunnen beschikken over de percelen ter uitvoering van het Projectplan.
- Wederpartij op 25 augustus 2021 bij de gemeente een Omgevingsvergunning heeft aangevraagd voor het planologisch mogelijk maken van Zonnepark Vossenbergh, OLO nr. 6328907;

- het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente (het **College**) op 6 juli 2021 in principe medewerking heeft verleend aan het principeverzoek voor planologische medewerking aan het Zonnepark;
- het Plangebied gesitueerd is in een landschapstype dat volgens de 'Visie op Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek' zoals op 3 oktober 2019 door de gemeenteraad van Gemeente vastgesteld (de **Visie**) geschikt is voor grootschalige zonneparken;
- Gemeente in de Visie Randvoorwaarden heeft opgenomen voor projectaanvragen voor zonneparken. De onderbouwing van een project dient in te gaan op de vijf typen Randvoorwaarden, te weten de landschappelijke inpassing, maatschappelijke meerwaarde, participatie en procedurele en technische voorwaarden.
- Het Projectplan 1 van de maximaal 5 zonneparken is waaraan in eerste instantie wordt meegewerkt volgens de Visie in de vorm van een pilot.
- Het Projectplan, mits voldaan wordt aan de voorwaarden in deze Overeenkomst, voldoet aan de in de Visie gestelde voorwaarden;
- Partijen het Projectplan hebben besproken en concluderen dat het Project uit planologisch oogpunt en onder de in deze Overeenkomst opgenomen voorwaarden haalbaar lijkt;
- Na het verstrijken van de Exploitatieperiode wordt de situatie van voor de vergunningverlening met inachtneming van de dan geldende regels m.b.t. flora en fauna hersteld. De Landschappelijke Inrichting en eventuele natuurwaarde die zich gedurende de Exploitatieperiode heeft ontwikkeld blijven daarbij, na de Exploitatieperiode zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, behouden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid;
- Partijen met deze Overeenkomst beogen het kostenverhaal van Gemeente voortvloeiende uit de Grondexploitatiewet met betrekking tot de herontwikkeling van het Plangebied te verzekeren en afspraken vast te leggen over proces- en financiële participatie en meerwaarde voor de omgeving van het Plangebied.

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

ARTIKEL 1. BEGRIPSBEPALING

1.1 De hiernavolgende bepalingen maken integraal deel uit van deze Overeenkomst.

Anterieure overeenkomst:	een overeenkomst tussen partijen waarin de juridische en financiële voorwaarden waaronder de ontwikkeling en realisatie zal geschieden, nader zijn omschreven.
Artikel:	een artikel van deze Overeenkomst.
Bestemmingsplan:	het bestemmingsplan Buitengebied Laarbeek, vastgesteld op 6 juli 2010.
Bijlage:	een bijlage van deze Overeenkomst welke onlosmakelijk deel uitmaakt van deze Overeenkomst.
Effectieve Datum:	3 mei 2022
Exploitatieperiode:	een periode van 25 (vijfentwintig) jaar vanaf de Realisatiedatum waarin de exploitatie van het Zonnepark op het Plangebied is toegestaan.
Gelieerde Onderneming:	een (rechts)persoon ten aanzien waarvan een (rechts)persoon of zijn uitsluitende moedermaatschappij of aandeelhouder, direct of indirect 50% (vijftig procent) of meer van de nominale waarde van het geplaatst aandeelekapitaal houdt of van het stemrecht op de betreffende algemene vergadering van houders van aandelen of de bevoegdheid heeft een meerderheid van de

bestuurders te benoemen of anderzijds zeggenschap heeft over zijn activiteiten, of enige andere (rechts)persoon die kan worden aangemerkt als een "dochtermaatschappij" of deel van een "groep" als bepaald in de artikelen 2:24a en 2:24b van het Burgerlijk Wetboek. Dergelijke rechtspersonen worden slechts geacht een Gelieerde Onderneming te zijn zo lang voornoemde verbinding bestaat.

**Hypotheekhouder
Wederpartij:**

de bank en/of financier(s) van Wederpartij ten behoeve waarvan op enig moment een recht van hypotheek, een pandrecht of andere zekerheidsrechten worden gevestigd op het Zonnepark, de vorderingen op naam van Wederpartij voortvloeiende uit onderliggende overeenkomsten en/of op (opstal- of eigendoms-)rechten van Wederpartij met betrekking tot (een deel van) de percelen betrokken bij het Plangebied.

Landschappelijke Inpassing:

de maatregelen die in het Projectplan zijn opgenomen en die ervoor zorgen dat het Zonnepark aansluit bij de kenmerken van het landschap (bijvoorbeeld door rijrichting van de panelen), of die het project onttrekken aan het zicht (bijvoorbeeld een grondwal of een haag).

Landschappelijke Inrichting:

de maatregelen die in het Projectplan zijn opgenomen, die meerwaarde opleveren voor de Projectomgeving in de vorm van een bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving, biodiversiteit of ecologische waarden.

Omgevingsdialoog:

de dialoog zoals gevoerd tussen Wederpartij, de Gemeente en de Omgeving, waarin de procesparticipatie nader uiteen is gezet, zoals aanhecht als Bijlage C.

Omgeving:

bedrijven, inwoners en maatschappelijke organisaties binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Laarbeek, uitgebreid met de inwoners van Meierijstad en Son en Breugel waar het gaat om mogelijkheden tot omgevingsparticipatie.

Omgevingsvergunning:

de integrale vergunning voor het bouwen en het in afwijking van het Bestemmingsplan gebruiken van het Zonnepark dan wel het realiseren van het Projectplan op basis van artikel 2.1 jo 2.12 lid 1 onder a ten derde van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarvan op 25 augustus 2021 een aanvraag is ingediend met nummer 6328907.

Overeenkomst:

deze gecombineerde anterieure- en samenwerkingsovereenkomst (inclusief de overwegingen en de Bijlagen en eventuele schriftelijke wijzigingen daarvan) tussen Gemeente en Wederpartij, waarin de juridische en financiële voorwaarden m.b.t. de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van het Zonnepark en de afspraken omtrent de proces- en financiële participatie en de meerwaarde voor de omgeving van het Plangebied nader zijn omschreven.

Plangebied:

het plangebied bestaande uit de percelen waarop het Projectplan zal worden gerealiseerd, kadastraal bekend als gemeente Lieshout sectie M met nummers 22 (7.790 m²), 61 (37.240 m²), 62 (14.260 m²), 63 (6.860 m²), 64 (210 M²),

	65 (1.000 m ²) en 66 (19.000 m ²) een schetsmatige weergave waarvan is aangehecht als Bijlage A.
Profijtplan:	het nader door het College goed te keuren profijtplan waarin de financiële participatie van de Projectomgeving uiteen is gezet.
Projectplan:	een (ontwerp) uitwerking op hoofdlijnen van het Zonnepark inclusief de Landschappelijke Inpassing, de Landschappelijke Inrichting en meervoudig ruimtegebruik van het Plangebied op een zodanig niveau dat deze als basis kunnen dienen voor een gedegen studie door Gemeente van de haalbaarheid en een verantwoorde besluitvorming omtrent de Omgevingsvergunning, zoals aangehecht als Bijlage B.
Projectomgeving:	de (gemeentegrensoverschrijdende) bedrijven en bewoners rondom het Zonnepark die mogelijk overlast ervaren (met een maximale afstand van 500 meter).
Randvoorwaarden:	de door Gemeente gestelde voorwaarden die bepalend zijn voor het willen of kunnen realiseren van een zonnepark, zoals omschreven in de Visie, Omgevingsvergunning en in deze Overeenkomst .
Realisatiedatum:	de datum dat het Zonnepark door de Wederpartij in gebruik wordt genomen en is aangemeld bij CertIQ.
SDE++ Subsidie:	de ter uitvoering van het Zonnepark door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland onder de Nederlandse subsidieregeling SDE++ aan Wederpartij toe te kennen subsidie.
Subsidietermijn:	de periode dat Wederpartij ten behoeve van het Zonnepark SDE++ ontvangt ter uitvoering van het Zonnepark.
Uiterste Realisatiedatum	
Landschappelijke Inpassing:	de dag waarop een periode van 12 (twaalf) maanden na de datum dat Wederpartij een aanvang heeft gemaakt met de werkzaamheden tot realisatie van het Zonnepark, is verstreken.
Zonnepark:	het landschappelijk ingepast zonnepark van circa 8,5 ha met bijbehorende boven- en ondergrondse infrastructuur in de vorm van bekabeling, transformatoren en omvormers dat Wederpartij wenst te ontwikkelen, realiseren en exploiteren binnen het Plangebied overeenkomstig het Projectplan.

ARTIKEL 2. DOEL

- 2.1 Het doel van deze Overeenkomst is de gemaakte afspraken vast te leggen ten aanzien van de onderlinge samenwerking tussen Partijen rondom het Projectplan voor het Zonnepark op het Plangebied waaronder begrepen:
- 2.1.1 de wijze van samenwerking, onderlinge taken, bevoegdheden en verplichtingen van Partijen;
  - 2.1.2 de wijze waarop de (project)omgeving wordt betrokken en kan participeren bij de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van het Zonnepark;
  - 2.1.3 de manieren waarop maatschappelijke meerwaarde wordt gecreëerd voor de Omgeving en de Projectomgeving, onder andere door voldoende financiële participatiemogelijkheden te creëren voor de Projectomgeving en Omgeving.

ARTIKEL 3. UITGANGSPUNTEN

- 3.1 Partijen beogen samen te werken ten einde Wederpartij in staat te stellen uitvoering te geven aan het Projectplan met dien verstande dat de percelen betrokken bij het Projectgebied eigendom zijn van [REDACTED] (de **Grondeigenaar**) en Wederpartij (intentie)overeenkomst(en) heeft gesloten met de Grondeigenaar noodzakelijk voor de uitvoering door Wederpartij van het Projectplan. Voorafgaand aan de ondertekening door beide Partijen van deze Overeenkomst is/ zijn door Wederpartij een (vanuit het oogpunt van privacy en vertrouwelijkheid door Wederpartij en Grondeigenaar gecensureerde) kopie van deze (Intentie)overeenkomst(en) aan de Gemeente verstrekt.

ARTIKEL 4. TAKEN EN PUBLIEKRECHTELIJKE BEVOEGDHEDEN

- 4.1 Partijen verplichten zich tot het uiterste in te spannen om gezamenlijk te komen tot realisatie van het Projectplan met inachtneming van het Profijtplan en de Omgevingsdialoog, een en ander binnen de publiekrechtelijke taak en rol van Gemeente met in achtneming van de regels omtrent redelijkheid en billijkheid.
- 4.2 Wederpartij zal uit hoofde van haar taakstelling en professionaliteit alles doen wat in redelijkheid en billijkheid van haar verlangd mag worden om tot een verantwoorde realisering van het Projectplan te komen en neemt daarbij de risico's op zich zoals voortvloeiend uit deze Overeenkomst. Dat wil zeggen dat Gemeente niet aansprakelijk is voor door de Wederpartij aangegane financiële risico's en exploitatierisico's.
- 4.3 Gemeente zal uit hoofde van haar publiekrechtelijke taak en rol alles doen wat in redelijkheid en billijkheid van haar verlangd mag worden om tot een verantwoorde realisering van het Projectplan te komen en zal in dat kader alle benodigde gegevens beschikbaar stellen die met betrekking tot het onderzoek en de uitvoering nodig en bruikbaar zijn en zich daartoe uit een oogpunt van openbaarheid lenen.
- 4.4 Gemeente zal zich inspannen tijdig alle benodigde procedures voor te bereiden, uit te voeren en af te wikkelen die in het kader van de Wro en andere wetgeving noodzakelijk zijn voor verwezenlijking van het Projectplan.
- 4.5 Uit hoofde van de inspanningsverplichting uit dit Artikel 4 zal Wederpartij nimmer kunnen vorderen dat (i) Gemeente eventuele aanwijzingen van hogere overheden niet mag opvolgen of (ii) gegronde bedenkingen, zienswijzen en/of bezwaren van derden niet mag honoreren. Voornoemde onvoorziene omstandigheden kunnen nimmer leiden tot enige (schade)vergoeding hoe ook genaamd jegens Wederpartij.
- 4.6 Gemeente zal nimmer aansprakelijk zijn voor schade jegens Wederpartij uit hoofde van het niet, niet juist of niet tijdig verlenen van de Omgevingsvergunning.

ARTIKEL 5. BIJDRAGE IN ONTWIKKELING

- 5.1 Alle onderzoeken en plandocumenten die in het kader van de planvoorbereiding noodzakelijk worden geacht ten behoeve van het Projectplan, worden door of in opdracht van Wederpartij uitgevoerd en de kosten zijn voor rekening van Wederpartij. Voorbeelden zijn ruimtelijke onderbouwing, bodemonderzoek, planschaderisico-analyse, geo-hydrologisch onderzoek, geo-technisch onderzoek. Dit is geen limitatieve opsomming.
- 5.2 De kosten voor ambtelijke procesbegeleiding worden op basis van een door de Gemeente aan Wederpartij verstrekte specificatie gesteld op [REDACTED] voor rekening van Wederpartij.
- 5.3 Schade aan eigendom van de Gemeente buiten het Plangebied als gevolg van de werkzaamheden ter realisatie van het plan inclusief bouwrijp maken, zijn voor rekening van Wederpartij.
- 5.4 De kosten voor de uitgebreide omgevingsvergunning en eventuele andere gemeentelijke vergunningen of besluiten – opgenomen in de geldende legesverordening – komen voor rekening van Wederpartij.
- 5.5 Planschade zoals bedoeld in Artikel 12 komt voor rekening van Wederpartij.
- 5.6 Wederpartij is gehouden om, bovenop de kosten voor ambtelijke procesbegeleiding conform artikel 5.2 in deze Overeenkomst, een ruimtelijke / maatschappelijke bijdrage te voldoen waarin wordt voorzien in de maatschappelijke meerwaarde en financiële

participatie hetgeen de maatschappelijke meerwaarde van het Projectplan ten goede komt. Dit wordt uitgewerkt in Artikel 7.

ARTIKEL 6. LEGES

- 6.1 De kosten voortvloeiende uit de Omgevingsvergunning, het voor het in behandeling nemen van het verzoek tot afwijking van het Bestemmingsplan, de onderzoeken en eventuele andere gemeentelijke vergunningen of besluiten opgenomen in de geldende legesverordening komen voor rekening van Wederpartij (de **Leges**).
- 6.2 De Leges worden in rekening gebracht op grond van de geldende legesverordening van Gemeente met dien verstande dat indien de betreffende Leges in Gemeente met betrekking tot de bouw van zonneparken in de periode tussen de Effectieve Datum en de Realisatiedatum op grond van een nieuwe legesverordening van Gemeente worden verlaagd, dat dan deze verlaagde tarieven met terugwerkende kracht van toepassing zullen zijn op de ten behoeve van de ontwikkeling en realisatie van het Zonnepark door Wederpartij te betalen Leges. Indien de betreffende Leges reeds door Wederpartij zijn voldaan dan zal Gemeente het verschil tussen de reeds door Wederpartij betaalde Leges en de Leges op grond van de verlaagde tarieven terugbetalen aan de Wederpartij.

ARTIKEL 7. OMGEVINGSFONDS EN PARTICIPATIE VAN DE OMGEVING

- 7.1 Wederpartij is gehouden om in overeenstemming met het nog vast te stellen Profijtplan, bovenop de Leges en vergoedingen uit hoofde van Artikel 5, een ruimtelijke dan wel maatschappelijke bijdrage te voldoen waarmee wordt voorzien in de maatschappelijke meerwaarde en financiële participatie van het Projectplan. Om dit te bewerkstelligen zal de Gemeente al dan niet gezamenlijk met een lokale energie coöperatie een fonds oprichten en beheren waarmee projecten en initiatieven worden gefinancierd ter bevordering van duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergroening en/of versterking van het landschap in de omgeving van het Zonnepark, zodat het Zonnepark bijdraagt aan de lokale energietransitie en het versterken van de gemeenschap in de omgeving van het Zonnepark (het **Omgevingsfonds**).
- 7.2 De Gemeente zal er voor zorgdragen dat het Omgevingsfonds is opgericht vóórdat de Exploitatieperiode is aangevangen.
- 7.3 Wederpartij zal gedurende de Subsidietermijn elk jaar een bijdrage [REDACTED] betalen aan/ten behoeve van het Omgevingsfonds welk bedrag voor het eerst verschuldigd zal zijn in het eerste kalenderjaar van de Exploitatieperiode en zal worden vastgesteld op basis van de opgewekte hoeveelheid MWh van het Zonnepark zoals gepubliceerd door CertIQ. De hoogte van de bijdrage van Wederpartij aan het Omgevingsfonds zal door de Gemeente niet openbaar worden gemaakt.
- 7.4 De betalingen zoals bedoeld in artikel 7.3 starten op het moment dat de exploitatie van het Zonnepark is aangevangen. Het definitieve bedrag van de bijdrage wordt jaarlijks na afloop van het boekjaar bepaald aan de hand van een door een accountant gecontroleerde jaarrekening waarin de productiecijfers van het Zonnepark worden opgenomen. De cijfers worden door Wederpartij binnen 4 (vier) weken na aangifte van de vennootschapsbelasting, na afloop van ieder boekjaar, beschikbaar gesteld aan Gemeente en het Omgevingsfonds. Wederpartij is gehouden het bedrag te voldoen binnen 90 (negentig) dagen nadat het Omgevingsfonds de betaling heeft gefactureerd aan Wederpartij.
- 7.5 In overeenstemming met het Profijtplan zal Wederpartij naar redelijkheid en billijkheid zorgdragen voor een lokale financiële participatie. Dit plan bevat minimaal de volgende onderdelen:
  - 7.5.1 Participatie is mogelijk tot maximaal 50% (vijftig procent) van (certificaten van) de aandelen in het aandelenkapitaal van Wederpartij of door de uitgifte van obligaties via een crowdfundingplatform of een constructie met de lokale energiecoöperatie. Als er voor obligaties wordt gekozen zal Wederpartij voor een bedrag van EUR 400.000,- (vierhonderdduizend euro) de mogelijkheid bieden, met een rentepercentage van minimaal 3% (drie procent) en maximaal 5% (vijf procent) en een looptijd van 15 (vijftien) jaar om te participeren in het Project.

- 7.5.2 Het minimumbedrag waarvoor de Projectomgeving en Omgeving kunnen participeren in het Project is € 25 (vijfentwintig euro) per deelname.
- 7.5.3 De Projectomgeving wordt de kans geboden om met prioriteit in te schrijven op de beschikbare financiële producten. Vervolgens wordt de Omgeving de gelegenheid geboden om financieel te participeren.
- 7.5.4 De nodige inspanningen om te komen tot de financiële participatie worden beschreven.
- 7.5.5 Indien Wederpartij krachtens Artikel 7.5.1. kiest voor de uitgifte van obligaties via een crowdfundingplatform maar het in Artikel 7.5.1. vermelde bedrag ad EUR 400.000,- (vierhonderdduizend euro) aan uit te geven obligaties niet wordt gehaald, dan zal Wederpartij zich inspannen om via een nieuwe openstelling op het crowdfundingplatform voor een lager bedrag dan EUR 400.000,- (vierhonderdduizend euro) alsnog trachten vorm te geven aan lokale financiële participatie.
- 7.6 Wederpartij betreft de Omgeving en de Projectomgeving daarnaast zorgvuldig bij de planvorming en de Landschappelijke Inrichting. Een en ander is beschreven in het plan voor de Omgevingsdialoog (bijlage C).
- 7.7 Het Profijtplan wordt aan het College voorgelegd binnen 3 (drie) maanden na definitief worden van de Omgevingsvergunning. Alleen na voortijdig overleg met het College kan uitstel worden verleend.

ARTIKEL 8. BETALING

- 8.1 De Ambtelijke Proceskostenvergoeding dient door Wederpartij betaald te worden binnen 4 (vier) weken na ontvangst van een door Gemeente opgestelde factuur daartoe op rekeningnummer **NL91 BNGH 0285 000 721** onder vermelding van 'kosten voor ambtelijke procesbegeleiding Zonnepark Vossenbergh'. Deze factuur zal worden verstuurd binnen 4 (vier) weken nadat deze Overeenkomst is gesloten.
- 8.2 Indien de Ambtelijke Proceskostenvergoeding niet tijdig wordt voldaan, is Wederpartij in verzuim en zal daarover, overeenkomstig het bepaalde in artikel 6:83 van het Burgerlijk Wetboek zonder ingebrekestelling, over de periode vanaf die datum tot aan de datum van betaling de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 van het Burgerlijk Wetboek verschuldigd zijn.

ARTIKEL 9. LOCATIE-EISEN

- 9.1 Ter Landschappelijke Inpassing en Landschappelijke Inrichting van het Zonnepark is Wederpartij verplicht, indien en voor zover zij overgaat tot realisatie van het Zonnepark, op haar kosten, als onderdeel van de realisatie van het Zonnepark de Landschappelijke Inpassing en de Landschappelijke Inrichting te realiseren. Dit gebeurt zoveel mogelijk voorafgaand aan of gelijktijdig met de ontwikkeling en realisatie van het Zonnepark en overeenkomstig het Projectplan, maar dient in ieder geval te zijn uitgevoerd binnen 1 (één) jaar na het starten van de bouwwerkzaamheden. In het geval deze maatregelen door externe omstandigheden of oorzaken gelegen buiten de invloedssfeer van Wederpartij niet kunnen worden geïnitieerd of gerealiseerd, zullen Wederpartij en Gemeente in overleg treden teneinde te goeder trouw en naar redelijkheid en billijkheid een alternatieve afspraak hierover te maken.
- 9.2 Het plan omtrent de minimale Landschappelijke Inrichting is opgenomen in het Projectplan (bijlage B). In (al dan niet reeds gevoerd) overleg met omwonenden (zoals opgenomen in de Omgevingsdialoog, bijlage C) kan voornoemd plan tot Landschappelijke Inrichting nog worden aangevuld of uitgebreid, waarna de wijzigingen aan Gemeente ter goedkeuring worden voorgelegd. De omwonenden zijn reeds in aanloop naar het opstellen van het Projectplan betrokken, een en ander zoals nader uitgewerkt in de Omgevingsdialoog.
- 9.3 Wederpartij dient de Gemeente onverwijld schriftelijk te berichten:
  - 9.3.1 over de datum van de feitelijke start van de werkzaamheden ter realisatie van de Landschappelijke Inpassing;
  - 9.3.2 over de datum waarop de Landschappelijke Inpassing is gerealiseerd;
  - 9.3.3 indien zij op enig moment niet in staat is aan de in Artikel 9.1 vermelde verplichtingen te voldoen.

- 9.4 De kosten voor het beheer en onderhoud van de maatregelen voor Landschappelijke Inrichting en Landschappelijke Inpassing gedurende de Exploitatieperiode worden gedragen door Wederpartij. Wederpartij verplicht zich om de gerealiseerde landschappelijke inrichting en landschappelijke inpassing overeenkomstig de Landschappelijke Inrichting en de Landschappelijke Inpassing zowel kwantitatief als kwalitatief in stand te houden gedurende de Exploitatieperiode.
- 9.5 Het parkeren wordt op eigen terrein of een naburig particulier terrein opgelost. Afwenteling op de openbare ruimte is niet toegestaan.
- 9.6 Het is de verantwoordelijkheid van Wederpartij om aan te sluiten op het energienetwerk. Wederpartij toont dit aan voor aanvang van de bouwactiviteiten middels een verklaring van de net(werk)beheerder dat deze instemt met de toegang van het Zonnepark op het netwerk. De net(werk)beheerder is verantwoordelijk en eveneens aansprakelijk voor enige overbelasting van het netwerk gedurende de Exploitatieperiode. Wederpartij zal zich echter maximaal inspannen om naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid haar medewerking te verlenen aan de net(werk)beheerder om overbelasting gedurende de Exploitatieperiode te voorkomen.
- 9.7 Wederpartij verplicht zich in overleg met de Grondeigenaar na 15 (vijftien) operationele jaren aan Gemeente een recente natuurtoets en een recent bodemonderzoek te overleggen.. Wederpartij kan de natuurtoets en bodemonderzoek door de gemeente laten uitvoeren voor een bedrag van €5000 (vijfduizend euro).
- 9.8 Indien Wederpartij naar objectieve maatstaven de verplichting uit Artikel 9.1 om de Landschappelijke Inpassing voor de Uiterste Realisatiedatum Landschappelijke Inpassing volledig te realiseren niet nakomt, zal Gemeente aan Wederpartij een nadere redelijke termijn stellen om alsnog aan deze verplichting te voldoen. Wederpartij zal alsdan éénmalig in de gelegenheid worden gesteld om binnen deze nadere redelijke termijn alsnog aan de verplichting uit Artikel 9.1 te voldoen. Indien Wederpartij na verloop van deze nadere redelijke termijn niet dan wel niet volledig alsnog het gestelde in Artikel 9.1 is nagekomen, heeft Gemeente de bevoegdheid een direct oneishare boete ter hoogte van [REDACTED] onverminderd het recht van Gemeente op nakoming en/of (aanvullende) schadevergoeding.

ARTIKEL 10. ONTMANTELING

- 10.1 Na het verstrijken van de Exploitatieperiode – of indien het Zonnepark voor het einde van de Exploitatieperiode niet meer wordt en niet meer zal worden geëxploiteerd binnen de Exploitatieperiode - dient Wederpartij het Zonnepark voor haar rekening te ontmantelen. Alle onderdelen van het Zonnepark (inclusief maar niet beperkt tot de zonnepanelen alsmede hekwerken, ondergrondse en bovengrondse infrastructuur en andere constructieve elementen en verhardingen) dienen met in achtneming van de dan geldende wetgeving te worden afgevoerd/verwerkt. De aangelegde landschappelijke inrichting blijft ten minste in stand tot de ontmanteling van het Zonnepark.
- 10.2 De Wederpartij verplicht zich jegens de Gemeente om de met betrekking tot de realisatie en exploitatie van het Zonnepark met de Grondeigenaar te sluiten overeenkomsten voor maximaal de duur van de Exploitatieperiode aan te gaan en hierin een wegneemplicht bij het eindigen van de Exploitatieperiode voor de Wederpartij op te nemen, waarna het Plangebied, behoudens het deel van de Landschappelijke Inrichting dat conform het Projectplan na de Exploitatieperiode niet hoeft te worden teruggebracht in de oorspronkelijke staat, zal worden teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Op verzoek van de Gemeente zal de Wederpartij uiterlijk op de Realisatiedatum een kopie van de betreffende bepalingen uit de overeenkomst(en) met Grondeigenaar aan de Gemeente overleggen. Na het verstrijken van de Exploitatieperiode dienen binnen zes maanden alle voorzieningen betreffende het Zonnepark verwijderd te zijn, op straffe van het betalen van een boete [REDACTED] onverminderd het recht van de Gemeente op nakoming en/of aanvullende schadevergoeding en/of ontbinding.

ARTIKEL 11. FASERING

- 11.1 Met de realisatie van het Zonnepark onder het Projectplan kan worden gestart de dag nadat de beroepstermijn (6 (zes) weken na de bekendmaking) van de Omgevingsvergunning is afgelopen en er geen voorlopige voorziening is gevraagd. Tot de Omgevingsvergunning onherroepelijk wordt, doch nooit eerder dan deze definitief is verleend, is gebruik van de Omgevingsvergunning op risico van Wederpartij.
- 11.2 De realisatie van het Zonnepark dient (behoudens indien anders bepaald in deze Overeenkomst) door Wederpartij binnen 2 (twee) jaar na het onherroepelijk worden van de Omgevingsvergunning te zijn voltooid tenzij er sprake is van het niet tijdig kunnen verkrijgen of bereiken van (i) de SDE++ Subsidie, (ii) een bancaire financiering voor het Project of (iii) overeenstemming met een netbeheerder over de aansluiting van de voor de uitvoering van het Zonnepark benodigde stroomvoorziening door de betreffende netbeheerder in welke gevallen de op gemelde termijn wordt verlengd tot tenminste 4 (vier) jaar na het onherroepelijk worden van de Omgevingsvergunning.
- 11.3 Aan deze Overeenkomst wordt als Bijlage F een planning aangehecht van de door Wederpartij uit te voeren werkzaamheden. Indien Partijen voorzien dat deze planning niet wordt gehaald, treden Partijen in overleg, teneinde de gevolgen van een vertraging zoveel mogelijk te beperken. Een gewijzigde planning treedt in de plaats van de voorgaande aangehechte planning.

ARTIKEL 12. PLANSCHADE

- 12.1 Wederpartij verbindt zich om aan Gemeente het totale bedrag te compenseren van de planschade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening die onherroepelijk voor tegemoetkoming door Gemeente in aanmerking komt en die voortvloeit uit de Omgevingsvergunning overeenkomstig het bepaalde in Bijlage D.
- 12.2 Wederpartij verklaart ermee bekend te zijn dat de mogelijkheid bestaat om door middel van een planschade-risicoanalyse, uit te voeren in opdracht en voor rekening en risico van Wederpartij, door een daarin gespecialiseerd bureau, indicatief inzicht te verkrijgen in de omvang van mogelijk te verwachten schade.
- 12.3 Wederpartij stelt zich garant het bedrag aan planschade voortvloeiende uit eventuele claims aan Gemeente te betalen. Gemeente en Wederpartij gaan hiervoor een planschadeovereenkomst aan. Deze is aan deze overeenkomst gehecht (Bijlage D).
- 12.4 Gemeente zal Wederpartij bij de behandeling van een verzoek om tegemoetkoming in planschade betrekken conform de op 12 september 2013 vastgestelde 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Laarbeek'. Deze is aan deze overeenkomst gehecht (bijlage E).

ARTIKEL 13. OVERDRACHT VAN RECHTEN

- 13.1 Wederpartij kan haar rechten en/of verplichtingen onder deze Overeenkomst te allen tijde zonder voorafgaande toestemming van Gemeente geheel of gedeeltelijk overdragen aan een aan haar Gelieerde Onderneming. In alle andere gevallen kan overdracht van de rechten en/of verplichtingen onder deze Overeenkomst alleen met voorafgaande schriftelijke toestemming van Gemeente plaatsvinden. Gemeente zal deze toestemming niet weigeren om onredelijke gronden. Wederpartij zal Gemeente tenminste 4 (vier) weken voordat een dergelijke overdracht zal worden geëffectueerd schriftelijk hierover informeren.
- 13.2 In het geval Wederpartij haar rechten en/of verplichtingen onder deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk overdraagt aan een aan haar Gelieerde Onderneming, is de Wederpartij jegens Gemeente verplicht de rechten en plichten van Wederpartij onder deze Overeenkomst met voorafgaande schriftelijke kennisgeving aan Gemeente aan de betreffende Gelieerde Onderneming over te dragen.
- 13.3 Indien Gemeente op enig moment gedurende de looptijd van deze Overeenkomst daartoe verzocht wordt door de Hypotheekhouder Wederpartij zal Gemeente te goeder trouw haar medewerking verlenen aan het aangaan van een directe overeenkomst (instapovereenkomst) met de Hypotheekhouder Wederpartij, waarin Gemeente onder andere bij voorbaat haar toestemming voor en medewerking aan de overname van de rechten en plichten onder deze Overeenkomst door de Hypotheekhouder Wederpartij verleent en de Hypotheekhouder Wederpartij met voorafgaande schriftelijke

toestemming van de Gemeente een derde met goede naam en faam kan aanwijzen, , welke toestemming niet op onredelijke gronden door de Gemeente zal worden onthouden, in het geval Wederpartij onverhoopt in een verzuimsituatie verkeert met betrekking tot de nakoming van haar verplichtingen onder de ter zake van de financiering van het Zonnepark met de Hypotheekhouder Wederpartij afgesloten financieringsovereenkomst(en).

ARTIKEL 14. DUUR VAN DE OVEREENKOMST

- 14.1 Deze Overeenkomst komt tot stand (artikel 6:217 van het Burgerlijk Wetboek) nadat:
  - 14.1.1 Het College overeenkomstig artikel 160 eerste lid onder e van de Gemeentewet een besluit tot het aangaan van de overeenkomst heeft genomen;
  - 14.1.2 Partijen volledige overeenstemming hebben bereikt over de tekst van deze Overeenkomst; en
  - 14.1.3 Deze Overeenkomst namens alle Partijen door daartoe bevoegde personen is ondertekend.
- 14.2 Tot het moment dat is voldaan aan alle in Artikel 14.1 genoemde voorwaarden, kan de Wederpartij geen enkel recht ontlenen aan hetgeen in deze Overeenkomst is opgenomen. Tot het moment dat is voldaan aan al de voorwaarden is Gemeente daarnaast nooit aansprakelijk jegens Wederpartij en kan deze nooit aanspraak maken op vergoeding van enigerlei schade, kosten of interessen.
- 14.3 Deze Overeenkomst vangt aan op de Effectieve Datum en eindigt van rechtswege:
  - 14.3.1 aan het einde van de Exploitatieperiode, in andere woorden in beginsel aan het einde van de looptijd van de Omgevingsvergunning in het kader van de Wabo, tenzij Partijen gezamenlijk overeenkomen om de duur van deze Overeenkomst te verlengen;
Beëindiging van deze Overeenkomst conform het gestelde in dit lid 1 laat onverlet de verplichtingen van Wederpartij ten aanzien van de ontmanteling van het Zonnepark, zoals bedoeld in artikel 10;
  - 14.3.2 met onmiddellijke ingang indien de Omgevingsvergunning niet onherroepelijk wordt;
  - 14.3.3 er sprake is van onvoorziene omstandigheden overeenkomstig Artikel 15; of
  - 14.3.4 op de datum dat Wederpartij Gemeente schriftelijk informeert dat zij afstand doet van (haar rechten tot) de realisatie van het Zonnepark doch enkel indien deze kennisgeving geschiedt voor de Realisatiedatum.
- 14.4 Tussentijdse beëindiging van deze Overeenkomst is niet mogelijk, behoudens in de gevallen genoemd in deze Overeenkomst.

ARTIKEL 15. ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN

- 15.1 Indien sprake is van onvoorziene omstandigheden zullen Partijen eerst met elkaar in overleg treden over en onderzoek (doen) verrichten naar het tot stand brengen van een aanvaardbaar te achten oplossing ter zake in de vorm van een aanpassing van het Projectplan en/of deze Overeenkomst, daarbij rekening houdend met hun ter zake in het geding zijnde belangen, taken en verantwoordelijkheden. Mochten Partijen onderling niet tot een oplossing kunnen komen binnen een redelijke termijn, welke termijn gezamenlijk in onderling overleg wordt bepaald, dan eindigt de Overeenkomst overeenkomstig Artikel 14.3.3. Onder onvoorziene omstandigheden in de zin van dit Artikel 15 en Artikel 14.3.3 zullen in elk geval (i) worden verstaan hetgeen bepaald in Artikel 4.5 en (ii) niet worden verstaan verander(en)de marktomstandigheden, dan wel andere omstandigheden die uit de aard der zaak voor risico van Wederpartij behoren te blijven.

ARTIKEL 16. KETTINGBEDING EN BOETEBEDING

- 16.1 Wederpartij verplicht zich om de op hem rustende verplichtingen jegens Gemeente uit hoofde van de onderhavige Overeenkomst, deze bepaling daaronder begrepen, bij elke gehele of gedeeltelijke overdracht van deze Overeenkomst, met inachtneming van het bepaalde in Artikel 13, bij wijze van kettingbeding, aan de rechtsopvolgers(s) van Wederpartij op te leggen en te bedingen ten behoeve van Gemeente, zulks in geval van het achterwege laten van dit kettingbeding op straffe van verbeurte door Wederpartij aan Gemeente, respectievelijk iedere rechtsopvolger(s) die deze verplichting niet of niet

volledig nakomt en door het enkele feit van niet nakoming of overtreding, zonder dat een nadere ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist, [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
recht van de Gemeente op nakoming en/of (aanvullende) schadevergoeding en/of ontbinding.

- 16.2 De bepaling uit artikel 16.1 geldt niet voor de verplichtingen rondom tijdige en juiste ontmanteling, zie hiervoor artikel 10.
- 16.3 Naast het vorderen van de boete uit hoofde van Artikel 16.1 behoudt de Gemeente het recht om bij niet-correcte nakoming alsnog nakoming of vergoeding van de daarboven geleden schade te vorderen.

ARTIKEL 17. GESCHILLEN EN RECHTSKEUZE

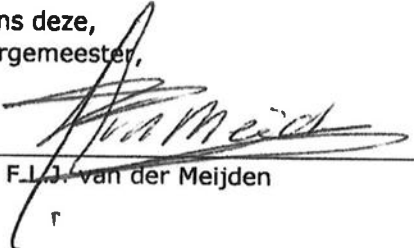
- 17.1 Alle geschillen die naar aanleiding van deze Overeenkomst mochten ontstaan, van welke aard en omvang ook, daaronder mede begrepen die welke slechts door één van Partijen als zodanig wordt beschouwd, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te 's-Hertogenbosch. Partijen zullen bij een dergelijk geschil echter allereerst in overleg treden ten einde te trachten dit in onderling overleg op te lossen.
- 17.2 Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

<ondertekenpagina volgt>

ALDUS OVEREENGEKOMEN TE BEEK EN DONK OP DE EFFECTIEVE DATUM DOOR,

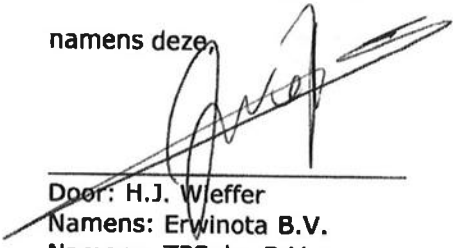
Gemeente Laarbeek:

namens deze,
de burgemeester,

Door: F.L.J. van der Meijden

TPSolar Vossenbergh B.V.:

namens deze,

Door: H.J. Wjeffer
Namens: Erwinota B.V.
Namens: TPSolar B.V.

BIJLAGEN

- Bijlage A: Situatietekening Plangebied
- Bijlage B: Projectplan (inclusief plan Landschappelijke Inrichting)
- Bijlage C: Omgevingsdialoog
- Bijlage D: Planschadeovereenkomst
- Bijlage E: Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Gemeente Laarbeek (12 september 2013)
- Bijlage F: Planning omtrent ontwikkeling en realisatie

bijlage A: situatietekening plangebied

Ruimtelijke onderbouwing

Zonnepark Vossenbergh
TPSolar Vossenbergh BV

COLOFON

TPSolar Vossenbergh BV

Bezoekadres: Melbournestraat 9

Postcode: 1175 RM Lijnden

E-mail: info@tpsolar.nl

Website: www.tpsolar.nl

Telefoon: 023-741 0144

Projectdata

Status

Naam

Gemeente

Versie

Datum

Auteur

Ruimtelijke Onderbouwing

Zonnepark Vossenbergh

Laarbeek

2.0

22-12-2021

ir. R.R. van der Horst

Inhoudsopgave

1. INTRODUCTIE	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 LIGGING PLANGEBIED.....	4
1.3 VIGEREND BESTEMMINGSPLAN	5
1.4 WERKWIJZE EN PROCES.....	6
1.5 LEESWIJZER.....	6
2. PLANBESCHRIJVING	7
2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE	7
2.2 BEOOGDE SITUATIE	9
3. BELEID.....	15
3.1 EUROPEES EN RIJKSBELEID	15
3.2 PROVINCIAAL EN REGIONAAL BELEID.....	17
3.3 GEMEENTELIJK BELEID.....	20
4. OMGEVINGSASPECTEN	24
4.1 ECOLOGIE.....	24
4.2 ARCHEOLOGIE	25
4.3 CULTUURHISTORIE	26
4.4 BODEM.....	27
4.5 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	28
4.6 MILIEUZONERING	28
4.7 LUCHTKWALITEIT	29
4.8 WATER.....	29
4.9 VERKEER EN PARKEREN	31
4.10 ELEKTROMAGNETISCHE VELDEN	31
4.11 GELUID	32
4.12 EXTERNE VEILIGHEID	32
4.13 LICHTREFLECTIE	33
5. PARTICIPATIE & UITVOERBAARHEID	35
5.1 OMWONENDEN/BELANGHEBBENDEN	35

5.2	COMMUNICATIE EN INSpraak	35
5.3	PARTICIPATIE	36
5.4	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	37
6.	CONCLUSIE.....	38
7.	BIJLAGEN.....	39
	BIJLAGE A: LANDSCHAPPELIJK ONTWERP	39
	BIJLAGE B: LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN	39
	BIJLAGE C: QUICKSCAN FLORA EN FAUNA	39
	BIJLAGE D: AERIUS-CALCULATIE	39
	BIJLAGE E: COMMUNICATIERAPPORT	39
	BIJLAGE F: TECHNISCH ONTWERP	39

1. INTRODUCTIE

1.1 AANLEIDING

Duurzame energie is een belangrijk agendapunt binnen het rijk, de provincies en gemeenten. Nederland heeft de noodzakelijke transitie ingezet naar hernieuwbare energiebronnen. De nationale en Brabantse ambities zijn om in 2050 (nagenoeg) energieneutraal te zijn. Gemeente Laarbeek streeft ernaar om de uitstoot van CO₂ in 2030 met 49% te verlagen, t.o.v. het uitstoot niveau van 1990.

Gemeente Laarbeek voorziet echter dat de doelstelling alleen haalbaar is als grootschalige energieopwekking door zon en wind wordt gerealiseerd. Hiervoor heeft de gemeente de Visie op Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek gepubliceerd in 2019.

Tegen de achtergrond van dit beleid hebben TPSolar en de grondeigenaar dit plan ontwikkeld voor een zonnepark. Om dit park te kunnen bouwen, moet worden afgeweken van het bestemmingsplan en is een omgevingsvergunning nodig. Om dit te onderbouwen laat deze ruimtelijke onderbouwing zien wat de effecten zijn van het plan voor de omgeving. Ook laat het zien dat het zonnepark zoals TPSolar dat wil realiseren goed aansluit bij de landschappelijke, cultuurhistorische en maatschappelijke waarden van het buitengebied van Laarbeek.

TPSolar heeft ruimschoots ervaring met het bouwen en exploiteren van zonneparken. Zo heeft TPSolar in Nederland al vijf zonneparken gerealiseerd en aangesloten. Daarnaast werkt TPSolar als lid van Holland Solar volgens de 'Gedragscode Zon op Land'.

1.2 LIGGING PLANGEBIED

Het plangebied betreft meerdere agrarische percelen in het buitengebied van gemeente Laarbeek, in de provincie Noord-Brabant. Op Figuur 1 wordt de locatie van het project weergegeven. Het is gelegen in het buitengebied ten noordwesten van het dorp Mariahout. De gronden zijn kadastraal bekend als Lieshout, sectie M, nummers 22, 61, 62, 63, 64, 65, en 66.

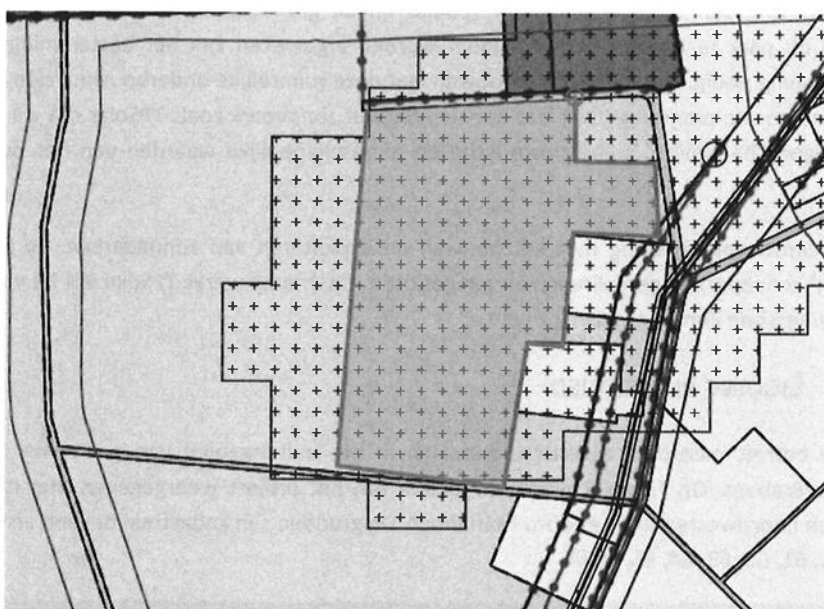
FIGUUR 1: TOPOGRAFISCHE LIGGING PLANGEBIED (LICHT BLAUW) IN BUITENGEBIED LAARBEK. BRON: RUIMTELIJKE PLANNEN

De gronden die deel uitmaken van het projectinitiatief hebben een bruto-oppervlakte van ongeveer 8 hectare. Het zonnepark beslaat circa 6 hectare en zal een vermogen krijgen van circa 8,5 MWp. Ter indicatie, dit staat gelijk aan het jaarverbruik van ongeveer 2.500 gemiddelde Nederlandse gezinnen.

1.3 VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

Het plangebied valt in het bestemmingsplan Buitengebied Laarbeek, vastgesteld op 6 juli 2010 (zie Figuur 2). Voor het gebied gelden de volgende vier planregels:

- Enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden 1'
- Dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'
- Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden – struweelvogels'
- Gebiedsaanduiding 'Reconstructiewetzone – Landbouwontwikkelingsgebied'

FIGUUR 2: LIGGING PLANGEBIED (BLAUW-GROEN) OP DE KAART VAN HET BESTEMMINGSPLAN. BRON: RUIMTELIJKE PLANNEN

Het beoogde plan Zonnepark Vossenbergh past op dit moment niet in het vigerend bestemmingsplan. Teneinde het project juridisch planologisch mogelijk te maken, is een afwijking van het bestemmingsplan nodig. Waar mogelijk moet worden voldaan aan de regels van het vigerend bestemmingsplan.

Volgens het vigerende bestemmingsplan is de huidige bestemming van de percelen 'Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden 1'. Binnen deze bestemming is het bouwen van een zonnepark niet mogelijk. Het zonnepark is echter een tijdelijk bouwwerk, zij het voor een vrij lange periode (maximaal 25 jaar).

De voor 'Waarde – Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Indien een bouwwerk wordt gerealiseerd van totale oppervlakte van 100 m² of groter, is een archeologisch vooronderzoek verplicht. Dit wordt behandeld in paragraaf Archeologie.

De voor 'specifieke vorm van agrarisch met waarden – struweelvogels' aangewezen gronden zijn bestemd voor het behoud van struweelvogels.

De als 'Reconstructiewetzone – Landbouwontwikkelingsgebied' aangeduide gebieden, zijn ruimtelijk begrensde gedeelten van een reconstructiegebied met het primaat landbouw.

Afwijken van het bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplans afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo (het zogenaamde projectafwijkingsbesluit) de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning, mits de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en wordt aangetoond dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.4 WERKWIJZE EN PROCES

Een zonnepark-project kan niet gerealiseerd worden zonder Stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie (SDE). Totdat deze subsidie is toegekend, is er feitelijk sprake van een hypothetisch project. Alle inzet tot aan de SDE-aanvraag is erop gericht om de haalbaarheid zo groot mogelijk te maken, bij een acceptabele inspanning/risico. TPSolar doorloopt daartoe dan ook een gestructureerd en gefaseerd proces. Voor de SDE-aanvraag is een verleende Wabo-vergunning nodig.

Sommige details kunnen in dit stadium nog niet worden ingevuld, omdat deze pas in een later stadium van het proces worden bepaald. Zo wordt de definitieve keuze van type panelen, omvormers en onderaannemers pas gemaakt in de maanden na de SDE-toekenning. TPSolar is immers voor een dergelijk groot bouwproces afhankelijk van de voorraad, productiecapaciteit, levermogelijkheden en beschikbare menskracht van alle toeleveranciers, en die kan pas worden ingeschat wanneer de eerst mogelijke aanvangsmaand van de bouw bekend is. Wel kan worden gesteld dat er gebruik wordt gemaakt van op de markt courante en hoogkwalitatieve kristallijne zonnepanelen, zodat de beoogde prestaties gedurende de gehele exploitatieperiode kunnen worden gegarandeerd. In geen geval zal TPSolar gebruik maken van cadmium-houdende zonnepanelen. Ook voor de omvormers en andere installatiedelen gelden hoogwaardige kwaliteitscriteria.

1.5 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 van de ruimtelijke onderbouwing bevat de planbeschrijving. Waarna het beleid van het rijk, de provincie en de gemeente in hoofdstuk 3 toegelicht worden. De omgevingsaspecten komen in hoofdstuk 4 aan bod. Waarna in hoofdstuk 5 de participatie en uitvoerbaarheid van het project worden onderbouwd. Tot slot zullen de belangrijkste elementen van de ruimtelijke onderbouwing worden samengevat in de conclusie.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

2.1.1 LIGGING PLANLOCATIE IN DE OMGEVING

Het plangebied bestaat uit meerdere agrarisch percelen liggend aan de Vossenbergh te Mariahout, zoals te zien in Figuur 3 en Figuur 4. Enkele bebouwingsenclaves liggen verspreid in het gebied. Het betreft agrarisch gerelateerde bebouwing en woonerven. De planlocatie ligt in het Pionierslandschap, waarin conform de Visie op grootschalige opwek van duurzame energie in Laarbeek, grootschalige zonneparken toegestaan zijn. De zichtbaarheid van het zonnepark wordt enigszins beperkt door de al bestaande landschappelijke elementen rondom het plangebied.

FIGUUR 3: OVERZICHT PLANLOCATIE

FIGUUR 4: PLANLOCATIE GEZIEN VANAF DE VOSSENBERGH

2.1.2 HUIDIG GEBRUIK VAN DE GRONDEN

Het plangebied betreft diverse agrarische percelen bestaande uit akkerbouwlanden. De totale oppervlakte van de percelen betreft circa 8,5 hectare (ha). In Tabel 1 hieronder zijn de kadastrale nummers met bijbehorende oppervlakten weergegeven. De oppervlakte van het plangebied zal circa 8 ha bedragen. Het oppervlak zonnepark bedraagt circa 6 ha en het oppervlak groenvoorziening bedraagt circa 2 ha.

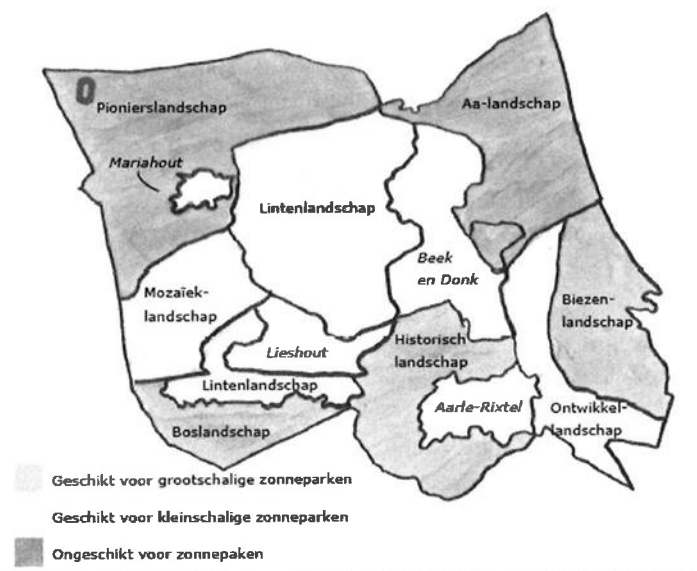
TABEL 1: PERCEEL OPPERVLAKE ZONNEPARK-INITIATIEF VOSSENBERGH

Perceel	Oppervlakte
Lieshout M 39	7.800 m ²
Lieshout M 61	37.000 m ²
Lieshout M 62	14.000 m ²
Lieshout M 63	6.800 m ²
Lieshout M 64	210 m ²
Lieshout M 65	1.000 m ²
Lieshout M 66	19.000 m ²
Totale oppervlakte kadastrale percelen	85.810 m²
Plangebied	80.000 m²
Zonnepark	61.200 m²

2.1.3 HUIDIG LANDSCHAP

De planlocatie ligt in het Pionierslandschap, waarin grootschalige zonneparken zijn toegestaan, zie Figuur 5. Het is een open jong heideontginningslandschap. De opzet van het landschap is systematisch met geplande rechte ontginningswegen, waarlangs bebouwingsblokken aanwezig zijn. Rondom het plangebied zijn oudere heideontginningslandschappen te vinden. Dit zijn meer halfopen landschappen waarbinnen zowel kleine als grote bosgebieden te vinden zijn.

Het pionierslandschap kent een grootschalige opzet van het landschap, hierin passen grote structuren. Het heeft de voorkeur om de structuur van de blokerven te volgen en perceelsgrenzen zichtbaar te laten door perceelscheidingen zoals houtwallen, houtsingels of kavelgreppels. Deze blokstructuren moeten niet doorgesneden of gesplitst worden. De gronden van het pionierslandschap zijn veelal redelijke tot goede agrarische gronden en is er veel landbouwactiviteit in het gebied. Grootschalige opwek van duurzame energie past volgens gemeente Laarbeek bij de hierboven genoemde eigenschappen van het gebied.

FIGUUR 5: KAART MOGELIJKE PLANLOCATIES ZONNEPARKEN GEMEENTE LAARBEK MET INDICATIEF LINKSBOVEN IN HET ROOD OMLIJND HET INITIATIEF VOSSENBERG. BRON: GEMEENTE LAARBEK

2.1.4 HUIDIGE SITUATIE WATER

Het plangebied ligt in het waterschap Aa en Maas. In figuur 6 is de huidige situatie ten aanzien van watergangen en andere water gerelateerde regels en/of bouwwerken te zien. Het plangebied (rood omlijnd) wordt in het zuiden ontsloten door een A-watergang (blauwe lijn) met een beschermingszone van 5 meter, en in het noorden en oosten door een B-watergang, met een beschermingszone van 1 meter (groene lijn). Deze beschermingszones dienen te worden ontzien van bebouwing.

FIGUUR 6: HUIDIGE SITUATIE PERCELEN M.B.T. WATERGANGEN. BRON: WATERSCHAP AA EN MAAS

2.1.5 LOCATIEKEUZE

De planlocatie is zorgvuldig uitgekozen aan de hand van een aantal factoren. De locatie ligt in het zoekgebied waar zonneparken onder voorwaarden mogelijk zijn (zie Figuur 5). Dit zijn gronden die geschikt zijn voor grootschalige zonneparken, mits deze op een zorgvuldige wijze worden ingepast in het landschap.

Daarnaast kijkt TPSolar altijd naar een onderstation van de netbeheerder en de bestaande netinfrastructuur in de omgeving. De reden hiervoor is dat het financieel essentieel is dat het zonnepark binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet. Het zonnepark wordt aangesloten op het netwerk van Enexis. Zij zullen het aansluiten van Zonnepark Vossenbergh combineren met de aansluiting van Zonnepark Rooijseweg. Hierdoor zullen de maatschappelijke kosten voor het aansluiten van beiden zonneparken dalen. De werkzaamheden voor het aanleggen van de kabels voor beiden zonneparken worden namelijk gelijktijdig uitgevoerd. Zonnepark Vossenbergh wordt via een regelstation in Son aangesloten op het onderstation in Best. TPSolar en Enexis werken momenteel de aansluiting op het net verder uit.

2.2 BEOOGDE SITUATIE

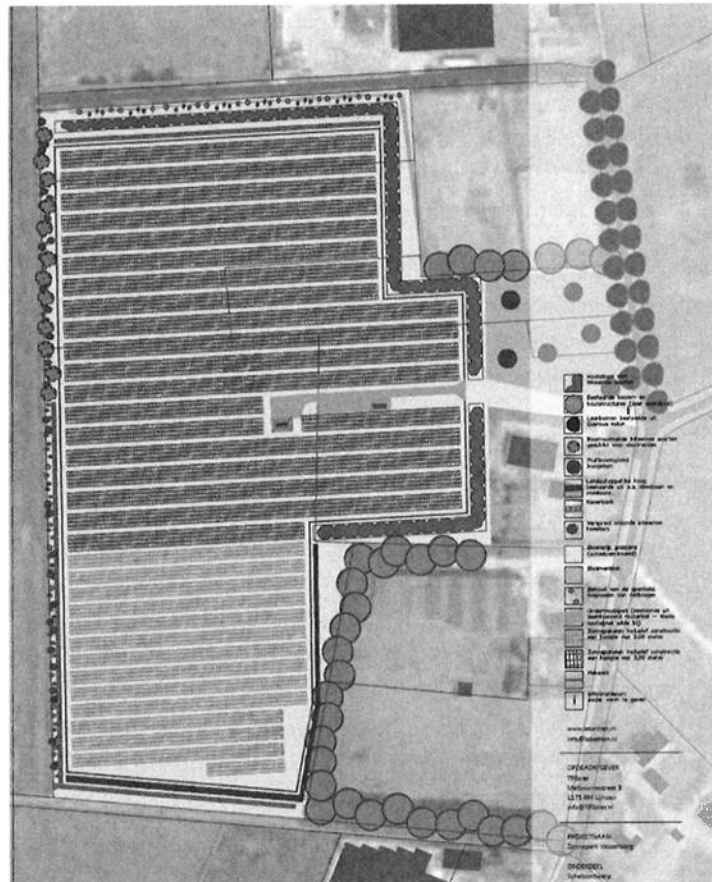
2.2.1 LANDSCHAPPELIJKE INRICHTING

Voor de inpassing is een inrichtingsplan opgesteld (zie Bijlage B: Landschappelijk inpassingsplan). Een weergave van het inrichtingsplan is te zien in Figuur 7. De voorwaarden die zowel door de provincie Noord-Brabant als gemeente Laarbeek aan de landschappelijke inpassing van zonneparken worden gesteld, vormen de basis voor het inrichtingsplan, zie ook paragraaf Gemeentelijk beleid. Daarnaast hebben de omwonenden en andere belanghebbende een belangrijke rol gespeeld bij de uiteindelijke inrichting, zie ook Bijlage E: Communicatierapport waarin de veranderingen m.b.t. het ontwerp n.a.v. feedback omwonenden beschreven staan.

Een zonnepark steunt een belangrijk maatschappelijk belang: het grootschalig opwekken van duurzame energie. Dat een zonnepark moet worden ingericht op een manier die past bij het landschap, is een minimale vereiste. De groene aankleding, het versterken van lijnen in het landschap en versterking van bestaande houtwallen is dus géén extra prestatie, maar de zogenaamde basisinspanning. Het zonnepark neemt 25 jaar lang veel ruimte in en omdat het een behoorlijke verandering kan zijn voor de omgeving, is er meer tegenprestatie nodig dan alleen deze basisinspanning. In dit plan worden in meerdere hoofdstukken en paragrafen maatregelen genoemd waarmee deze extra prestatie wordt ingevuld.

Landschapsarchitectenbureau LabelTIEN heeft een ontwerp gemaakt voor de landschappelijke inpassing. Hieruit volgen een aantal inrichtingselementen en aspecten om het landschap te ontwikkelen:

- De aanwezige landschappelijke (kenmerkende) elementen en de ruimtelijke structuren zijn het uitgangspunt voor de inrichting;
- De bestaande karakteristieken/kwaliteiten van het jonge heideontginningslandschap worden versterkt;
- Gebiedseigen (erf)beplanting die past bij het landschap wordt toegepast;
- Kavelgrensbeplanting wordt geplant;
- Nieuwe natuurwaarden met gebiedseigen natuurdoeltypen en de habitat van de gebiedseigen natuurdoeltypen wordt gecreëerd. Hiervoor vormt de QuickScan flora en fauna het uitgangspunt;
- Lokale natuurontwikkeling voor het behoud en herstel van struweel- en akkervogels wordt gestimuleerd;
- Zowel de randen van het zonnepark als onder de panelen wordt de grond met een lokaal passend bloem en akkerflora mengsel ingezaaid;
- Een aantal fruitbomen worden langs de oostkant van het plangebied aan de openbare weg geplant;
- Tevens zal aan de oostkant een informatiebord worden geplaatst met informatie over het zonnepark, de ecologische inpassing;

FIGUUR 7: LANDSCHAPPELIJK ONTWERP ZONNEPARK VOSSENBERG, VOOR VERGROTE VERSIE ZIE BIJLAGE A: LANDSCHAPPELIJK ONTWERP BRON: LABELTIEN

2.2.2 INFORMATIE VOORZIENING

Tevens zal er een informatiepunt geplaatst worden, waarop recreanten zowel de werking van het zonnepark alsmede de biodiversiteit stimulerende aanpak wordt uitgelegd. In Figuur 8, is een indicatief voorbeeld van zo'n informatiepunt weergegeven.

FIGUUR 8: INDICATIEF VOORBEELD INFORMATIEBORD ZONNEPARK VOSSENBERG. BRON: JAAP DE VRIES PRODUCTIES

2.2.3 ECOLOGISCHE INPASSING

TPSolar hecht veel waarde aan biodiversiteit en ontwerpt zijn zonneparken op een manier die de biodiversiteit stimuleert en heeft bij al zijn gebouwde projecten daarom voor een zuidgeoriënteerde panelen opstelling gekozen. Dit verhoogt de bewatering en belichting van de grondoppervlakte onder de panelen, wat ten goede komt aan de groei van de beplanting onder de panelen. Daarnaast is TPSolar lid van Nederland Zoemt, een instantie die zich inzet voor de inheemse wilde bijen in Nederland.

Tussen de zonnepanelen en om de zonneweide heen is veel vrije ruimte die niet gebruikt wordt voor zonnepanelen. Het is de bedoeling deze ruimte zo in te richten, dat door middel van bloemenbeplanting en eventuele bijenheuvels/hotels zoveel mogelijk wordt bijgedragen aan de natuur en de biodiversiteit. Daarvoor heeft TPSolar door de Universiteit Wageningen een adviesrapport laten maken met maatregelen die zij kan nemen om met haar zonneparken zoveel mogelijk meerwaarde te bieden op ecologisch gebied¹. Voor elk zonnepark worden uit dit rapport de adviezen overgenomen die het best passen bij de landschappelijke inrichting en de opzet van het park. Voor dit zonnepark zou dit onder meer kunnen betekenen:

- De aanleg van kruidenrijk grasland want wilde bijen, vlinders en vele andere bloembezoekende insecten zijn gebaat bij een hoge variatie aan bloemen in het grasland door het jaar heen;
- De plaatsing van 3-5 grote bijenhotels, de helft van de in Nederland voorkomende inheemse wilde bijensoorten wordt bedreigd. Dit kan een bijdrage leveren aan de voortplantingscyclus van de verschillende soorten wilde bijen, zie Figuur 9;
- Het aanbrengen van een aantal speciale bijenheuveltjes in de struweelranden van het park, waar inheemse wilde bijensoorten zich kunnen nestelen, zie Figuur 10. De inheemse bijen kunnen ook goed aan de randen van het half verharde lemen pad nestelen;

FIGUUR 9: LINKS EEN GEVULD BIJENHOTEL OP ZONNEPARK HOOGVELD-ZUID EN RECHTS EEN BIJENHOTEL OP HET ZONNEPARK ARMHOEDE IN LOCHEM. BRON: TPSOLAR.

- In het groenonderhoud is specifiek aandacht voor bloembeheer om ervoor te zorgen dat bloemensoorten aanwezig blijven die de bijen nodig hebben om te overleven (wilde inheemse bijensoorten vinden hun voedsel vaak maar op een paar plantensoorten);

FIGUUR 10: VOORBEELD NATUURLIJKE STEILRAND. BRON: KENNISIMPULS BESTUIVERS

- Binnen het zonnepark zal voldoende ruimte vrijgehouden worden tussen de rijen zonnepanelen. Hierdoor krijgt de grond voldoende licht. Tevens is er gekozen voor een minimale hoogte vanaf de grond tot aan de zonnepanelen van 70 cm, dit bevordert de hoeveelheid lucht en water welke de grond bereikt. Deze maatregelen dragen bij aan een betere regenwaterverdeling en bevorderen de natuurontwikkeling.

Vanuit de QuickScan Flora en Fauna (zie bijlage C) is naar voren gekomen dat de planlocatie geschikt is voor struweel- en akkervogels, zoals de patrijs, tevens zijn deze gronden door de gemeente aangewezen als gronden ter stimulering van struweelvogels. Hiervoor zal de planlocatie speciaal ingericht worden met verschillende ecologische zones die de (terug)komst van patrijzen en andere struweel- en akkervogels stimuleren. Er zullen o.a. keverbanken, bloemblokken en struweel worden aangelegd. Dit is in overeenstemming met het PARTRIDGE-project, waarin de (terug)komst van akkervogels in de Europese Noordzee regio wordt bevorderd². Zo zullen patrijzen en andere struweel- en akkervogels een aantal belangrijke elementen tegenkomen in dit park die kunnen helpen bij het herstel van de soorten:

- Half verharde lemen paden om in te stofbadend;
- Rand- en overgangssituaties tussen verschillende soorten vegetatie, bij uitstek van toepassing op zonneparken in combinatie met sinusbeheer en het juiste beplantingsplan;
- Terugkomst van diverse akkerflora in combinatie een verscheidenheid aan andere beplanting, zorgen ervoor dat akkervogels jaarrond voedsel kunnen vinden;
- Lijnvormige landschapselementen die terugkomen in het ontwerp van het zonnepark;
- Mogelijkheden om onzichtbaar te blijven voor roofdieren, onder de panelen en in hoge begroeiing;
- Insectenrijk habitat, dit vergroot de overlevingskans van de kuikens significant.

Doordat het aantal struweel- en akkervogels in Nederland al jaren terugloopt, kan dit project helpen bij het herstel van enkele soorten. Het feit dat het een zonnepark een gebied is waar weinig tot geen mensen komen, en beheer zal plaatsvinden op een manier ten gunste van de struweel- en akkervogels, kan dit het herstel van de desbetreffende soorten bevorderen.

Het hekwerk zal 10 cm van de grond af beginnen zodat ook andere soorten fauna de mogelijkheid hebben om onder het hek door het park te betreden.

Door ruimte te geven aan natuurontwikkeling levert het zonnepark een bredere bijdrage aan een duurzaam landschap.

2.2.4 BEHEERPLAN

Als beheermethode wordt er gekozen voor drukbegrazing door schapen. Deze beheermethode stimuleert de variatie in het plangebied, doordat steeds andere zones binnen het plangebied toegankelijk gemaakt worden voor schapen.

Vooraf insecten hebben hier baat bij en zij trekken weer (akker)vogels aan. Dit beheer zal voor een stimulans van de gehele flora en fauna in het gebied zorgen.

Ten opzichte van andere beheermethodes heeft deze methode als voordeel:

- Continu nectaraanbod is voor insecten;
- Opvangzones rondom het perceel worden gecreëerd tijdens het grazen;
- Het gehele jaar opwarmings- en ei-afzet zones zijn en overwintermogelijkheden voor insecten.

Tevens is uit recent onderzoek gebleken dat schapen op een zonnepark door de aanwezige schaduw onder de panelen een verhoogd dierenwelzijn bereiken. De schapen groeien op een zonnepark net zo goed als op open grasland. Hierdoor is er synergie gevonden tussen het ecologisch onderhouden van het zonnepark en het houden van dieren met verhoogd dierenwelzijn.³

2.2.5 TECHNISCHE INRICHTING

De beoogde inrichting biedt ruimte aan ongeveer 14.000 panelen, waarmee circa 8,5 MW-vermogen kan worden opgewekt. Ter indicatie, dit staat gelijk aan het jaarverbruik van ongeveer 2.500 gemiddelde Nederlandse huishoudens. Het voorlopige technische ontwerp is te vinden in Bijlage F: Technisch ontwerp.

Voor dit zonnepark is gekozen voor een zuidopstelling. De panelen komen op circa 0,7 meter van de grond en hebben in het noorden en midden van het zonnepark een maximale hoogte van 3 meter. De panelen worden in rijen gemonteerd op een frame, dat op gegalvaniseerd stalen H-profielen staat. Deze profielen de grond in getrild/geduwd. Tussen de rijen panelen is ongeveer 3 meter ruimte.

De panelen in het zuiden van het plangebied zullen op maximaal 2 meter hoogte geplaatst worden om zo het mogelijke zicht van een van de burens op de installatie te minimaliseren. Tussen deze rijen is 2,5 meter ruimte.

De panelen worden geplaatst op de bestaande maaiveldhoogte. De bovenkant van de panelen zullen dus circa 2-3 meter boven de bestaande maaiveldhoogte uitkomen. De bestaande maaiveldhoogte van circa 12,5 meter wordt niet veranderd.

De stroom van de panelen wordt met omvormers omgezet van gelijkspanning naar wisselspanning. Deze omvormers worden gegroepeerd in een transformatorgebouw centraal in het park. Het transformatorgebouw wordt geplaatst op een betonfundering. Deze fundering is essentieel bij transformatorgebouwen omdat er onder de stations veel grote kabels bij elkaar komen. De elektriciteitskabels moeten te allen tijde droog blijven om kortsluiting te voorkomen. Vanuit het transformatorstation, lopen elektriciteitskabels naar het inkoopstation. Hier vindt de koppeling op het elektriciteitsnet plaats. Het inkoopstation wordt door Enexis geplaatst bij de entree van het zonnepark, zie Bijlage F: Technisch ontwerp.

Tussen de panelen en het hekwerk is circa 3 meter ruimte. Ten behoeve van de bereikbaarheid van de panelen en omzomend groen voor onderhoud, zal gebruik worden gemaakt van aan te leggen onderhoudspaden. Deze

paden zijn nodig voor het plaatsen van de transformatorgebouwen. Bovendien is uit eerdere projecten gebleken dat de brandweer dit om veiligheidsredenen op prijs telt. Er worden expliciet geen verharde paden aangelegd.

Het aanbod van elektriciteit uit zonne-energie en de vraag naar elektriciteit in Nederland sluiten niet altijd goed op elkaar aan. Hoe meer elektriciteit in de Nederlandse energiemix wordt opgewekt uit zon (of wind), hoe groter de onbalans is tussen vraag en aanbod. Om deze onbalans tegen te gaan, zal het tijdelijk opslaan van elektriciteit daardoor in de toekomst steeds belangrijker worden. Een batterij-opslagcontainer biedt hiervoor bij een zonnepark als tijdelijke opslag van elektriciteit. Het zonnepark-initiatief Vossenbergh zal mogelijk met een batterij-opslagsysteem werken om het elektriciteitsnet in de regio te ontlasten.

2.2.6 ONDERHOUD

Het zonnepark is een beveiligde energiecentrale. Dat betekent dat er geen vrije toegang is voor het publiek en dat toegang voor onderhoud, begrazing en eventuele rondleidingen strikt geregeld zal zijn. Naar verwachting zal het aantal verkeersbewegingen niet toenemen.

Eventuele struweel- en boomomzomingen behoeven weinig onderhoud. Het struweel wordt eens in de 4 jaar afgezet (50% per 2 jaar om de zichtbeperking te behouden), en wordt eenmaal per 2 jaar gesnoeid om het onderhoudspad begaanbaar te houden. Regelmatig zal er een inspectie van het terrein plaatsvinden, waarbij eventueel aanvullend benodigd groenonderhoud kan worden geïnitieerd (incidenteel bijzaaien, maaien, snoeien etc.). Dit wordt verder uiteengezet in Bijlage B: Landschappelijk inpassingsplan.

Technisch beheer: de installatie wordt 24/7 op afstand gemonitord. Bij geconstateerde gebreken wordt de gecontracteerde lokale onderhoudsinstallateur ingeschakeld. Bij eventuele calamiteiten kan het veld volledig worden uitgeschakeld. Voor onderhoud en beheer zullen bij voorkeur lokale partijen worden ingeschakeld.

2.2.7 AFBRAAK, TIJDELIJKHEID EN RECYCLING

TPSolar werkt volgens circulair economische principes, waarbij zij ernaar streeft om zo veel mogelijk hoogwaardig recyclebare materialen te gebruiken. Een voorbeeld hiervan zijn de draagconstructies van de zonnepanelen, deze worden gemaakt van gegalvaniseerd staal. Deze constructies zijn volledig recyclebaar, waarbij het staal hoogwaardig hergebruikt kan worden zonder verlies van functionaliteit.

TPSolar bouwt en werkt volledig conform WEEE/AEEA-specificaties (Europese recyclingwetgeving). TPSolar is lid van Stichting Open middels de grootste Nederlandse zonnepaneelrecycling organisatie ZRN (stichting Zonne-energie Recycling Nederland), deze organisatie regelt centraal de recycling van E-waste in Nederland waaronder zonnepanelen.

De looptijd van het zonnepark betreft 25 jaar. Aan het einde van de looptijd wordt de grond weer opgeleverd zoals hij voor gebruik werd verkregen, dit wordt geborgd in de anterieure overeenkomst met gemeente Laarbeek. Na 25 jaar zal het zonnepark bij voorkeur door een lokale partij worden afgebroken.

3. BELEID

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het relevante rijks, provinciaal en gemeentelijk beleid dat van toepassing is op de beoogde activiteit.

3.1 EUROPEES EN RIJKSBELEID

3.1.1 VN KLIMAATAKKOORD

Het Klimaatakkoord Parijs 2020-2050 is een internationaal verdrag waarbij afspraken zijn gemaakt tussen 195 landen om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Dit akkoord is in december 2015 gepresenteerd tijdens de VN-klimaatconferentie in Parijs: de Conference of Parties (COP21). Nederland heeft daar ingestemd met een nieuw VN Klimaatakkoord. Nederland heeft het Klimaatakkoord in 2016 geratificeerd. De belangrijkste punten van het akkoord zijn onder andere, de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2°C. Met inspanningen om de stijging verder te beperken tot 1,5°C. Het Klimaatakkoord trad in 2020, in werking. Het Klimaatakkoord vraagt van landen om nationale klimaatplannen op te stellen. De Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs 2015 zijn op 28 juni gepubliceerd in het klimaatakkoord.

3.1.2 EUROPEES BELEIDSKADER VOOR KLIMAAT EN ENERGIE (2020-2030)

Al in 2009 hebben de lidstaten van de Europese Unie afgesproken de concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer te beperken. Beschikking 406/2009/EG verplicht lidstaten broeikasgassen met 30% te reduceren tegen 2020 ten opzichte van het niveau van 1990. Aangezien een toename van de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen een bijzonder belangrijk middel is om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, streven de lidstaten hiernaar in het kader van Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen. Deze richtlijn stelde dat het aandeel hernieuwbare energie in de EU tenminste 27% moest zijn in 2020.

3.1.3 ENERGIEAKKOORD EN KLIMAATAKKOORD.

In september 2013 werd het Energieakkoord⁴ voor duurzame groei gesloten. Het akkoord heeft als doel het terugbrengen van de energievraag door middel van energiebesparingen met gemiddeld 1,5% per jaar, het terugdringen van het gebruik van aardgas en een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020 en 16% in 2023. Dit vraagt een intensieve inzet op verschillende bronnen van hernieuwbare opwekking, zoals wind op land, wind op zee, diverse vormen van lokale opwekking zoals zonne-energie, en de inzet van biomassa.

In 2019 is het klimaatakkoord tot stand gekomen uit onder andere het energieakkoord en op 28 juni 2019 is het gepresenteerd door het kabinet. In het akkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Hierin ligt de nadruk op CO₂-reductie. In het klimaatakkoord (hoofdstuk C5.5) wordt zonne-energie, samen met wind op land, benoemd als een van de primaire manieren van energieopwekking op land. Onderhavig project draagt bij aan deze doelstellingen.

3.1.4 STRUCTUURVISIE INFRASTRUCTUUR EN RUIMTE

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) schetst het Rijk ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040, door deze te vertalen naar een aantal Nationale Belangen. In het tweede geformuleerde belang (paragraaf 3.1 van het SVIR) is gesteld dat er voorzien dient te zijn in ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie. Voor de economische ontwikkeling op de lange termijn is een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig, zowel vanwege

geopolitieke verhoudingen en uitputting van fossiele brandstoffen als vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot. Daarbij zijn de Europese doelstellingen op het gebied van energietransitie het uitgangspunt.

In het SVIR is gesteld dat het primair de taak is van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening zoals zonne-energie en biomassa. Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

3.1.5 GEDRAGSCODE ZON OP LAND

In november 2019 heeft Holland Solar, binnen een consortium met meerdere landelijke natuurorganisaties en projectontwikkelaars (waaronder huidig initiatiefnemer TPSolar zelf, Greenpeace, Vogelbescherming, Milieudefensie en Natuurmonumenten) een gedragscode opgesteld. Naar eigen zeggen een "Code voor de fysieke en procesmatige wijze van ontwikkeling, inpassing, vormgeving en beheer van zon op land projecten". Er worden principes geschetst die bij de vormgeving en totstandkoming van een zonnepark in acht genomen dienen te worden.

Drie principes zijn daarbij leidend:

- Samenwerking met stakeholders;
- Meerwaarde voor de omgeving;
- Oorspronkelijk grondgebruik mogelijk.

Elk van deze drie principes zijn vanaf het begin van de planvorming meegenomen in het werkproces. De initiatiefnemer is met omwonenden en andere stakeholders, zoals het waterschap en gemeente in gesprek gegaan om draagvlak te creëren voor het zonnepark. De wensen van de omwonenden zijn meegenomen in de verdere uitwerking van het plan.

De participatie bij het verdere proces bestaat uit o.a. het actief informeren van stakeholders en omwonenden en het ophalen van input over het project, dit door nauw contact met de stakeholders en omwonende te onderhouden. Bij beëindiging van het zonnepark (25 jaar ingaand vanaf de datum van ingebruikname van het zonnepark), wordt deze volledig ontmanteld en is de locatie wederom geschikt voor volledig agrarisch gebruik.

Onderhavig project is aldus volgens de principes van de Gedragscode Zon op Land ontwikkeld.

3.1.6 LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJING

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de ladder voor duurzame verstedelijking (gebaseerd op de 'SER-ladder') vastgelegd. Hieruit volgt de verplichte motivering die moet worden opgenomen bij ieder plan voor een nieuwe stedelijk ontwikkeling, waarbij het initiatief aan de ladder wordt getoetst. Per 1 juli 2017 bestaat de ladder niet meer uit 'treden', maar is de tekst van art. 3.1.6. lid 2 Bro als volgt:

"De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien."

De behoefte aan de nieuwe ontwikkeling moet worden onderzocht. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied is voorzien, moet eerst worden onderzocht of de ontwikkeling niet (deels) binnen bestaand stedelijk gebied kan worden opgevangen.

Een zonnepark is niet te kwalificeren als stedelijke ontwikkeling volgens artikel 3.1.6 van het Bro. Bovendien kan een grote behoefte aan hernieuwbare energieopwekking, gezien de omvang van de opgave op gebied van energietransitie en het zonnepark in kwestie, niet worden opgevangen c.q. gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied.

3.1.7 RES-DIRECTIVE

Vanuit Europa verplicht de Renewable Energy Directive (RES-directive), oftewel de EU-richtlijn Hernieuwbare energie, lidstaten om met duurzame energie aan de slag te gaan. De EU heeft als doel om de uitstoot van broeikasgassen in de EU-landen te verminderen en om andere landen te bewegen om hetzelfde te doen. Eén van de doelstellingen van deze richtlijn is tegen 2030 het aandeel duurzame energie, waaronder zonne-energie, te verhogen tot 32% van het totale energieverbruik in de EU. Hierbij zit een clause voor een mogelijke verhoging van de doelstelling tegen 2023. In het, september 2013, ondertekende Energieakkoord, heeft Nederland zich gecommitteerd aan een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14 procent in 2020 en 16 procent in 2023.

3.1.8 CONCLUSIE EUROPEES EN RIJKSBELEID

Het voornemen past binnen de Europese en nationale ambities om te komen tot een meer duurzame vorm van energievoorziening. Middels de treden van de Ladder van duurzame verstedelijking is gemotiveerd dat het initiatief voorziet in een behoefte op een daartoe geschikte locatie. Er is geen sprake van strijdigheid met Europees of Rijksbeleid.

3.2 PROVINCIAAL EN REGIONAAL BELEID

3.2.1 INTERIM OMGEVINGSVERORDENING OKTOBER 2019

Het provinciaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in de Brabantse Omgevingsvisie en de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV). De Interim Omgevingsverordening Oktober 2019 (IOV) vervangt in aanloop naar de nieuwe Omgevingswet de tot nu toe geldende provinciale plannen en regels op het gebied van ruimtelijke ordening, waaronder de Structuurvisie ruimtelijke ordening, de Verordening Ruimte en de Provinciale Milieu Verordening.

Zonneparken

In de IOV heeft de provincie Noord-Brabant artikel 3.41 gewijd aan het toestaan van zonneparken in landelijk gebied. In het eerste lid van dit artikel is vastgelegd dat zonneparken in landelijk gebied zijn toegestaan als:

- Uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in stedelijk gebied op bestaande bouwpercelen – en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie – onvoldoende is, zie paragraaf Zonneladder;
- De vestiging van een zonnepark past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit. De locatie is aangewezen door gemeente Laarbeek als mogelijke planlocatie (zie Figuur 5) en er wordt biodiversiteit stimulerende landschappelijke inpassing aangeplant ter ondersteuning van struweelvogels en een 0,6 hectare grote fruitboomgaard/ecologische zone wordt aangeplant;
- De ontwikkeling van het zonnepark qua omvang inpasbaar is in de omgeving. Het zonnepark wordt landschappelijke ingepast door de bestaande lijn structuren te versterken en terug te laten komen;
- De ontwikkeling van het zonnepark een maatschappelijke meerwaarde geeft. Door onze burgerparticipatie mogelijkheden o.a. het gebiedsfonds wat TPSolar opricht en de financiële participatiemogelijkheden. Creëert dit zonnepark initiatief aantoonbare maatschappelijke meerwaarde;
- Tijdelijk karakter: Zoals aangegeven in paragraaf 1.3 wordt een Omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan verleend voor de duur van 25 jaar, waarna het zonnepark weer wordt afgebroken

en de oorspronkelijke situatie wordt hersteld. Ter borging worden door gemeente en initiatiefnemer nadere afspraken vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

De ontwikkeling van het zonnepark op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten (zie paragrafen 3.2.2 & 3.3.2.) en de netbeheerder (zie paragraaf 2.1.5 & 3.2.2) gelet op de ontwikkeling van overige duurzame-energie-initiatieven in de omgeving. Gedurende het gehele proces heeft en zal TPSolar met alle betrokken partijen samenwerken en overleggen.

In het tweede lid van het artikel over zonneparken wordt de maatschappelijke meerwaarde van zonneparken onderbouwd vanuit de mate van meervoudig ruimtegebruik, de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen.

3.2.2 OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT (CONCEPT)

Naar verwachting zullen Provinciale Staten in februari 2022 de Omgevingsverordening Noord-Brabant vaststellen, vanwege de verplichting uit de Omgevingswet. De Omgevingsverordening treedt gelijkmatig met de Omgevingswet in werking.

Zonneparken

In de Omgevingsverordening Noord-Brabant heeft de provincie artikel 5.54 gewijd aan het toestaan van zonneparken in landelijk gebied. Hierin is vastgelegd dat zonneparken in landelijk gebied zijn toegestaan als:

- a. uit onderzoek blijkt dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:
  1. door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
  2. binnen Stedelijk gebied;
  3. door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
  4. op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.
- b. de ontwikkeling past in de gewenste ontwikkelingsrichting, bedoeld in artikel 5.12, en inzicht is geboden in de maatregelen die worden getroffen om de impact op de omgeving te beperken;
- c. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft, waaronder de mogelijkheid voor de omgeving om te participeren in het project;
- d. is geborgd dat het zonnepark tijdelijk, voor ten hoogste 25 jaar, wordt toegelaten;
- e. juridisch en financieel is geborgd dat na het verstrijken van de termijn de opstelling voor zonne-energie en de daarbij behorende voorzieningen, worden verwijderd;
- f. de ontwikkeling past binnen de regionale afspraken, bedoeld in afdeling 7.2 Regionaal samenwerken; en
- g. de ontwikkeling is afgestemd met de netwerkbeheerder.

Op de volgende wijze is bij dit initiatief rekening gehouden met de bepalingen uit artikel 5.54 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant:

- a. zie paragraaf Zonneladder bij 3.3 Gemeentelijk beleid;
- b. gemeente Laarbeek bepaald in haar beleid een visie van haar (buiten)gebied. Het gaat om een denkrichting welke functies passen in de te onderscheiden gebieden met een bepaling van omvang. Hierbij worden diverse aspecten die van belang (kunnen) zijn, inzichtelijk. Hierbij wordt ook aandacht geschonken aan grote opgaven die spelen zoals duurzame energie, klimaatadaptatie en woningbouw. In het ontwerp omgevingsvisie buitengebied Laarbeek is het noordelijke deel van de gemeente bestemd voor grootschalige opwek van duurzame energie, waaronder deze planlocatie aan de Vossenbergh. Het ontwerp omgevingsvisie buitengebied Laarbeek geeft onder andere richting aan in welke gebieden het

wel en niet wenselijk is dat grootschalige zonne- en windenergie wordt ontwikkeld, afgezet tegen andere ruimtelijke vraagstukken.

- c. voor het zonnepark is een participatieplan opgesteld waarin een toelichting is gegeven welke stappen op het gebied van participatie er zijn gezet om te komen tot het huidige ontwerp (zie hoofdstuk 5 Participatie & uitvoerbaarheid). Hierin is zowel inhoudelijke participatie als financiële participatie meegenomen. Hiermee voldoet het initiatief aan de hierboven genoemde voorwaarde.
- d. het betreft een tijdelijk park met een maximale exploitatietermijn van 25 jaar, gerekend vanaf het moment dat het park in werking wordt genomen. Dit wordt vastgelegd in de omgevingsvergunning;
- e. in de anterieure overeenkomst wordt juridisch en financieel geborgd dat na het verstrijken van de termijn de opstelling voor zonne-energie en de daarbij horende voorzieningen, worden verwijderd;
- f. het belang van regionale samenwerking wordt steeds groter. De opgaven die op Nederland en dus ook Brabant afkomen zijn groot. Om de doelen te realiseren is samenwerking nodig. Samenwerking tussen overheden en samenwerking met de maatschappij. Vanwege het belang van samenwerking organiseert de provincie een regionaal overleg, samen met de gemeenten en waterschappen in het gebied. Tijdens het regionaal overleg ontmoeten de bestuurders vanuit de regio (gemeenten en waterschappen) en provinciale bestuurders elkaar. Het gaat om integraal samenwerken op de beleidsterreinen ruimte, mobiliteit, energietransitie, klimaatadaptatie en verduurzaming van het landelijk gebied. Het maken van afspraken hoeft niet altijd binnen dit door Gedeputeerde Staten georganiseerde overleg plaats te vinden. Bijvoorbeeld ook in het kader van de Regionale Energie Strategieën worden regionale afspraken gemaakt. De planlocatie valt binnen zoekgebied 2 in de RES 1.0 van de RES Metropoolregio Eindhoven. Er heeft dus regionale afstemming plaatsgevonden.
- g. de offerte voor de netaansluiting is getekend bij Enexis. Momenteel wordt de route van de aansluiting door Enexis verder in detail uitgewerkt en wordt het park samen aangesloten met een nabij liggend zonnepark Rooijseweg. Initiatiefnemer heeft regelmatig overleg hierover met de aangewezen Relatiemanager Energieontwikkelaars van Enexis.

3.2.3 OMGEVINGSVISIE PROVINCIE NOORD-BRABANT

‘Ruimte voor duurzame energie’ is één van de 14 ruimtelijke pijlers uit de structuurvisie van de provincie. De IOV geeft vervolgens regels voor zonneparken in gemengd landelijk gebied. Het gaat om:

- Tijdelijk karakter: Zoals aangegeven in paragraaf 1.3 wordt een Omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan verleend voor de duur van 25 jaar, waarna het zonnepark weer wordt afgebroken en de oorspronkelijke situatie wordt hersteld. Ter borging worden door gemeente en initiatiefnemer nadere afspraken vastgelegd in een anterieure overeenkomst;
- Bijdrage aan maatschappelijke doelen:
  - De initiatiefnemer biedt de lokale gemeenschap de mogelijkheid om te participeren in het zonnepark via crowdfunding en/of via de lokale energie coöperatie;
  - Er wordt met de energie-afnemer afspraken gemaakt over lokale stroomafname;
  - De initiatiefnemer gaat via een gebiedsfonds duurzaamheidsprojecten in de omgeving stimuleren. Hiervoor zal een jaarlijkse bijdrage geleverd worden van 0,5 €/MWh opwek gedurende de SDE-subsidie periode van 15 jaar. Dit komt neer op ongeveer 60.000 €.

Dit is verder uitgewerkt in hoofdstuk 5 Participatie & uitvoerbaarheid.

3.2.4 RES METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Op 28 juni 2019 heeft het kabinet het klimaatakkoord gepubliceerd. Het klimaatakkoord bevat een samenhangend pakket aan maatregelen dat moet resulteren in een forse CO₂-reductie. Dertig verschillende regio's in Nederland zijn als gevolg hiervan bezig met het opstellen van de RES: Regionale Energie Strategie. De RES is een instrument om met maatschappelijke betrokkenheid te komen tot regionale keuzen voor:

1. De opwekking van duurzame elektriciteit;
2. De warmtetransitie in de gebouwde omgeving;
3. De daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur.

In de RES staat beschreven welke strategie de RES-regio hanteert om lokale en regionale energiedoelstellingen te bepalen en te behalen. Gemeente Laarbeek valt samen met twintig andere Brabantse gemeenten onder de RES Regio Metropoolregio Eindhoven. De RES van metropoolregio Eindhoven is vrijgegeven voor besluitvorming.

Met de ambities van de gemeenten levert RES Metropoolregio Eindhoven een belangrijke bijdrage aan de Nederlandse opgave, namelijk ten minste 2 TWh. Dat is ongeveer 6% van de Nederlandse opgave tot 2030. Hiervan heeft de Metropoolregio momenteel 1,15 TWh gerealiseerd of in ontwikkeling.

Ook dienen de inwoners aan de voorkant bij het proces betrokken te worden middels een goed opgezet participatieproces en streeft Metropoolregio Eindhoven naar 50% lokaal eigendom in elk energieproject.

Voor het zonnepark Vossenbergh is zorgvuldig gekeken hoe het zonnepark kan worden ingepast in het landschap en hoe meerdere functies kunnen worden gecombineerd. Daarnaast zal het park voor een meerwaarde zorgen voor de natuur, zoals insecten en diverse vogelsoorten.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het verankerde (toekomstige) provinciaal ruimtelijk beleid en het beoogde plan bijdraagt aan het behoud en het ontwikkelen van de ruimtelijke kwaliteit conform de eisen en wensen van provincie Noord-Brabant en RES Metropoolregio Eindhoven. Daarnaast streeft TPSolar naar het bereiken van 50% lokaal eigendom middels obligatie verstrekkingen en/of samenwerking met een lokale energie coöperatie.

3.3 GEMEENTELIJK BELEID

3.3.1 LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN

Het landschap is geen statisch, maar een dynamisch geheel, dat voortdurend aan verandering onderhevig is. Om nieuwe ontwikkelingen een plaats te kunnen geven in het buitengebied heeft de gemeente de kernkwaliteiten van het buitengebied benoemd. Dit zijn de grote verscheidenheid aan landschapstypen, de diversiteit in groenelementen welke voor de natuur waardevol zijn en tevens als 'mooi en prettig' worden ervaren en de cultuurhistorische waarden, die op verschillende plekken duidelijk waarneembaar aanwezig zijn.

Ecologische kwaliteiten

Binnen de gemeentegrenzen zijn een drietal gebieden te onderscheiden met ieder een eigen ecologische kwaliteit. Deze gebieden zijn:

- De hoogst gewaarde ecologische kwaliteiten bevinden zich in de randen van de bossen, struwelen, landgoederen en de ecologische verbindingen langs watergangen en wegen;
- Diverse groene elementen in het buitengebied vormen een fijn netwerk in en tussen de verschillende landschapstypen in het plangebied en vormen de basiskwaliteit;
- De kernen zijn compact en hebben een lage ecologische waarde.

Het plangebied ligt in het gebied: Middel agrarisch structuurrijk landschap, zie Figuur 11.

FIGUUR 11: ECOLOGISCHE KWALITEITEN LAARBEK, GROEN HOGE ECOLOGISCHE WAARDE, LICHTGROEN MIDDEL ECOLOGISCHE WAARDE EN IN HET GEEL DE BEWONINGSKERNEN MET EEN LAGE ECOLOGISCHE WAARDE. HET PLANGEBIED IS INDICATIEF AANGEGEVEN IN HET ROOD. BRON: LOP GEMEENTE LAARBEK.

3.3.2 VISIE OP GROOTSCHALIGE OPWEK VAN DUURZAME ENERGIE IN LAARBEK 2019

De gemeente kent een bijzondere ruimtelijke kwaliteit, die ontleend wordt aan het gevarieerde landschap met hoge, landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden. Met de visie op grootschalige opwek van duurzame energie Laarbeek geeft de gemeente helderheid hoe zij duurzame energie willen opwekken en welke gebieden als kansrijk worden gezien. De visie met bijbehorende zoekgebieden is afgestemd met omliggende gemeenten. Deze visie ligt ten grondslag aan het ontwerp van het beoogde Zonnepark Vossenbergh. Het plangebied ligt in het Pionierslandschap wat een zoekgebied is waar grootschalige zonnenvelden op land mogelijk zijn, zie Figuur 5.

Opgave

Gemeente Laarbeek staat qua duurzame opwek voor een lokale opgave van 940 TJ. De gemeente verwacht hiervan 122 TJ op daken te kunnen realiseren. Hierdoor blijft er nog een opgave over van ruim 800 TJ. Dit kan volgens de gemeente gerealiseerd worden met 24 windmolens (4MW) of 382 hectare zonnepark. Als eerste start de gemeente met maximaal 5 zonneparken en onderzoekt de mogelijkheden voor 1 windpark.

Zonneladder

Zoals hierboven wordt berekend is de capaciteit van de daken in Laarbeek onvoldoende om te komen tot verduurzaming van de energievoorziening in Laarbeek. In de RES Metropoolregio Eindhoven (MRE) wordt dit nog eens onderstreept en wordt uitgegaan van maximaal 15% van de behoefte die door zon op dak kan worden opgewekt. Daarom is regionaal, provinciaal en landelijk afgesproken dat de zonneladder weliswaar een goede leidraad is, maar dat ook op 'lagere' treden van de ladder ontwikkelingen nodig zijn om tot een duurzame energiemix te komen.

In de RES staat hierover het volgende (RES 1.0 MRE, bijlage 5.2):

“We willen in totaal 2 TWh bijdragen aan het opwekken van grootschalige duurzame energie in 2030. Ten tijde van het schrijven van de concept RES 1.0 komen we met de projecten die al gerealiseerd zijn, in de pijplijn zitten en de no-regret maatregelen gezamenlijk uitkomen op 1,46 TWh. In de gerealiseerde projecten en de projecten in de pijplijn zitten ook grondgebonden zonnenvelden en windturbines. Wat we zien is dat we van die 1,46 TWh nog 0,28 TWh aan energie via de no-regret maatregelen kunnen opwekken. Voor de resterende 0,57 TWh zoeken we, mede met behulp van het milieueffectenrapport, naar zoekgebieden voor zonnenvelden en windturbines. Hiervoor verwijzen we naar de bijlage met de tussenresultaten van het planMER”.

Hierbij wordt met ‘no-regret maatregelen’ gerefereerd aan projecten die hoger op de zonneladder staan, zoals zon op grote daken. In de planMER is vervolgens gekeken naar een zorgvuldige prioritering en programmering van de grootschalige ontwikkelingen die moeten volgen. Een van de criteria daarbij is de locatie in een zoekgebied waarbij uit de planMER blijkt dat er een geringe impact is op natuur en landschap. Dat is voor Zonnepark Vossenberghet geval.

In conclusie, de berekening van geschikt dakoppervlak in Laarbeek (benoemd in de Visie) laat zien dat er onvoldoende geschikt dakoppervlak is om in de gemeentelijke behoefte te voorzien en in Laarbeek is er daarnaast onvoldoende stedelijk gebied is om de opgave binnen of nabij het stedelijk gebied te realiseren. Ook toont de RES aan dat dit ook op regionale schaal het geval is en dat van landelijke gemeenten, zoals Laarbeek, een surplus aan duurzame energieopwekking wordt verwacht. Om tot een zorgvuldige locatiekeuze te komen is een planMER uitgevoerd die gebieden heeft aangewezen. De aanvraag valt in een van deze gebieden, zoekgebied 2. Hierdoor kan er uitgeweken worden naar de onderste trede van de zonneladder, grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. Dit betekent dat Zonnepark Vossenberghet volgens de zonneladder gerealiseerd ontwikkeld is.

Vier typen voorwaarden

Gemeente Laarbeek wil graag de regie houden bij de uitvoering van duurzame energieprojecten. Doormiddel van het opstellen van verschillende typen voorwaarden wil de gemeente deze zorgvuldigheid borgen. De gemeente heeft gebaseerd op landelijke en provinciale regels en eigen inbreng hiervoor vier verschillende type opgesteld namelijk:

1. Voorwaarden voor landschappelijke inpassing;
2. Voorwaarden voor maatschappelijke meerwaarde;
3. Participatievoorwaarden;
4. Procedurele en technische voorwaarden.

Voorwaarden voor landschappelijke inpassing

Veranderingen in het landgebruik kan men vaak op grote afstand zien. Dat maakt een goede landschappelijke inpassing extra belangrijk. Voor grootschalige duurzame opwek zijn niet alle gebieden in gemeente Laarbeek geschikt. Voor de ontwikkeling van grootschalige opwekking van duurzame energie betekent dat het beoogde project dient aan te tonen dat:

- Het ligt in een geschikt landschapstype;
- De geschiktheid van de precieze locatie;
- De wijze van landschappelijke inpassing van het project, welke dient te passen in de omgeving;
- De wijze en onderbouwing van dubbelgrondgebruik.

Het plangebied ligt in het geschikte landschapstype het Pionierslandschap, zie Figuur 5. Daarnaast past het plan op de specifieke locatie in het gebied. Dit komt doordat er al bestaande landschappelijke elementen en agrarische bebouwing rondom het plangebied staan. Hierdoor valt het beoogde plan deels weg tegen de al bestaande landschappelijke elementen. Hierdoor past het initiatief binnen de bestaande structuren van de omgeving.

De gronden welke momenteel op een monocultuur manier bewerkt worden zullen verrijkt worden door diverse landschappelijke en ecologische zones en akkerflora (welke op extensieve wijze beheerd worden). Dit geeft invulling aan andere uitdagingen van gemeente Laarbeek, dan enkel duurzame opwek. In en rondom het plangebied wordt de biodiversiteit versterkt door een leefgebied voor insecten, inheemse bijen, vlinders en struweel- en akkervogels te creëren. Tevens zal de inpassing in combinatie met de bestaande landschappelijke elementen het directe zicht op het zonnepark minimaliseren.

Voorwaarden voor maatschappelijke meerwaarde & participatievoorwaarden

Het beoogde project dient zo te worden vormgegeven dat dat de inwoners van Laarbeek kunnen profiteren van het project. Er dient een zowel een ruimtelijke bijdrage/meerwaarde als de mogelijkheid om financieel te participeren in het project te worden gerealiseerd. De ruimtelijke bijdrage/meerwaarde is in het voorgaande hoofdstuk en in de voorgaande paragraaf beschreven en in het hoofdstuk Participatie & uitvoerbaarheid van deze ruimtelijke onderbouwing worden de (financiële) participatiemogelijkheden beschreven.

Procedurele en technische voorwaarden

Dit zijn voorwaarden met de betrekking tot het doorlopen van de juiste procedures, van de aanvraag, de bouw, het beheer en de afbraak van het project. Daarnaast worden in deze voorwaarden veiligheidseisen aan het project gesteld. Deze eisen en voorwaarden zullen TPSolar en gemeente Laarbeek borgen in de anterieure overeenkomst.

3.3.3 CONCLUSIE

In het buitengebied van Laarbeek liggen mogelijkheden voor de opwekking van duurzame energie. Met alleen kleinschalige opwekking kan Laarbeek niet energieneutraal worden, ook meer grootschalige opwekking van duurzame energie is nodig. Echter moet er bewust worden omgegaan met de beschikbare ruimte in het buitengebied en de aanwezige landschappelijke waarden.

De voorgestelde inrichting van het beoogde Zonnepark Vossenbergh past binnen het beleid van gemeente Laarbeek en de zonneladder van de RES MRE en het draagt bij aan de duurzame energietransitie van de gemeente en omgeving.

4. OMGEVINGSASPECTEN

4.1 ECOLOGIE

Bescherming in het kader van de natuur is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. De soortenbescherming is sinds 1 januari 2017 geregeld in de nieuwe Wet Natuurbescherming. De gebiedsbescherming is geregeld in de Wet Natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland (NNN), waarbinnen onder meer de Natura 2000-gebieden vallen.

4.1.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000

Er liggen geen Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied is Strabrechtse Heide en Beuven is circa 16 km verwijderd van de planlocatie.

Gezien de aard en schaal van de ingreep is een AERIUS-calculatie nodig, zie Bijlage D: AERIUS-calculatie. Het resultaat van de AERIUS-calculator luidt als volgt: **er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar**. Dit betekent dat het aanleggen en exploiteren van Zonnepark Vossenbergh in Mariahout in gemeente Laarbeek geen effect zal hebben op omliggende Natura 2000-gebieden.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

De planlocatie ligt niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). De dichtstbijzijnde gebieden liggen op circa 1 kilometer ten zuiden van de planlocatie. De ingrepen vinden plaats buiten deze provinciaal beschermde gebieden en hebben geen effect op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen. Negatieve effecten op NNB zijn daarmee op voorhand uit te sluiten. Een NNB-Toets met compensatieplicht is niet aan de orde. Nader onderzoek naar externe effecten is niet nodig.

Conclusie

De ingrepen behorend tot het project leiden niet tot effecten op beschermde natuurgebieden, zoals aantasting van kernkwaliteiten of doelstellingen van het Natuurnetwerk Nederland of externe effecten op Natura 2000-gebieden. Dit is geconcludeerd in de QuickScan flora en fauna die TPSolar heeft laten uitvoeren door het ecologisch bureau Otte Groenadvies, zie Bijlage C: Quickscan flora en fauna.

4.1.2 SOORTENBESCHERMING

Om te beoordelen of het voorgenomen plan voldoet aan de Wet Natuurbescherming is een veldbezoek uitgevoerd door Otte Groenadvies.

De conclusies zijn als volgt (Bijlage C: Quickscan flora en fauna):

- Tijdens een 2de inventarisatie zijn een aantal dassenpijpen aangetroffen. Om te weten of deze dassenpijpen nog bezocht worden, wordt er nader ecologisch onderzoek gedaan in het begin van 2022.
- Boven de planlocatie wordt mogelijk gevoerd door vleermuizen. Hier is echter geen sprake van een foerageergebied welke van essentieel belang is. Tevens valt niet te verwachten dat het zonnepark negatieve invloed heeft op eventueel aanwezige vlieg- en foerageroutes van vleermuizen. Er wordt gewerkt met vleermuisvriendelijke verlichting en de verlichting is dynamisch. Te allen tijde moet de verlichting naar beneden gericht zijn om verstoring door middel van strooilight te voorkomen;
- De omgeving van het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels. Het plangebied biedt mogelijkheden voor nestlocaties. Tijdens de inventarisatie zijn geen nesten, nestactiviteiten en/of nestrestanten op de planlocatie en de erfbeplanting langs de planlocatie aangetroffen;
- Om schade aan broedsels te voorkomen, wordt geadviseerd om buiten het broedseizoen te werken. De piek van het broedseizoen ligt in de periode half maart-half juli, maar eerdere en latere broedgevallen

komen voor. Het is mogelijk om tijdens het broedseizoen te werken wanneer maatregelen zijn genomen om broedgevallen te voorkomen of wanneer een inspectie uitwijst dat geen broedsels aanwezig zijn;

- Het inrichten van een zonnepark heeft op de genoemde locatie geen negatieve invloed op amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

Er dient nader onderzoek te worden gedaan naar de aangetroffen dassenpijpen. Dit onderzoek wordt begin 2022 afgerond.

4.2 ARCHEOLOGIE

De gronden voor het zonnepark zijn volgens de Archeologische Verwachtingen- en Waardenkaart gemeente Laarbeek gecategoriseerd als middelhoge verwachtingswaarde wel is een groot gedeelte van het gebied mogelijk verstoord, zie Figuur 12. Indien over een totale oppervlakte van 2.500 m² of meer grond wordt geroerd, is een archeologisch vooronderzoek verplicht.

FIGUUR 12: UITSNEDE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTINGSWAARDE KAART VAN GEMEENTE LAARBEK, MET IN HET ROOD AANGEGEVEN HET ZONNEPARK INITIATIEF VOSSENBERGH. BRON: GEMEENTE LAARBEK.

In Tabel 2 zijn alle werkzaamheden opgenomen die voor grondverstoring zorgen.

TABEL 2: VERSTOORDE M² GROND BIJ BOUW VAN ZONNEPARK VOSSENBERG

Betreft	Werkzaamheden	Werkdiepte	Verstoorde m ²
Bekabeling	Ingraven bekabeling	60-100 cm	77,7
Poort	Betonfundering 2 poortstaanders (80x80 cm)	80 cm	1,3
Hekwerk	460 palen	80 cm	1,3
Paneelconstructie	1.750 H-constructies	150 cm	1,3
Transformatorstation	Fundering transformatorstation	80 cm	3,3
Overige funderingen	Hoekpalen (1 m ²), inkoopstation (5 m ²), cameramast (0,5 m ²)	60 cm	6,5
Onderhoudspad en parkeer en opslag gelegenheid	Afgraven toplaag voor fundering onderhoudspaden	20-30 cm	800
Totaal aantal te verstoren m ²			891,4

Voor het realiseren van Zonnepark Vossenbergh wordt naar schatting 890 m² verstoord, hetgeen binnen de grens van 2.500 m². Hierdoor is geen archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Het aspect archeologie levert op deze locatie geen belemmering op voor de aanleg van Zonnepark Vossenbergh.

4.3 CULTUURHISTORIE

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast archeologische ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een bestemmingsplanwijziging. Het landschap is zeer dynamisch door de vele (ruimtelijke) ontwikkelingen die in het gebied plaatsvinden. Deze aanpassing hangt samen met de veranderende betekenis die aan het landschap wordt toegekend. Tot in de jaren na de Tweede Wereldoorlog werd het landschap met name als agrarisch productiegebied gezien, nu wordt het landschap in toenemende mate beschouwd als uitloopegebied voor de stedeling, als cultuurhistorisch erfgoed en leefgebied voor flora en fauna.

Tot op heden leggen grootschalige ontwikkelingen, zoals nieuwe industrieterreinen en woonwijken hun claim op het landschap. Ook door ruilverkaveling neemt de verscheidenheid in maatvoering van het landschap af. Ondanks de vele ruimtelijke ontwikkelingen, is de structuur en functie van het plangebied daarentegen nauwelijks aan invloed onderhevig geweest. Het oorspronkelijke karakter van het landschap is nog duidelijk zichtbaar in het plangebied. Figuur 13 & Figuur 14 laten in tijd de ruimtelijke ontwikkelingen van het plangebied en omgeving zien.

De ontwikkelingslocatie ligt in een open jong heideontginningslandschap, welke sinds 1950 steeds systematischer en grootschaliger is geworden. Waarin veelal blokvormige verkaveling, verspreide bebouwingsblokken en rechte wegen voorkomen. De functie van het plangebied is nauwelijks veranderd.

FIGUUR 13: PLANGEBIED EN OMGEVING ROND 1950. BRON: TOPOTIJDSREIS.NL

FIGUUR 14: PLANGEBIED EN OMGEVING ROND 1975. BRON: TOPOTIJDSREIS.NL

Op basis van de provinciale cultuurhistorische waardenkaart van provincie Noord-Brabant zijn er op de planlocatie en in de directe omgeving van de planlocatie geen cultuurhistorische waardevolle gebieden te vinden.

Met het beoogde plan voor Zonnepark Vossenbergh worden geen cultuurhistorische waarden aangetast.

4.4 BODEM

4.4.1 BODEMONDERZOEK

Uit het bodemloket moet blijken of er al bodemonderzoeken zijn uitgevoerd op de planlocatie. Er zijn geen gevallen van bodemverontreiniging bekend. Er kan dus worden geconcludeerd dat de huidige milieuhygiënische bodemkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling. Het aspect bodemverontreiniging levert op deze locatie geen belemmering op voor de voorgenomen bestemmingswijziging.

4.4.2 BODEMKWALITEIT

Het zonnepark wordt gebouwd op agrarische grond. Na afloop van de exploitatietermijn wordt het park opgeruimd en de materialen gerecycled waarna de grond weer voor agrarische toepassingen kan worden gebruikt. Dat de bodemkwaliteit na 25 jaar gebruik als zonnepark veranderd is, is te verwachten.

De bodemsamenstelling van de agrarische percelen is zand. Er zijn een aantal factoren bekend die invloed hebben op de bodemkwaliteit⁵: licht, lucht, water en organische stof. Op basis hiervan worden de volgende maatregelen genomen:

- De panelen staan aan de voorzijde op ca. 70 cm hoogte vanaf de grond en aan de achterzijde ca. 300 cm hoogte vanaf de grond. Hierdoor is er genoeg ruimte voor directe en indirecte lichtinval en indirecte neerslag (regen die door de wind wordt meegevoerd) om de bodem onder de panelen te bereiken;
- De panelen worden in een zuidopstelling geplaatst (dus niet oost-west, omdat daarbij de grond vrijwel volledig wordt afgedekt);
- Tussen elke paneelrij is circa 2,5 tot 3 meter vrije ruimte;
- De panelen worden niet strak tegen elkaar aan gemonteerd, maar met een kleine tussenruimte van 2 cm zodat regenwater niet alleen aan de voorzijde maar ook tussen de panelen door op de bodem terecht komt. Dit vermindert de kans op gronderosie aan de voorzijde van de paneelrijen (er valt veel minder water op één plek) en voorkomt verdroging van de bodem onder de panelen. Het vocht in de bodem onder de panelen verdampt minder door de schaduwwerking waardoor het ook met minder neerslag toe kan;
- Onder en tussen de panelen wordt bijgezaaid met bloemrijk/kruidenrijk grasland. Op die manier voorkomen we het dichtslaan en uitdrogen van de bodem, en bodemerosie;

- Uitgebloeide bloemen, zaadhulzen, afgevallen boombladeren en ander organisch materiaal kan zich door de wind goed over het park verspreiden. Dat zorgt er in elk geval voor dat er ook nieuwe toevoer van organische stof naar de bodem plaatsvindt.

Voldoende licht, lucht en vocht onder de panelen houdt niet alleen het gras in stand, maar is ook belangrijk voor het leven in de bodem dat weer van invloed is op de bodemkwaliteit. Uit Nederlands onderzoek door CLM-onderzoek en advies⁶ blijkt dat zuidgeoriënteerde zonneparken de negatieve effecten van panelen op de bodem kunnen compenseren. In een zuidopstelling ontstaan verschillende microklimaten. Dit zorgt voor een rijk biodiversiteitsaanbod op het gebied van flora. Deze verschillende soorten vegetatie hebben baat bij verschillende omstandigheden en zorgen voor een diepe beworteling over het gehele plangebied. Hierdoor wordt er meer organische stof vastgelegd in de bodem.

Het uitblijven van bewerking en bemesting van de bodem leidt tot de verbetering van de bodemkwaliteit door een toename aan micro-organismen, schimmels en regenwormen. Regenwormen houden namelijk niet van felle zon en zullen dus onder de panelen juist beter kunnen gedijen dan op open land. Dit verbetert de structuur van de bodem en daardoor neemt de bodem meer organische stof op. Daarnaast zorgt de toename aan biodiversiteit in de bodem voor minder uitspoeling, een beter ziektevermogen en een groter herstellend vermogen bij een eventuele verstoring.

Met als gevolg dat de voorgestelde gevarieerde beplanting onder een zuidopstelling, een vergelijkbaar bodemkwaliteitsevenwicht bereikt als een perceel met dezelfde beplanting zonder panelen.

4.5 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordeling-plichtig zijn. Een zonnepark komt niet voor in bijlage C en D en valt daardoor niet onder de reikwijdte van het Besluit m.e.r..⁷

4.6 MILIEUZONERING

Om hinder en gevaar te voorkomen, bepaalt de overheid minimale afstanden tussen woningen en bedrijfsactiviteiten. Hiervoor wordt meestal de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin per bedrijfscategorie richtafstanden voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Dit zonnepark zal ongeveer 8,5 MW aan elektriciteit opwekken. De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonnepark levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden transformatoren en omvormers geplaatst. Deze worden echter niet aan de randen van het plangebied gesitueerd. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Het betreft hier een milieucategorie 2-inrichting met een richtafstand van 30 meter vanwege geluid. Voor de omvormers is dezelfde richtafstand geldig. In dit plan zullen de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen op een grotere afstand liggen. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden.

4.7 LUCHTKWALITEIT

Projecten die 'niet in betekende mate' (NIBM) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van NIBM, zijn vastgelegd in de AMvB-NIBM. In de AMvB-NIBM is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 Ng/m³ NO₂ of PM10) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd.

Voorliggend plan beoogt het realiseren van een zonnepark. Een dergelijke functie heeft, met uitzondering van verkeer in verband met onderhoudswerkzaamheden, geen verkeer aantrekkende werking. De verkeersgeneratie van de nieuwe functie is dan ook nihil. Het project moet derhalve worden beschouwd als een NIBM-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven.

4.8 WATER

Van groot belang voor de ruimtelijke ordeningspraktijk is de wettelijk verplichte 'watertoets'. De watertoets kan worden gezien als een procesinstrument dat moet waarborgen dat gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder en gemeente. Het project is op 17 december 2020 voorgelegd aan het waterschap Aa en Maas via de digitale watertoets. Waarna er via mailwisselingen afstemming met het waterschap Aa en Maas over dit project heeft plaatsgevonden.

Waterbeheerplan 2016-2021

In het Waterbeheerplan (WBP) beschrijft het waterschap Aa en Maas haar doelstellingen voor de periode 2016 – 2021 en de wijze waarop deze doelstellingen bereikt moeten worden. Hiermee geeft het waterschap invulling aan de verplichting vanuit de Waterwet en de Verordening water Noord-Brabant om een waterbeheerplan op te stellen.

In het waterbeheerplan wordt een indeling gemaakt in de volgende programma's:

- Veilig en bewoonbaar;
- Voldoende water en robuust watersysteem;
- Schoon water;
- Gezond en natuurlijk water;
- Het leveren van maatschappelijke meerwaarde.

Deze programma's zijn verder uitgewerkt in het WBP naar concrete doelstellingen. Deze doelstellingen vinden onder andere een doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap; Keur, legger, communicatie en stimuleringsmiddelen.

Keur

De Keur is een waterschapsverordening en omvat samen met de Waterwet alle gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen of activiteiten die consequenties hebben voor de waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid. De Keur is verder uitgewerkt beleids- en algemene regels.

Legger

De Keur verwijst in de gebods- en verbodsbepalingen volop naar de legger. De legger legt de status en afmetingen behorende bij de regels van de Keur vast in een overzichtskaart van het waterbeheersgebied. Op deze kaart zijn onder andere dijken, waterlopen en bijbehorende beschermingszones aangegeven.

4.8.1 WATERTOETS

Versnelde afstroming hemelwater

Er zal geen (grote) verandering zijn ten opzichte van de huidige situatie. De paneelrijen staan circa 2,5-3 meter uit elkaar en de panelen staan op een minimale hoogte van 70 cm. Tussen de individuele panelen is bovendien rondom een ruimte van 2 cm, zodat het afstromende water steeds beperkt blijft tot de hoeveelheid die opgevangen wordt door één paneel. Onder de panelen blijft groene bodembedekking, en door de genoemde opstelling komt er in de praktijk voldoende licht, lucht en water onder de panelen om de kwaliteit van deze bodembedekking te handhaven. Daardoor zal er ook niet of nauwelijks sprake zijn van gronderosie daar waar het water van de panelen afstroomt. Ook wordt er gebouwd met relatief licht materieel op rupsbanden, dus de grond wordt niet meer verdicht dan het geval is bij landbouwtrekkers. Hierdoor zal het projectgebied niet verdicht worden tijdens de aanlegfase van het project. Gedurende de exploitatiefase zal er geen groot materieel het terrein betreden. Het terrein wordt niet opgehoogd, noch afgegraven.

Voor dit plan is de toename van enige vorm van (semi-)verhard oppervlakte 842 m². Het park zal bestaan uit de volgende (semi-)verharde oppervlakte:

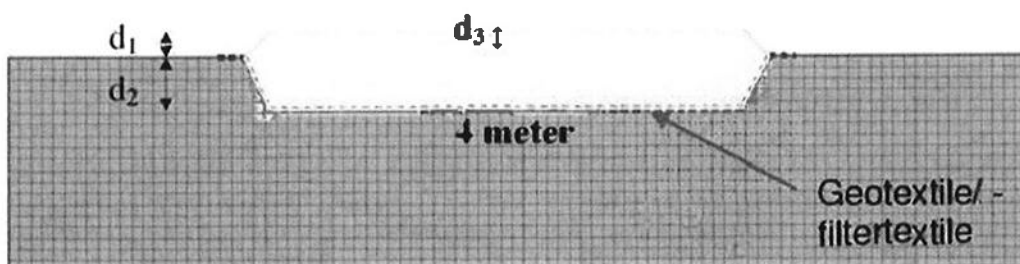
TABEL 3: (SEMI)VERHARDING TOEGEVOEGD AAN PLANGEBIED T.O.V. HUIDIGE SITUATIE.

Onderhoudspad	570 m ²	Semi-verhard
Parkeer- en opslagruimte	230 m ²	Semi-verhard
Inkoopstation	9 m ²	Verhard
Transformator en omvormerstation	33 m ²	Verhard
Totaal semi-verhard	800 m ²	Semi-verhard
Totaal verhard	42 m ²	Verhard

Infiltratie

Het onderhoudspad en parkeer en opslagruimte zal een infiltratiecapaciteit hebben van +/- 0.173 m/etmaal of $2 \cdot 10^{-6}$ m/s.

Er zal gebuikt gemaakt gaan worden van geo-textile foil met een laag gecertificeerd bouwpuin granulaat c.q. gecertificeerd niet-teerhoudend asfalt granulaat als onderhoudspad. Het pad zal 4 meter breed worden. Zie onderstaand ontwerp.

FIGUUR 15: SCHEMATISCH ONTWERP VAN ONDERHOUDSWEGEN ZONNEPARK VOSSENBERG

In het bovenstaande schematische ontwerp zal D1 zal +/- 10 cm zijn en D3(in het midden van de weg, 2 meter uit elke kant) ongeveer 14 cm. Hierdoor loopt het pad iets af naar beiden kanten waardoor een gedeelte van het water op deze manier van het pad afstroomt en kan infiltreren in de omliggende meters rond het pad.

D2 en daarmee de exacte samenstelling van het pad is nog afhankelijk van nog uit te voeren bodemonderzoek, wat altijd voor de bouw uitgevoerd wordt om zo de dimensionering van de onderconstructie van de panelen, fundering van het transformator station en het onderhoudspad te berekenen.

Watergangen

Langs het plangebied ligt een A-watergang en een beschermingszone van een A-watergang, zie Figuur 6. In de plannen wordt te allen tijde meer dan de vereiste afstand van 5 meter gehouden tussen de inrichting en de A-watergangen. Daarnaast grenst het plangebied aan een B-watergang, hiervoor geldt een beschermingszone van 1 meter. Hier wordt in het ontwerp ten alle tijden rekening mee gehouden.

Waterkwaliteit

Binnen dit project worden geen wooneenheden gerealiseerd. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd en er is geen hemelwateropvang. Het regen- of smeltwater kan dus vrij in de grond weglopen. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De panelen en de constructie worden uitgevoerd met materialen die geen afvalstoffen afscheiden (niet-uitlogend). Er komt geen afvalwater vrij, ook niet tijdens het bouwproces. Er worden geen nieuwe watergangen aangelegd en er is geen sprake van uitstoot van stikstof en/of fosfaat.

Riolering en zuiveringswerken

In het plangebied ligt geen rioolwaterpersleiding van het waterschap.

4.9 VERKEER EN PARKEREN

Er zal in de bouwperiode van ca. 2-3 maanden periodiek vracht/bouwverkeer via de N279, Hool, Jekschotstraat/Veghelsedijk en de Vossenbergring naar het terrein rijden. TPSolar schat dat het tijdens de bouwpiek (circa 1 maanden) om ca. 60 vrachtwagenladingen zal gaan (in korte tijd) en dagelijks om 5 – 10 busjes en personenwagens van de installatieploeg, zie het AERIUS-rapport in Bijlage D: AERIUS-calculatie. De verwachting is dat dit niet zal leiden tot verkeers- of geluidsoverlast voor omwonenden.

Voor de aansluiting van het zonnepark op het openbare elektriciteitsnetwerk zal de netbeheerder een aparte stroomkabel moeten trekken naar de percelen. Hiervoor zal klein graafmaterieel worden ingezet, en deze werkzaamheden zullen lokaal mogelijk enkele dagen beperkte verkeershinder opleveren.

Het zonnepark is een beveiligde energiecentrale. Dat betekent dat er geen vrije toegang is voor het publiek en dat toegang voor onderhoud, begrazing en eventuele rondleidingen strikt geregeld zal zijn. Naar verwachting zal het aantal verkeersbewegingen in de omgeving door het zonnepark niet toenemen.

Gedurende de bouw en wanneer het zonnepark in bedrijf is kan er op de planlocatie zelf geparkeerd worden.

4.10 ELEKTROMAGNETISCHE VELDEN

Uitsluitend bij de omvormers en de transformatoren zullen enige elektromagnetische velden vrijkomen. De rest van de installatie is gelijkstroom en daarbij komen er geen elektromagnetische velden vrij. Voor elektromagnetische velden bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een grens van 0,4 microTesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij andere bronnen van ELF-EM-velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT te laten komen.

De opgewekte straling in het zonnepark blijft hier zeer ver onder. Bovendien staan de omvormers en transformatoren midden in de installatie, dus op flinke afstand van de randen. Het aspect elektromagnetische velden levert geen belemmering op voor het zonnepark.

4.11 GELUID

De Wet geluidhinder (Wgh) vormt een belangrijk juridisch kader voor het Nederlandse geluidbeleid. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Voor de geluidsgevoelige objecten moeten bepaalde grenswaarden in acht worden gehouden. Er zijn enkele woningen in de buurt van het zonnepark.

Bij het zonnepark is nauwelijks sprake van geluidsproductie. Er is bijna alleen laagspanning op de gehele installatie (<1.000V), waardoor de geluiden zoals bekend van hoogspanningsinstallaties (brommen/zoemen) alleen voorkomen bij de trafostations, die midden op het park staan. Dit geluid is op een paar meter afstand al niet meer hoorbaar. De gebruikte omvormers, trafostations en regelapparatuur worden niet actief gekoeld en zijn dus stil. Er zal dan ook buiten het zonnepark geen geluid te horen zijn.

Er is ook geen sprake van geluidsreflectie van bijvoorbeeld weg-, trein of vliegverkeer naar de omgeving. Hoewel de panelen wel geluid reflecteren, zal dit door de hellingshoek naar de lucht zijn gericht, zie ook paragraaf Lichtreflectie. Hierdoor – en door het omringende groen (demping) – zal er geen waarneembare geluidsreflectie voor de omgeving zijn. Het aspect geluid levert dus geen belemmering op voor het zonnepark.

4.12 EXTERNE VEILIGHEID

Bij het plan moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en leidingen. Er loopt naast het plangebied een buisleiding van Gasunie, met aanduiding Z-542-01, zie Figuur 16. Het zonnepark zal op een afstand van meer dan 80 meter beginnen, echter zal het inkoopstation op ongeveer 20 meter van de buisleiding geplaatst worden. Het inkoopstation wordt aangelegd buiten de belemmeringstrook van de gasleiding. Hierover zal nadere afstemming met Gasunie volgen.

Nabij het zonnepark is geen sprake van het transport van gevaarlijke stoffen, niet over de weg, water noch spoor.

Tevens zal er een KLIC-melding gedaan worden.

FIGUUR 16: RISICOKAART, PLANGEBIED AANGEGEVEN IN HET BLAUW, BUISELEIDING Z-542-01 AANGEGEVEN IN HET ROOD. BRON: RISICOKAART.NL

Er zijn nabij de planlocatie geen besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) gelegen.

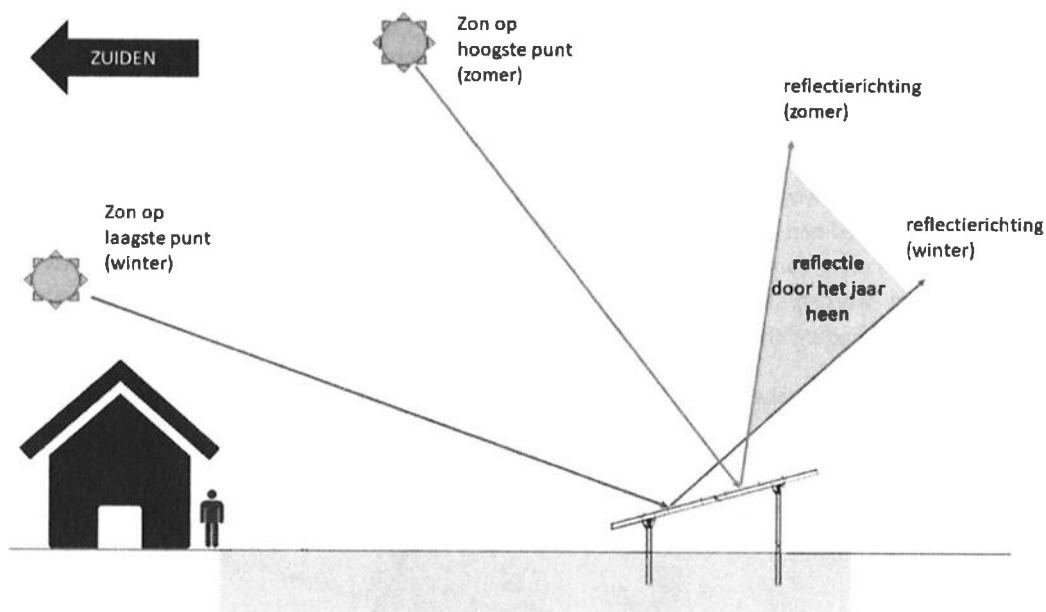
4.13 LICHTREFLECTIE

Er zijn twee verklaringen waarom de omgeving van het zonnepark geen last zal hebben van spiegeling/weerkaatsing van het zonlicht in de panelen: natuurkundig en technisch.

Natuurkundig

Als er al reflectie is, dan is deze bij een zonnepark altijd naar de hemel gericht. Dit kan met een beetje natuurkunde worden uitgelegd. Bij reflectie op gladde oppervlakken, zoals op zonnepanelen, geldt in de natuurkunde dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. Op 21 juni staat de zon op zijn hoogst en heeft dan een instralingshoek van $61,5^\circ$. De panelen worden geplaatst onder een hoek van circa 15° richting het zuiden, zie Figuur 15. De hoek van inval is in de zomer dan $61,5^\circ + 15^\circ = 76,5^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $76,5^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel (bijna recht omhoog). Op 21 december staat de zon op zijn laagst, en dan valt het licht onder een hoek van 14° op de panelen, wat een invalshoek en uitvalshoek van $14^\circ + 15^\circ = 29^\circ$ oplevert (schuin omhoog).

Omdat de zon opkomt in het oosten, en dan via het zuiden weer ondergaat in het westen, komt het zonlicht overdag vooral uit zuidelijke richting. Daardoor zal de reflectie dus het hele jaar door omhoog en naar het noorden zijn gericht.

FIGUUR 17: LICHTWEERKAATSING OP ZONNEPANELEN

Technisch

Er is met de huidige generaties zonnepanelen niet echt sprake meer van reflectie. Zonnepanelen nemen zoveel mogelijk (meer dan 95%) van het invallende zonlicht op, om dit te kunnen omzetten in energie. Weerkaatsing van zonlicht zou ten koste gaan van de productie en wordt dus op alle mogelijke manieren voorkomen. Hiervoor zorgt allereerst een antireflectie coating op het bovenglas dat door een chemisch proces met het glas wordt 'versmolten' en daardoor even lang meegaat als het glas zelf. Daarnaast is er een bewerking aan de *binnenzijde* van het bovenglas, dat een beetje hetzelfde effect oplevert als een doorkijkspiegel: het licht kan er in één richting vrij doorheen, maar als het wordt teruggekaatsd (door de fotocellen) kan het er niet meer uit. Een modern zonnepaneel reflecteert dan ook nog minder dan een mat tv- of laptopscherm en verstrooit bovendien het kleine beetje weerkaatste licht, waardoor er geen schittering optreedt. Ook de frames van de panelen zijn mat en

schitteren niet. Verder is er ook bij neerslag of condensatie er geen schittering. De panelen worden al snel enigszins warm in de zon waardoor ochtenddauw geen kans krijgt; neervallend regenwater zal direct van de panelen afdruipen (zelfs bij motregen) en het eventuele restant zal bij een beetje zonneschijn al snel verdampen (bij bewolkt weer is er natuurlijk sowieso geen schittering).

In de praktijk

Dat een zonnepark geen spiegeling oplevert is ook in de praktijk bewezen. Voor de bouw van Zonnepark Hoogveld Uden, naast luchtmachtbasis Volkel, zijn op verzoek van Defensie reflectietesten uitgevoerd. Hierbij is op zonnige dagen een groot aantal testvluchten uitgevoerd boven een proefopstelling van zonnepanelen, waarbij onder verschillende hoeken over droge en bevochtigde panelen werd gevlogen. De uitkomst van deze testen was dat er geen waarneembare reflectie werd geconstateerd voor de militaire laagvliegroute, waarna Defensie goedkeuring verleende aan de bouw van het zonnepark.

Het enige zichtbare effect op zeer zonnige dagen is dat de van dichtbij donkerblauw of zwart gekleurde panelen door het kleine beetje strooilicht van een afstand van kleur veranderen en lichtgrijs lijken. Het aspect lichtreflectie speelt dus geen rol bij dit initiatief.

5. PARTICIPATIE & UITVOERBAARHEID

5.1 OMWONENDEN/BELANGHEBBENDEN

De initiatiefnemer hecht groot belang aan het inpassen van de wensen van de direct omwonenden. Daarom zijn de direct omwonenden en overige belanghebbenden allereerst in kaart gebracht:

- **Omwonenden:** Dit zijn mensen die wonen of werken op een plek van waaruit (in de winter) vrij zicht is op de planlocatie, tot een afstand van ongeveer 300 meter (of zoveel verder als maatschappelijk relevant is). 300 meter is de afstand waarop een niet-afgeschermd zonnepark-installatie nog met het blote oog vanaf ooghoogte kan worden waargenomen (als een dunne grijze streep aan de horizon). Voor dit project kiest TPSolar er echter voor om alle omwonenden in een straal van 500 meter te zien als omwonenden.
- **Overige belanghebbenden:** Dit zijn personen of organisaties die momenteel gebruik maken van of belang hebben bij de planlocatie. In dit geval gaat het om de gemeente Laarbeek, provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas, grondeigenaar, agrariërs en bewoners in de regio, Zorg om het Dorp Mariahout & netbeheerder Enexis. Met al deze belanghebbenden heeft overleg plaatsgevonden of zal nog overleg plaatsvinden.

In de volgende paragraaf wordt dieper ingegaan op de communicatie met de omgeving, tevens bevindt in Bijlage E: Communicatierapport een uitgebreid rapport over de communicatie en participatie momenten met omwonenden en belanghebbenden.

5.2 COMMUNICATIE EN INSPRAAK

TPSolar wil graag dat de omwonenden zo min mogelijk hinder ervaren van het zonnepark. Daarom zal zij in overleg met de grondeigenaar in diverse fases spreken met de omwonenden.

Deze stappen zijn genomen:

1. De initiatiefnemers brengen de (direct) omwonenden in kaart.
2. Er is persoonlijk contact gezocht worden met de omwonenden die binnen een straal van 300 meter van het beoogde zonnepark af wonen. Deze direct omwonenden zijn geïnformeerd over het plan en vervolgstappen. Ook hebben zij hun mening, ideeën en bezwaren kunnen uiten. Deze feedback is gebruikt in de daaropvolgende planvorming (inrichting, landschappelijke inpassing, etc.). Ook is er heel duidelijk gecommuniceerd dat dit initiatief niet definitief is.
3. Er is een inloopavond georganiseerd voor alle omwonenden en andere belanghebbende. Op deze avond heeft co-creatie centraal gestaan. Waarbij TPSolar het beoogde plan toe heeft gelicht en samen met de aanwezigen het plan heeft proberen te verbeteren. De uitnodigingen voor deze inloopavond zijn minimaal twee weken van tevoren wereldkundig gemaakt via brieven aan de bewoners. Het verslag van deze avond is te vinden in Bijlage E: Communicatierapport.
4. De omwonenden zijn ook na de inloopavond door ons op de hoogte gehouden over de voortgang van het project.

Deze stappen zullen nog worden genomen:

5. Later wordt er een openbare inloopavond georganiseerd voor overige geïnteresseerden uit de regio. Deze avond zal een informatief karakter hebben en het uiteindelijke plan zal worden gepresenteerd waarbij goede ideeën door TPSolar zullen worden gehonoreerd. De uitnodigingen voor deze inloopavond worden minimaal twee weken van tevoren wereldkundig gemaakt via brieven aan bewoners in het omliggende gebied, dagbladen, (online) kranten en kanalen van de gemeente Laarbeek.

5.3 PARTICIPATIE

De initiatiefnemer wil op een aantal manieren inwoners van Laarbeek en bedrijven in de regio laten meeprofiteren van het beoogde Zonnepark Vossenbergh:

1. *Lokaal (mede-) eigenaarschap*

TPSolar streeft naar een evenwichtige eigendomsverdeling waarbij gestreefd wordt naar 50% lokaal eigendom (burgers en bedrijven). Dit betekent een gedeeld eigendom en hierbij gaat het expliciet om samen en gelijkwaardig optrekken. Hierbij neemt de lokale gemeenschap of coöperatie dezelfde risico's en aanloopkosten als TPSolar die het park ontwikkelt en exploiteert. Investeren in een zonnepark is ondernemerschap. Dat vergt ook vooraf mee-investeren en risico lopen. Het gaat hierbij nogmaals om een risicodragende investering van de inwoners en bedrijven.

2. *Mee-investeren*

Mocht blijken dat mede-eigenaarschap als vorm van financiële participatie niet realiseerbaar is, dan biedt TPSolar mee-investeren als vorm van financiële participatie aan. TPSolar richt een crowdfundingplatform op, waarbij inwoners van Laarbeek en de regio met voorrang kunnen investeren in Zonnepark Vossenbergh en daar een (nader vast te stellen) rendement op krijgen (deze constructie is vergelijkbaar met een obligatieregeling). De lokale participatiemogelijkheid wordt in werking gesteld nadat het zonnepark is opgeleverd en aangesloten op het net. Op deze manier lopen inwoners van de gemeente Laarbeek geen bouwrisico, die men bij (mede-) eigenaarschap wel draagt. Dit betekent dat de inwoners van de gemeente Laarbeek 15 jaar financieel kunnen mee participeren.

3. *Burgerparticipatie*

Er zal met omwonenden gesproken worden over de definitieve vorm van het zonnepark. De omwonenden kunnen dan hun wensen kenbaar maken. Tevens zal TPSolar in gesprek treden met energievoopdratie Duurzaam Laarbeek om de geproduceerde duurzame energie dichtbij af te zetten en de andere participatiemogelijkheden te bespreken.

4. *Lokaal stroom afnemen*

TPSolar wil ook voor dit project gaan samenwerken met een energieniaatschappij, die een platform biedt waarop klanten stroom kunnen afnemen van het zonnepark. TPSolar hecht veel waarde aan de lokale afname van de energie van Zonnepark Vossenbergh. Waarbij er een nader te bepalen korting wordt aangeboden. Wij hopen dat de omwonenden langjarig stroom gaan afnemen van het zonnepark.

5. *Omgevingsfonds*

TPSolar streeft ernaar om een deel van de baten terug te laten vloeien naar de omgeving. Hiervoor richt TPSolar een omgevingsfonds op. Dit fonds is ten behoeve van duurzame projecten in de directe omgeving van het beoogde Zonnepark Vossenbergh. Gedurende de SDE-periode, zal er een afdracht per MWh jaarlijks beschikbaar gesteld worden. Er is contact opgenomen met Zorg om het Dorp Mariahout, of zij een rol willen spelen in het beheren en besteden van het fonds.

6. *Lokale werkgelegenheid*

TPSolar inventariseert of er lokale partijen en initiatieven zijn die zouden kunnen bijdragen aan bouw, beheer en/of onderhoud van het park, en betreft deze door hen mee te laten dingen in offerteaanvragen en/of opdracht te geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden. Hierbij kan gedacht worden aan grondwerkzaamheden en wegeaanleg, hekwerkbouw, beveiliging, catering, schoonmaak bouwplaats, groeninrichting, etc. Een lokale partij zal bij een gelijke kwalitatieve en economische aanbieding altijd de

voorkeur hebben. De initiatiefnemer identificeert daarbij ook werkzaamheden (eenmalig en/of structureel) die geschikt zijn voor de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en zoekt naar concrete inzetmogelijkheden. Expliciete voorkeur heeft een combinatie van het bovenstaande.

5.4 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

In het Bro is vastgelegd dat ruimtelijke plannen economisch uitvoerbaar moeten zijn. De gemeente Laarbeek zal een anterieure overeenkomst met de aanvrager TPSolar sluiten, waarin wordt vastgelegd dat de kosten voor de procedure, de landschappelijke inpassing en eventuele kosten voor planschade volledig voor de rekening van TPSolar zal komen.

5.4.1 FINANCIERING ZONNEPARK

De initiatiefnemer heeft de te verwachten kosten en inkomsten verwerkt in een businesscase en deze is positief. Voor de realisatie van een zonnepark is in Nederland ondersteuning met SDE-subsidie noodzakelijk. Deze subsidie kan worden aangevraagd nadat de Wabo-vergunning is verleend. De financiering is vooraf al geregeld, dus als de SDE-subsidie wordt toegekend, is het ook zeker dat het zonnepark gaat komen.

TPSolar werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering voor haar projecten rond te krijgen. Deze zorgen samen met TPSolar voor het benodigde eigen vermogen. De rest van het benodigde geld wordt bij voorkeur geleend bij een 'groene' bank (zoals Triodos Bank). Dankzij het feit dat TPSolar al meerdere parken heeft gefinancierd en er ook al vijf heeft gebouwd, is het krijgen van een lening voor volgende projecten zoals het Zonnepark Vossenbergh, vrij eenvoudig.

De financiering wordt in 15 jaar afgelost. De inkomsten om dat te kunnen doen, bestaan uit de verkoop van elektriciteit aan een energiemaatschappij (tegen een vast tarief voor 15 jaar), en de SDE-subsidie (eveneens een vast tarief voor 15 jaar). Doordat de hoeveelheid zon in Nederland al tientallen jaren wordt gemeten, en de gebruikte panelen een constante kwaliteit en opbrengstgaranties hebben, is vooraf nauwkeurig in te schatten hoeveel energie er per jaar gemiddeld wordt opgewekt. Op die manier is er geen twijfel dat de financiering altijd kan worden afgelost.

6. CONCLUSIE

De voorgaande afwegingen hebben duidelijk gemaakt dat het bouwen en 25 jaar lang exploiteren van een zonnepark op de voorgestelde projectlocatie:

- Past binnen nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid;
- Past binnen de ruimtelijke structuur;
- Vanuit omgevingsaspecten geen beperkingen of belemmeringen oplevert;
- Economisch en maatschappelijk realiseerbaar is;
- Een bijdrage levert aan gemeentelijke en nationale energiedoelstellingen.

7. BIJLAGEN

BIJLAGE A: LANDSCHAPPELIJK ONTWERP

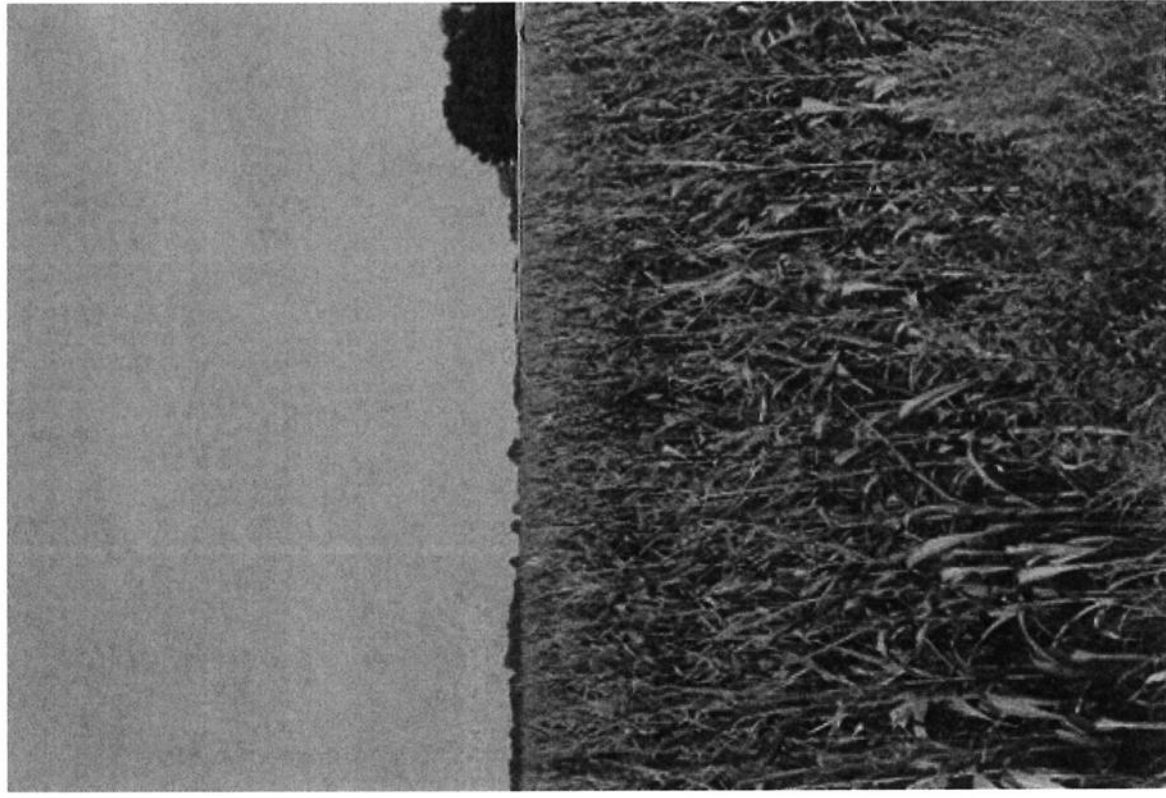
BIJLAGE B: LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN

BIJLAGE C: QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

BIJLAGE D: AERIUS-CALCULATIE

BIJLAGE E: COMMUNICATIERAPPORT

BIJLAGE F: TECHNISCH ONTWERP

LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN

Laarbeek

COLOFON

Door:	LabelTIEN Bosrandweg 1a 7722 KB Dalfsen
Telefoonnummer	06 555 72 233
E-mail	info@labeltien.nl
Internet	www.labeltien.nl
Project	69.026.21
Auteur	ing. L. Grote Gansey - landschapsonwerper
Datum laatst gewijzigd	20 december 2021

Niets uit dit document mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of LabelTIEN

INHOUD

1.	Introductie	5
1.1.	Opgave	5
1.2.	Uitgangspunten	5
2.	Vigerend beleid	6
2.1.	Rijksbeleid	6
2.2.	Provinciaal beleid	6
2.3.	Gemeentelijk beleid	8
3.	Visie	12
3.1.	Identiteit van het verleden	12
3.2.	Landschappelijke opbouw	14
3.3.	Visie	15
3.4.	Beplantingsplan	21
3.5.	Beheerplan	25

afbeelding 1. Topografische ligging zonnepark
contour zonnepark (rood)

1. INTRODUCTIE

1.1. Opgave

TPSolar is voornemens een zonnepark te realiseren in het buitengebied ten noordwesten van Mariahout. Het zonnepark bestaat uit een veldopstelling van zonnepanelen met bijbehorende infrastructuur. Hiermee kan een bijdrage worden geleverd aan de duurzaamheidsdoelstellingen van gemeente Laarbeek. Momenteel wordt het ontwikkelingsplan verder uitgewerkt. Onderdeel van de benodigde bescheiden vormt het landschappelijke inventarisatie en visie.

LabelTIEN staat met uitgebreide kennis van actueel beleid en het landschap, waarin het zonnepark is gelegen, opdrachtgevers bij met een landschappelijke inpassing. Per definitie wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit. Hierbij wordt advies gegeven, passend bij het landschap en passend binnen het beleid van gemeente en provincie. LabelTIEN varieert in het geven van aanwijzingen ten aanzien van de uitstraling van het zonnepark, tot ruimtelijke inpassing, ontwerp en beplantingsplan van een zonnepark. De kenmerken van het omliggende landschap vormt de inspiratie voor de visie en/of inpassing van een zonnepark. Hierbij gaat het om een eigentijdse invulling, passend bij nieuwe functies, rekening houdend met oorspronkelijke cultuurhistorische waarden.

1.2. Uitgangspunten

Dit plan bestaat uit een plankaart van het landschap. Er wordt duidelijk gemaakt waar en hoe investeringen in het landschap vorm krijgen en hoe de ruimtelijke kwaliteit wordt gewaarborgd na inpassing. Middels een korte onderbouwing op basis van een analyse van het landschap, het toetsen van beleid en het analyseren van de streekeigen kenmerken worden handvaten gepresenteerd die fungeren als leidraad voor een inpassingsplan. De visie zou moeten aansluiten op het beleid en de streekeigen kenmerken van het landschap.

2.VICEREND BELEID

2.1. Rijksbeleid

De minister van Infrastructuur en Ruimte heeft de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De visie stelt het (integrale) kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau in Nederland. In de nota staat dat de verstedelijkings- en landshapsbeleid wordt overgelaten aan gemeenten en provincies.

2.2. Provinciaal beleid

2.2.1. Structuurvisie Ruimtelijke ordening

De provincie Noord-Brabant legt in deze structuurvisie de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid vast. De snelveranderende maatschappij zorgt ervoor dat de gestelde visie geen einddoel is, maar een richting biedt waar de provincie naar toe wil.

Om de visie te bewerkstelligen, maakt Noord-Brabant onderscheid op 4 hoofdopgaven:

- Werken aan de Brabantse energietransitie;
- Werken aan een klimaatproof Brabant;
- Werken aan de slimme netwerkstad; (n.v.t.)
- Werken aan een concurrerende, duurzame economie.

De 4 hoofdopgaven hebben een grote ruimtelijke impact. Meerwaarde recreatie en meervoudig slim ruimtegebruik is noodzakelijk.

Werken aan de Brabantse energietransitie

Doel 2050: Duurzame energie, grotendeels afkomstig uit Noord-Brabant.

Doel 2030: Tenminste 50% reductie van broeikasgassen van uitlaat ten opzichte van 1990 en tenminste 50% duurzame energie.

Wat wil de provincie:

- Het opstellen van een heldere koers samen met de regio;
- Noord-Brabant sluit aan bij de Nationale energieagenda;
- De opgave wordt in beginsel niet op de omgeving afgewenteld;
- Het verbinden van de energieopgave met zoveel mogelijk andere maatschappelijke doelen;
- Het uitgaan van meervoudig en zorgvuldig ruimtegebruik;
- Onder voorwaarden energieopwekking in NNB mogelijk maken;
- Rekening houden met de ondergrond.

Werken aan een klimaatproof Brabant

Doel 2050: Brabant is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.

Doel 2030: Brabant handelt al sinds 2020 klimaatbestendig en waterrobuust; in 2030 zijn de eerste grote gebiedsopgaven daartoe al gerealiseerd.

Wat wil de provincie:

- Een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting;
- Herontwikkeling van het beeklandschap;
- Ondersteuning bieden aan de ontwikkeling van nieuwe teelten en teeltsystemen;
- Het werken aan een robuust aantrekkelijk rivierlandschap bij Maas en Merwede.

Werken aan een concurrerende, duurzame energie

Doel 2050: Brabant is top kennis- en innovatieregio in Europa. Producten, materialen en grondstoffen worden op alle onderdelen van de Brabantse economie in verregaande mate hergebruikt. Het streven naar waardecreatie voor mens, natuur en economie gaan hand in hand.

Doel 2030: Brabant is top kennis- en innovatieregio in Europa. De provincie werkt aan een circulaire economie door duurzamer om te gaan met de beschikbare grondstoffen en natuurlijke bronnen.

Wat wil de provincie:

- Innovatie voor een circulariecirculaire economie;
- Digitalisering;
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat;
- Agrofood;
- Oog voor sociale impact;
- Goede voorbeeld.

2.2.2. Verordening Ruimte

In deze verordening vertaalt de provincie de kaderstellende elementen uit het provinciaal beleid naar regels die van toepassing zijn op (gemeentelijk) bestemmingsplannen.

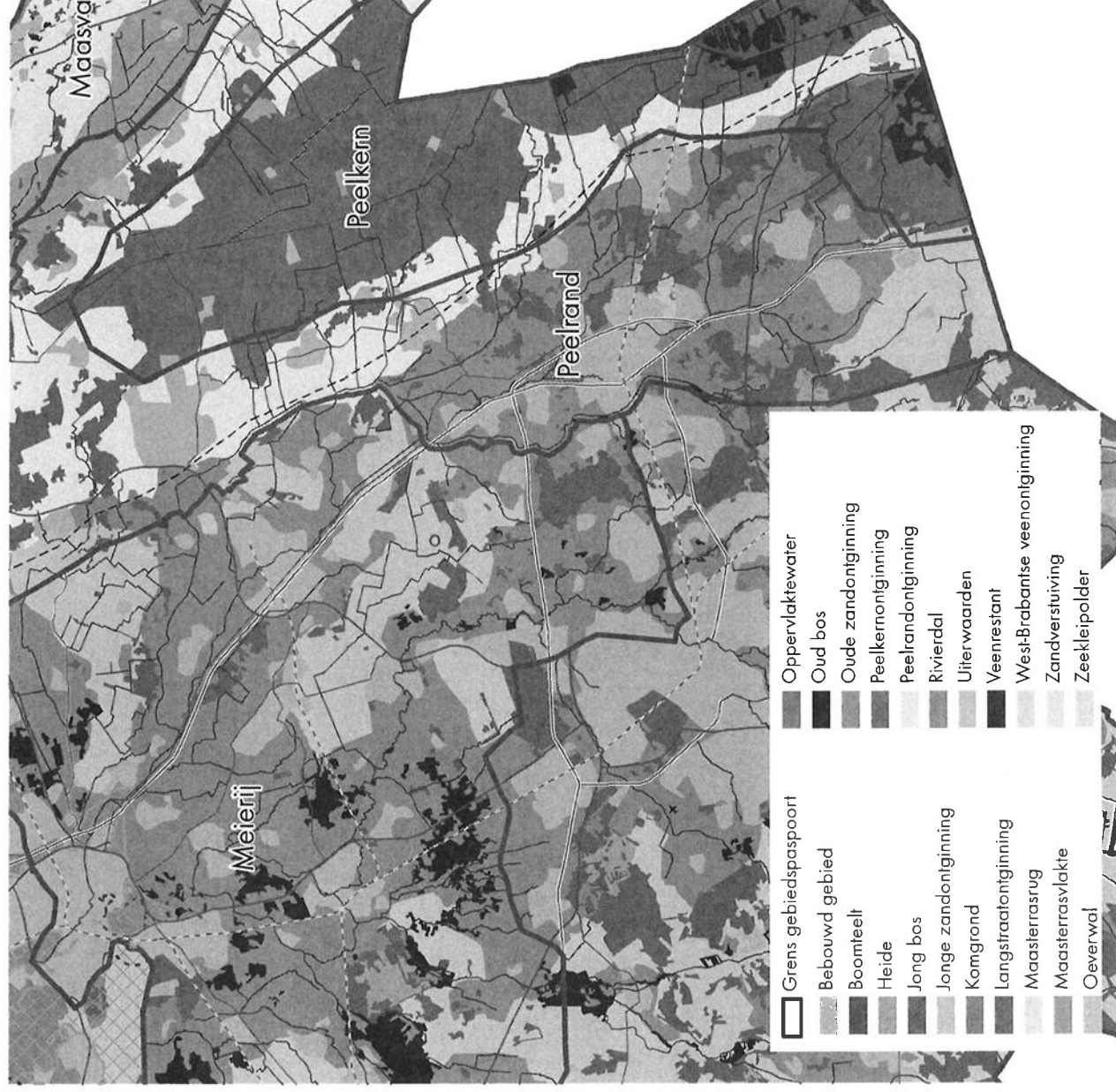
Nieuwe ontwikkelingen bieden een kans voor behoud en ontwikkeling van het landschap. De hoofdregel is dat de ontwikkelruimte dient bij te dragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Het ontwikkelen van het landschap reikt verder dan vasthouden aan wat er is, ontwikkelen van het landschap gaat dan ook om het toevoegen van nieuwe kwaliteiten. De zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteiten bepaalt dat:

- Er zorgvuldig wordt omgegaan met het ruimtegebruik;
- Er rekening wordt gehouden met de omgeving;
- De ontwikkeling bijdraagt aan het behoud of versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wil de provincie dat de initiatiefnemer zorgt voor een kwaliteitsverbetering van het landschap om daarmee het verlies aan omgevingskwaliteit te beperken. Concreet betekent dit dat passende functies zich kunnen ontwikkelen als er ook een prestatie voor het landschap tegenover staat. Daardoor wordt aantasting van de basiskwaliteit en verlies van ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden voorkomen. Ontwikkelingen die passen bij de aard, schaal en functie van het landelijk gebied zijn mogelijk. In principe gaat de provincie uit van de realisering van een fysieke prestatie op de projectlocatie en/of directe projectomgeving. Indien dat niet mogelijk is, is de vorming van gemeentelijk of regionaal landschapsfonds een optie.

Het is aan de gemeenten om invulling te geven aan ruimtelijke kwaliteit op lokaal niveau. Als uitgangspunt zijn de gebiedspaspoorten. Hierin geeft de provincie aan wat zij van belang vindt voor de kwaliteit van een gebied of landschapstype.

Het plangebied ligt in het gebiedspaspoort: 'Meijerij'

afbeelding 2. Gebiedspaspoort kenmerkenkaart - plangebied:rood (indicatief weergegeven)
bron: provincie Noord-Brabant

De Meijerij is een kleinschalig mozaïek ontstaan van oude en jonge ontginningslandschappen afgewisseld met woeste gronden. De woeste gronden werden, voor de introductie van kunstmest, gebruikt voor beweiding door vee. Door overbeweiding ontstonden op enkele plekken stuifzanden. De oude ontginningen bestaan uit dorpen met oude akkercomplexen en broekgebieden in de laagten met waterlopen en de beken. Op de hogere gronden is bebouwing ontstaan in de vorm van linten, dorpen en gehuchten. Door de grote variatie in het landschap kent het gebied ook een grote biodiversiteit. Zo komen er door de afwisseling van vochtige bossen, heiden, vennen en beekdalen veel amfibieën voor.

De ambitie:

1. Het karakter van de Meijerij als groen hart van Brabant versterken. Dit kan door:
  - mogelijkheden te bieden voor menging van functies in het buitengebied en verbreding van de landbouw. Ontwikkelingen vinden plaats in samenhang met het versterken van landschapselementen die bijdragen aan de biodiversiteit en het groene, kleinschalige karakter;
  - het verbinden van (belangrijke) natuurgebieden;
  - het versterken van de recreatieve verbindingen binnen de Meijerij en tussen de omliggende steden;
  - in te zetten op de ontwikkeling van een robuust beekstelsel, waarin naast duurzame waterhuishouding ook de landschappelijke kwaliteit van het watersysteem versterkt wordt;
  - het maximaal sparen en bergen van water in de haarvaten van het watersysteem alvorens het water af te voeren naar de beken.

2. Mogelijkheden voor nieuwe landschapskwaliteit te bieden in de jonge ontginningslandschappen door bijvoorbeeld het ontwikkelen van nieuwe landgoederen en het robuuster maken van de beplantingsstructuren;
3. In te zetten op behoud van de fijnmazigheid van de oude ontginningen door aandacht voor groen ondernemerschap gericht op recreatie, zorg, educatie, natuurontwikkeling;
4. De cultuurhistorische waarden in hun samenhang verder te ontwikkelen, beschermen en toeristisch-recreatief ontsluiten;
5. Het duurzaam en in samenhang behouden van het bodemarchief van de archeologische landschappen;
6. Het versterken van de ecologische waarden van het landschap door te sturen op te behouden of te ontwikkelen kenmerken van het landschap, waarbij kenmerkende plant- en diersoorten van poelen en kleine wateren, waterlopen, kleinschalig besloten landschap, open weide- en akkergebieden en het halfopen landschap met bomenrijen goede indicatoren zijn. Denk hierbij aan soorten als de kamsalamander, kroeskarper, nachtegaal, grutto, wulp, geelgors en korenbloem.

2.3. Gemeentelijk beleid

2.3.1. Landschapsontwikkelingsplan

Het landschap is geen statisch, maar een dynamisch geheel, dat voortdurend aan verandering onderhevig is. Om nieuwe ontwikkelingen een plaats te kunnen geven in het buitengebied heeft de gemeente de kernkwaliteiten van het buitengebied benoemd. Dit zijn:

- De grote verscheidenheid aan landchapstypen;
- De diversiteit in groenelementen welke voor de natuur waardevol zijn en tevens als 'mooi en prettig' worden ervaren;
- De cultuurhistorische waarden, die op verschillende plekken duidelijk waarneembaar aanwezig zijn.

Ecologische kwaliteiten

Binnen de gemeentegrenzen zijn een drietal gebieden te onderscheiden met ieder een eigen ecologische kwaliteit. Deze gebieden zijn:

- De hoogst gewaarde ecologische kwaliteiten bevinden zich in de randen van de bossen, struwelen, landgoederen en de ecologische verbindingen langs watergangen en wegen;
- Diverse groene elementen in het buitengebied vormen een fijn netwerk in en tussen de verschillende landchapstypen in het plangebied en vormen de basiskwaliteit;
- De kernen zijn compact en hebben een lage ecologische waarde.

Het plangebied ligt in het gebied: Middel agrarisch structuurrijk landschap.

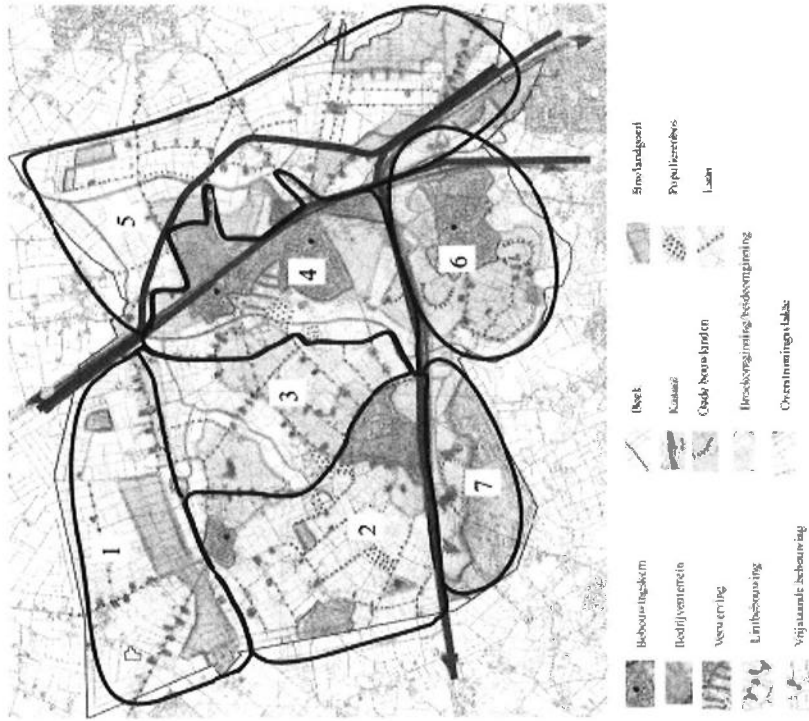
afbeelding 3. Ecologische kwaliteiten- plangebied:rood (indicatief weergegeven)

bron: LOP - gemeente Laarbeek

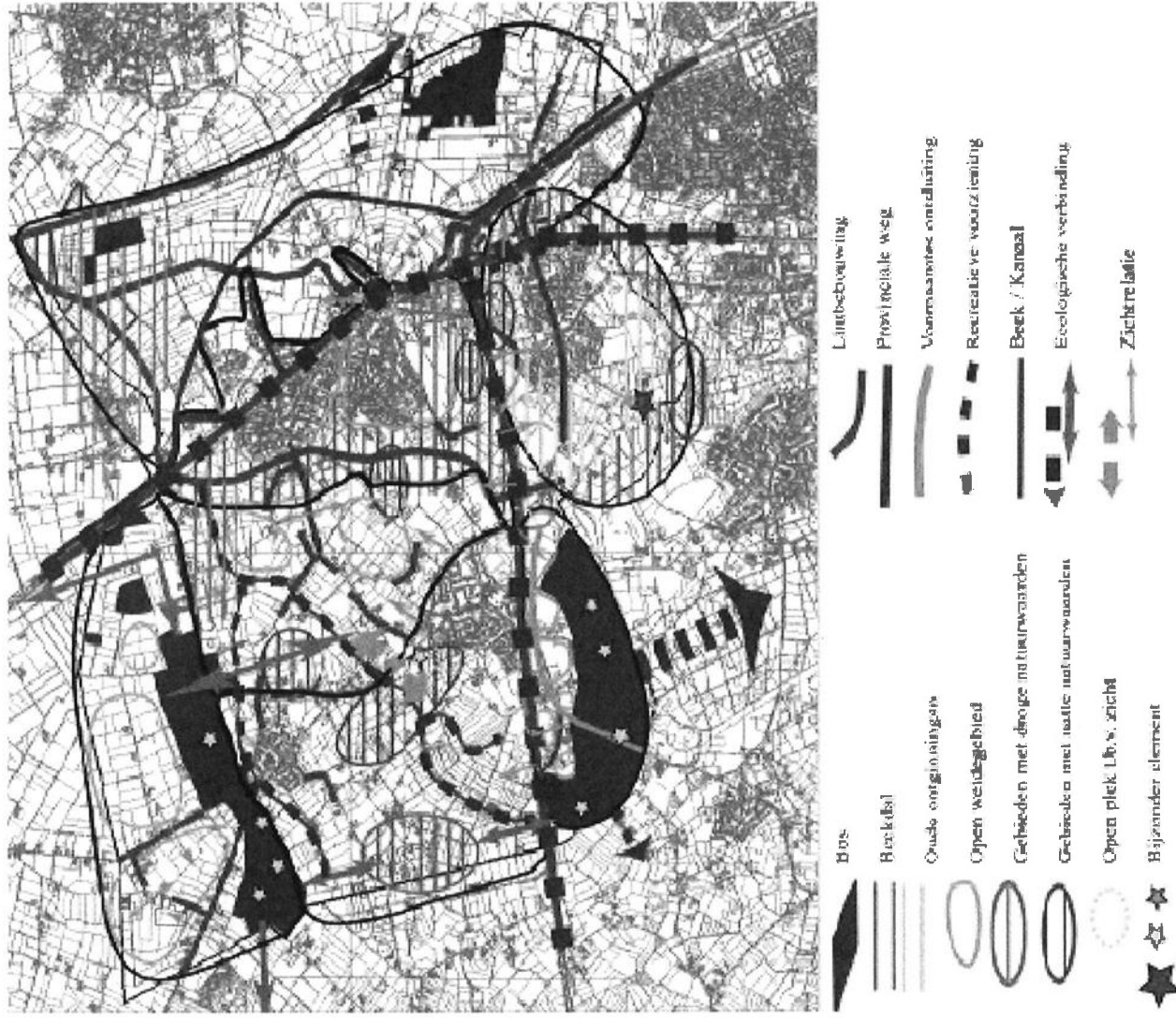
Esthetische kwaliteiten

Mooi is subjectief. De beoordeling berust op de mate van herkenning van de verschillende aanwezige landstypen en de samenhang daartussen. De gemeente maakt onderscheid tussen een zevental gebieden. Het plangebied ligt in deelgebied 1: Jonge dekzandontginningen.

Het patroon van de jonge dekzandontginning met grote kavels, relatief open, bebouwing in lintvorm langs de occupatie assen is goed herkenbaar.

afbeelding 4. Uitsnede esthetische kwaliteit - plangebied:rood
bron: LOP - gemeente Laarbeek

afbeelding 5. Streefbeeld - plangebied:rood
bron: LOP - gemeente Laarbeek 9

2.3.2. Visie op grootschalige opwek van duurzame energie in Laarbeek

Deze visie geeft weer hoe Laarbeek omgaat met aanvragen voor projecten die op grote schaal duurzame energie willen opwekken. De aanleidingen hiervoor zijn de energietransitie en de doelen en verplichtingen die dit voor gemeenten met zich meebrengt, maar ook de lokale wens om zorgvuldig om te gaan met aanvragen en de transitie zo goed mogelijk in te passen in het Laarbeekse landschap en de Laarbeekse gemeenschap.

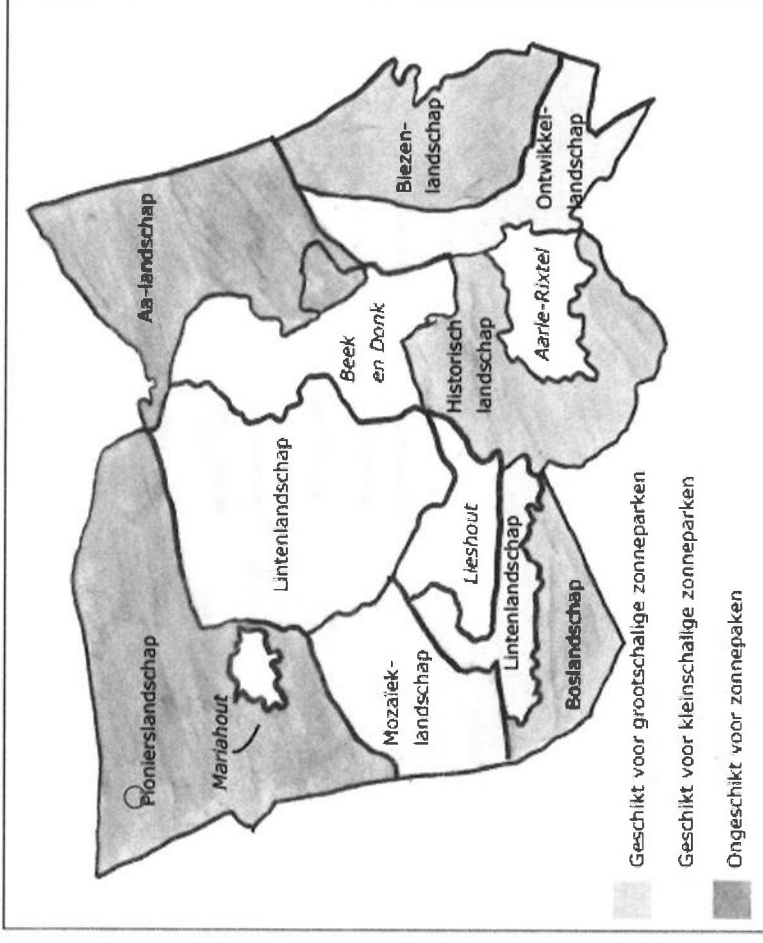
Het uitgangspunt van de visie is dat Laarbeek de grootschalige opwek van energie toestaat. Daarbij wordt aan een aantal voorwaarden getoetst die in onderlinge samenhang worden beoordeeld. De gemeenteraad toetst uiteindelijk of een specifiek project daadwerkelijk doorgang kan vinden.

Er zijn vier typen voorwaarden te onderscheiden waaraan een project wordt getoetst: voorwaarden voor een goede landschappelijke inpassing, voorwaarden voor het creëren van maatschappelijke meerwaarde, voorwaarden voor het geven van participatiemogelijkheden voor inwoners, en tenslotte de procedurele en technische voorwaarden die bijvoorbeeld de veiligheid van het project garanderen. Dit toetsingskader geldt voor alle vormen van grootschalige opwek, maar voor twee technologieën zijn de voorwaarden voor landschappelijke inpassing verder uitgewerkt: voor windmolens en zonneparken. Dit is omdat het veelbelovende technologieën lijken, die tegelijk een duidelijke impact hebben op het landschap.

Geschiedt landschapstype

Niet alle landschapstypen zijn geschikt voor het plaatsen van een zonnepark. Zonneparken hebben ondanks hun geringe hoogte een grootschalige en industriële uitstraling. In landschappen met meer geslotenheid en reliëf kan het mogelijk zijn om de zonnepanelen aan het zicht te onttrekken, maar in een open landschap zou bijvoorbeeld de aanleg van een houtwal of –singel uit de toon vallen. Ook in gebieden die belangrijk zijn voor toerisme vanwege natuurbeleving of de authentieke uitstraling van een landschap, zijn zonneparken niet passend. Ten slotte kan de vraag worden gesteld of de schaal van een zonnepark aansluit bij de schaal van het landschap: een verkaveld landschap met relatief kleine percelen en/of veel afwisseling in ruimtegebruik is beter geschikt voor het aanleggen van een of meerdere kleine zonneparken dan voor een groot zonnepark. Daarom wordt een onderscheid gemaakt tussen grootschalige en kleinschalige parken.

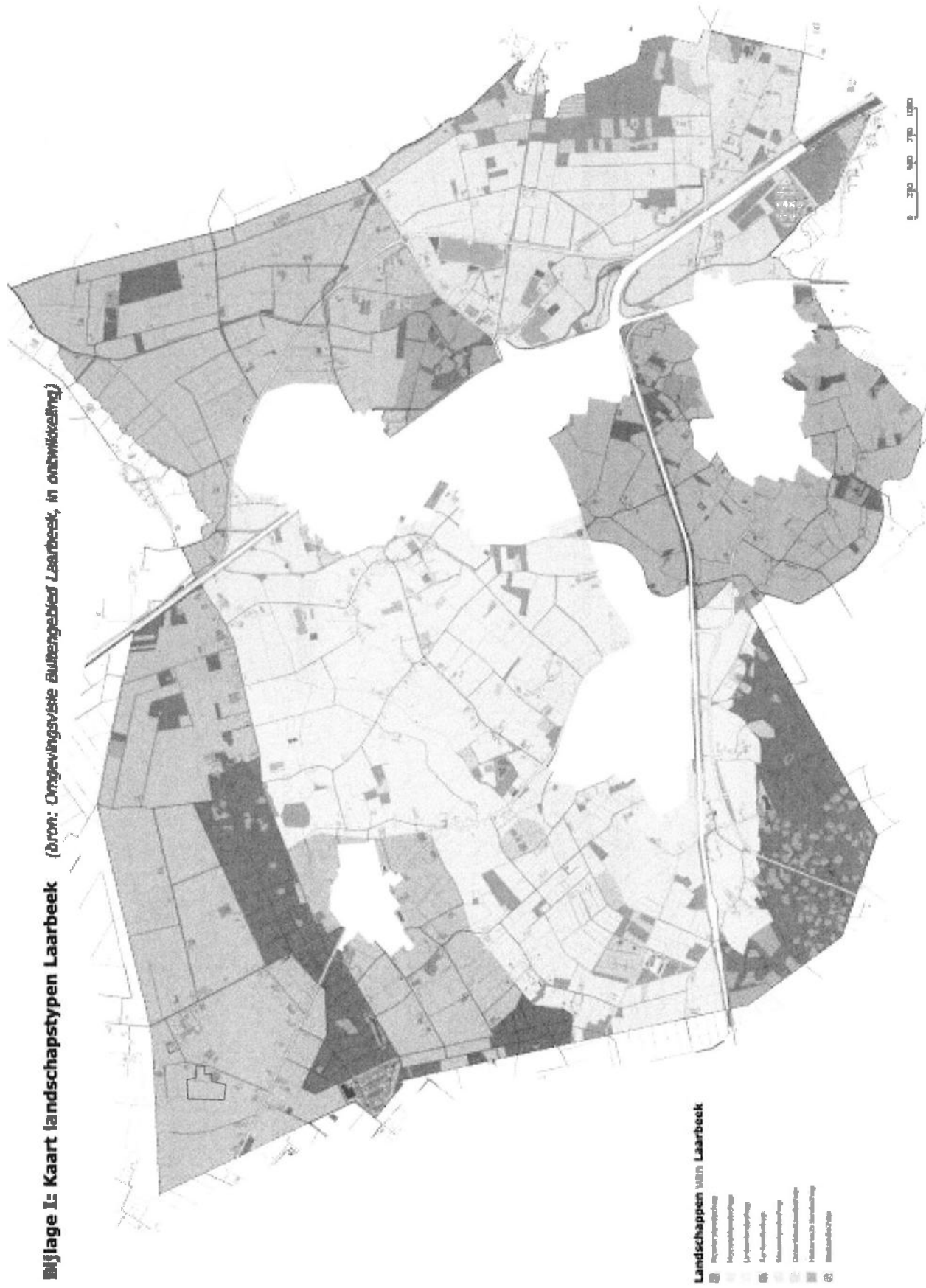
Geschiedt voor grootschalige zonneparken: Pionierslandschap

afbeelding 6. Overzichtskartaal geschiktheid landschapstypen voor zonneparken - plangebied:rood
bron: gemeente Laarbeek

Het pionierslandschap kent een grootschalige opzet van het landschap, hierin passen grote structuren. Het heeft de voorkeur om de structuur van de blokken te volgen en percelsgrenzen zichtbaar te laten door perceelscheidingen zoals houtwallen, houtsingels of kavelgreppels. Deze blokstructuren moeten niet doorsneden of gesplitst worden. Voor meervoudig ruimtegebruik gaat de voorkeur uit naar agrarisch medegebruik, natuurontwikkeling en/of waterretentie.

Bijlage I: Kaart landchapstypen Laarbeek (bron: Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek, in ontwikkeling)

afbeelding 7. Overzichtskaat landchapstypen - plangebied:rood
bron: gemeente Laarbeek

3.VISIE

3.1. Identiteit van het verleden

Rondom het plangebied zijn oudere heideontginningen te vinden. Dit is een half open landschap waarbinnen zowel kleine als grote bosgebieden te vinden zijn. Na de uitvinding van kunstmest rond 1850 werden de 'woeste gronden' ontgonnen en werd het mogelijk de oorspronkelijk arme gronden te gebruiken voor de landbouw. De relatief oude ontginningen zijn herkenbaar doordat ze meer opgaande beplanting kennen langs de wegen en op kavelgrenzen en doordat de wegenstructuur plaatselijke verspringt. Het waren voornamelijk individuele en kleinschalige ontginningen.

Het plangebied ligt in een open, jonge heideontginningslandschap. Het landschap is rond 1950 meer systematisch en grootschaliger van opzet, met een blokvormige verkaveling en rechte wegen. In het heideontginningslandschap is met name verspreide bebouwingsblokken aanwezig langs de ontginningswegen aanwezig.

Historie

Het landschap is zeer dynamisch door de vele (ruimtelijke) ontwikkelingen die in het gebied plaatsvinden. Deze aanpassing hangt samen met de veranderende betekenis die aan het landschap wordt toegekend. Werd tot in de jaren na de Tweede Wereldoorlog het landschap met name als agrarisch productiegebied gezien, nu wordt het landschap in toenemende mate beschouwd als uitloopegebied voor de stedeling, als cultuurhistorisch erfgoed, leefgebied voor flora en fauna.

Tot op heden leggen grootschalige ontwikkelingen zoals nieuwe industrieterreinen en woonwijken hun claim op het landschap. Ook door ruilverkaveling neemt de verscheidenheid in maatvoering van het landschap af.

De vele ruimtelijke ontwikkelingen hebben bijgedragen dat de huidige structuur ingrijpend is gewijzigd. De functie, het agrarisch landgebruik, is daarentegen nauwelijks aan invloed onderhevig geweest. Onderstaande afbeeldingen geven in tijd de ruimtelijke ontwikkelingen neer.

Belangrijkste ruimtelijke kenmerken:

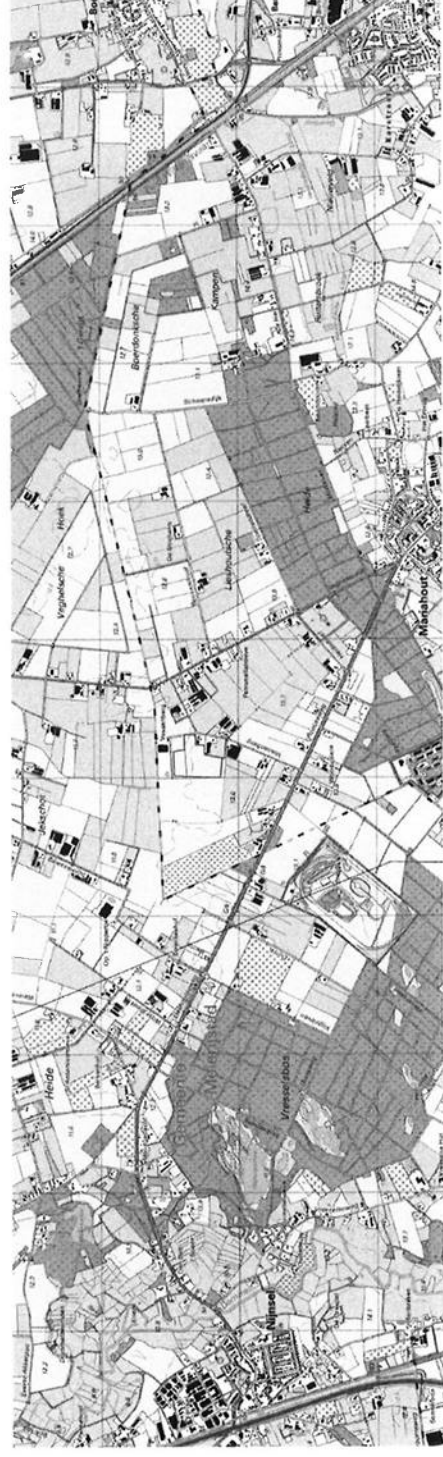
- Het plangebied behoort tot het jonge heideontginningslandschap;
- Het landschap kent een regelmatige rechthoekig verkavelingspatroon;
- Functie van het plangebied nauwelijks onderhevig geweest aan ruimtelijke ontwikkelingen;

afbeelding 8. Plangebied en omgeving rond 1950

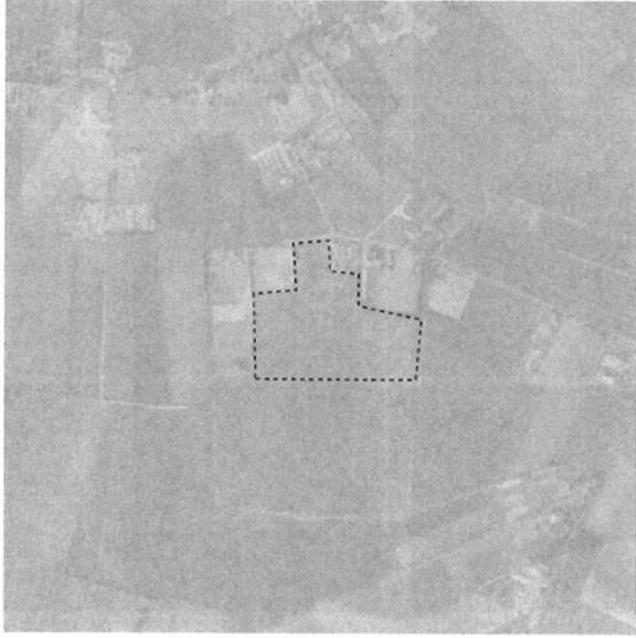

afbeelding 9. Plangebied en omgeving rond 1975

afbeelding 10. Plangebied en omgeving anno nu

3.2. Landschappelijke opbouw

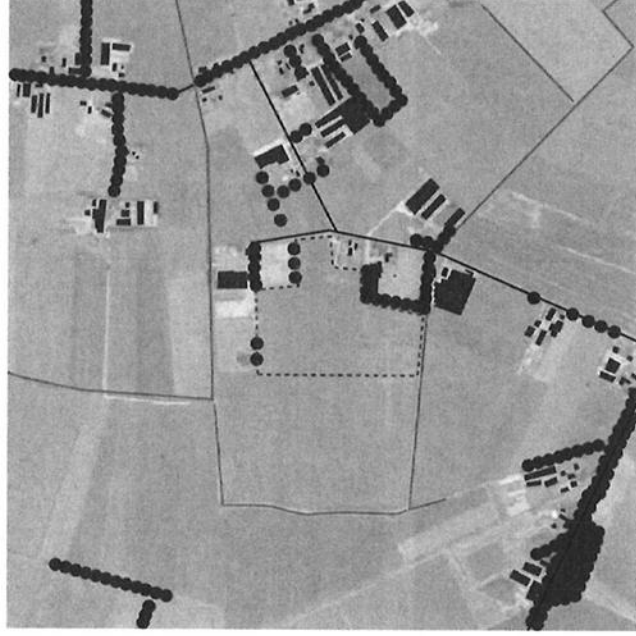

afbeelding 9. Landschapstype

Landschapstype

In het gebied is het karakter van het jonge heideontginningslandschap herkenbaar, grote(re) percelen en een rationele verkaveling.

Het plangebied behoort geomorfologisch tot een dekzandvlakte, ten noordoosten en zuidwesten liggen dekzandruggen.

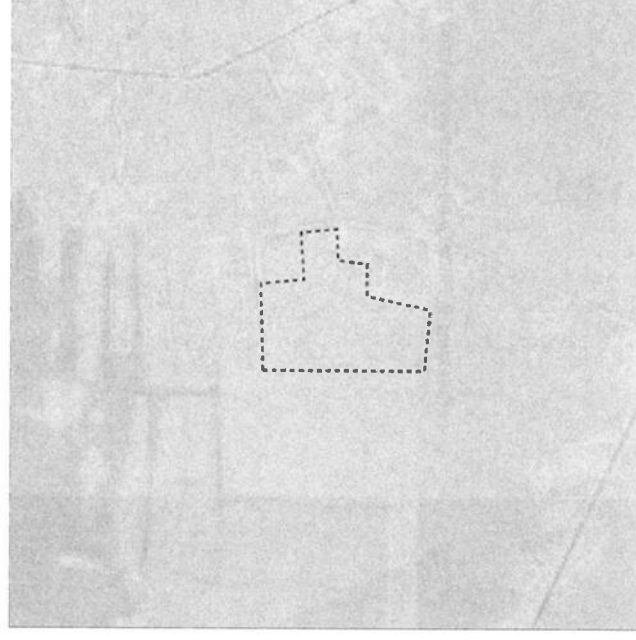

afbeelding 10. Zichtbaarheid

Zichtbaarheid

De zichtbaarheid van het zonnepark wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ligging van de openbare weg. Over het algemeen geldt dat het gehele plangebied zichtbaar is vanaf de openbare wegen. De aanwezige houtwallen en singels beperken enigszins het beeld op het plangebied.

De bebouwing staat met name aan de ontginningswegen Vossenbergh, Veghelsedijk en Lieshoutweg/Rooijseweg. Zichtbaarheid wordt deels beperkt door een groene omkadering van het perceel, anderzijds zijn met name de achterzijden van boerenbedrijven georiënteerd richting het plangebied.

afbeelding 11. AHN

AHN

Het plangebied ligt gemiddeld op 12.45 +NAP en loopt licht af richting het noorden.

3.3. Visie

In het voorgaande hoofdstuk zijn de randvoorwaarden vanuit het overheidsbeleid in beeld gebracht. Vanuit de analyse en ontstaan geschiedenis van het plangebied worden de gebiedswensen weergegeven. Het beleidskader en de gebiedswensen samen leveren een ambitierichting voor het plangebied. In de visie worden deze elementen verbeeld en verwoord.

De ambitie is verwerkt in een set van aanbevelingen voor de ontwikkelingsvisie.

Algemeen:

- Draag bij aan een goede overgang naar het omliggende landschap;
- Het zonnapark dient bij voorkeur uitgevoerd moeten worden als een aaneengesloten ontwikkeling. Hierdoor blijft het herkenbaar als een grootschalig project voor duurzame energie. Meerdere kleine veldjes zou de uitstraling van wildgroei en verrommeling van het gebied met zich meebrengen.

Bestaande waarden:

- Behoud en versterk bestaande karakteristieken/kwaliteiten van de jonge heideontginningslandschap;
- Versterk kwaliteiten die bijdragen aan de (bio)diversiteit;
- Behoud van de overheersende verkavelingsrichting, de hoogteverschillen/lijnen;
- Integreer bestaande natuurwaarden in het plan met gebiedseigen natuurdoeltypen;
- Behoud de iconen in en rondom het plangebied;
- Bestaande maaiveldhoogtes blijven gerespecteerd;
- Behoud van het functionerende watersysteem.

Ontwikkel het landschap:

Inrichtingselementen

- Ten aanzien van de inrichtingselementen, hekwerken en infrastructuur is het kleurgebruik ingetogen en sober, materiaalgebruik is afgestemd op, maar altijd ondergeschikt aan de omgeving;
- Hekwerk en poorten dienen zoveel mogelijk vrij te blijven van borden;
- Onderzoek of er mogelijkheden bestaan om (deels) geen hekwerk te plaatsen en de functie overgenomen kan worden door aanwezige landschappelijke elementen;
- Hoogte van de panelen, incl. constructie, mag niet hoger zijn dan 3,00 meter.

Landschap

- Versterken en eventueel aanvullen van bestaande karakteristieken/kwaliteiten van het jonge heideontginningslandschap;
- De aanwezige landschappelijke (kenmerkende) elementen is het uitgangspunt voor de inrichting;
- Pas gebiedseigen (erf)beplanting toe passend bij het landschap, de kernkwaliteit respecteren;
- Onderzoek de mogelijkheid om de kavelgrensbeplanting te bevorderen;
- Ontwikkel nieuwe natuurwaarden met gebiedseigen natuurdoeltypen, het habitat al dan niet vergroten van de gebiedseigen natuurdoeltypen. Uitgangspunt vormt de quickscan flora en fauna;
- Onderzoek of kansen bestaat tot lokale natuurontwikkeling ten oosten in het plangebied waar een grondgebonden zonnapark niet wenselijk is.;
- Randen van het park en tussen de panelen inzaaien met een lokaal passende bloemzadenmengsel, akkermengsel;
- Onderzoek of een combinatie van functies mogelijk is. Te denken valt aan agrarische en/of recreatieve functies. Creëer mogelijkheden voor combinatiegebruik/dubbele functie.

Afbeelding 12. Verkleinde weergave van de landschappelijke inpassing.

Schaal van het landschap

Uitgangspunt bij de inpassing van het grondgebonden zonnepark is dat het bestaande (omliggende) landschap wordt gerespecteerd. Dit houdt in dat de bestaande kwalitatieve structuren zoveel mogelijk wordt behouden al dan niet versterkt, zodat de maat van het landschap beleefbaar blijft. Een ander voordeel is dat het gebied in de toekomst weer makkelijk kan worden teruggegeven aan de landbouw.

Het zonnepark ligt in een jonge heideontginningslandschap. Omzoomde percelen is een kwaliteit van dit landschapstype. Daar moet de ontwikkeling van het zonnepark bij aansluiten.

Schaal van de omgeving

Begrenzing

De begrenzing van de panelenvelden komt voort uit een aantal randvoorwaarden. Zo wordt als gevolg van schaduwwerking van de aangrenzende, al dan niet te ontwikkelen, boom- en groenstructuren op afstand tot de panelen aangehouden. Het panelenveld wordt afgesloten door een transparant hekwerk met deels (onder)begroeiing voor een natuurlijke uitstraling.

Om het zonnepark aan het zicht van de directe omwonende te ontnemen, wordt aan de oostzijde een informatievoorziening gerealiseerd. Daarnaast wordt ten noorden het zicht beperkt door een houtsingel. Ten zuiden en westen wordt door middel van een struweel het zicht beperkt op de panelen.

Panelen

De eindranden van de panelenrijen zullen zo vloeiend mogelijk op elkaar aansluiten. Hierdoor is geen sprake van kartelranden of/een onregelmatige vorm van het zonnepark. De achterzijde van de panelen worden enerzijds afgeschermd door een reeds te ontwikkelen houtsingel of voedselbos.

Fauna

De houtsingel en struwelen bevat een rijke flora en fauna. Vogels vinden hun habitat. Ze wonen er het jaar rond, zoals de winterkoning, roodborst, mezen, goudvinken, geelgorzen en merels.

Door de ontwikkeling van het zonnepark blijft de waterafvoer op en rondom het park intact. Op het zonnepark zelf wordt het hemelwater zo lang mogelijk vastgehouden. Onder en tussen de panelen zal een variatie aan drogere en nattere delen ontstaan. Dit microgradient is interessant voor verschillende soorten flora en fauna. Daarmee draagt het vasthouden van het water ook bij aan de biodiversiteit.

Beplanting

Uitgangspunt bij de inpassing van het grondgebonden zonnepark is dat er rekening wordt gehouden met de beperking van de zichtbaarheid vanuit de omgeving, soorten die passen in de omgeving (inheemse soorten) en dat deze soorten bijdragen aan de biodiversiteit.

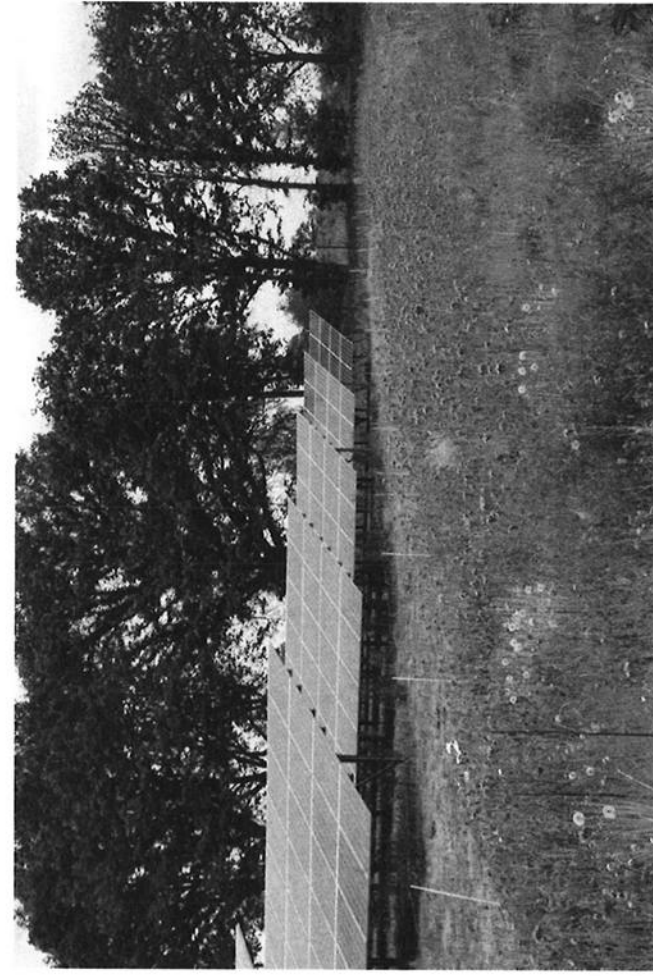
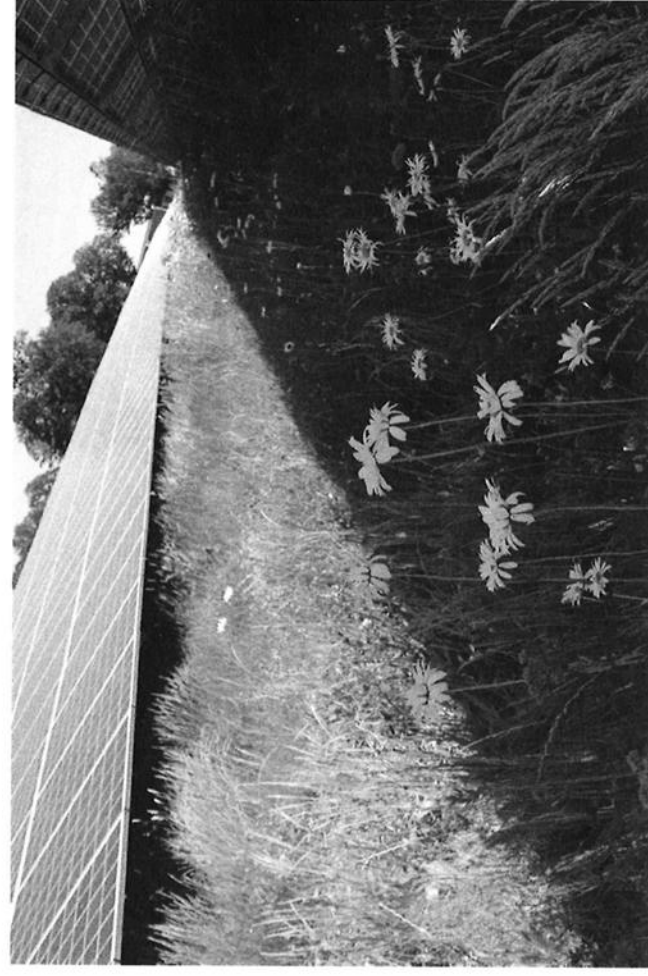
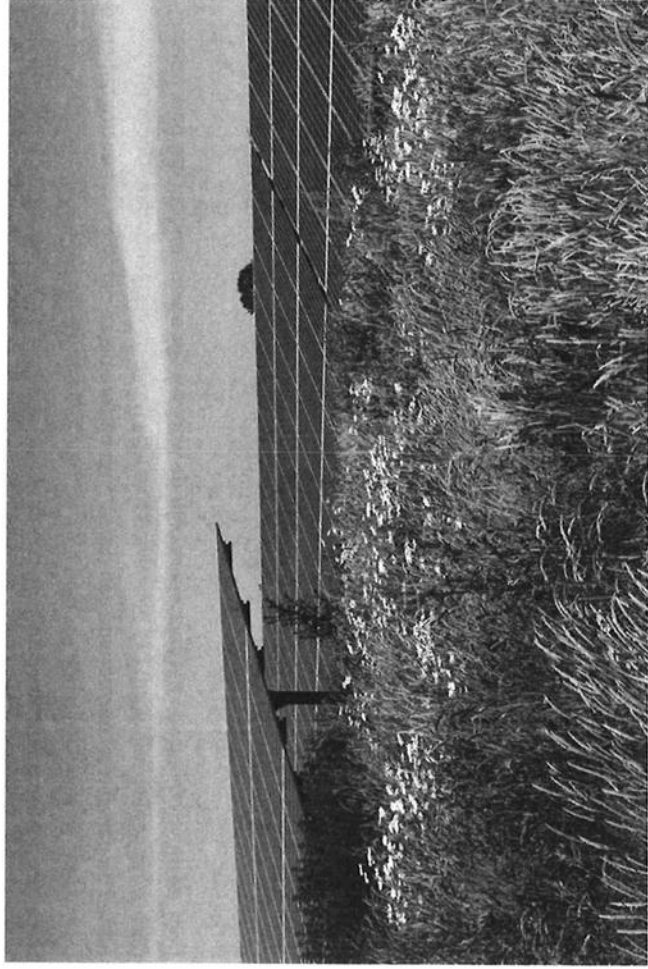
Er wordt een beschutte leefomgeving gevormd door de ontwikkeling van de houtsingel. Dit in te planten vlak bestaat voornamelijk uit bes- en doorndragende inheemse heestersoorten met enkele boomsoorten, die voedsel en bescherming bieden aan vogels. Daarnaast zijn deze soorten een toegevoegde waarde als waardplant voor enkele vlindersoorten en omwille de bloeiperiode een belangrijke drachtplant voor wilde bijen.

In de sloten aan de west- en noordzijde is ruimte voor oevervegetatie. Langs deze watergangen worden rietbermen/oevervegetatie ontwikkeld. Deze voegen extra kleur, tekening en seizoensdynamiek aan het landschap toe. Daarbij versterken zij de milieudiversiteit. Deze rietkragen lijken met name een kansrijke bouwsteen voor de inpassing van de relatief lage zonnevelden. Zij ontnemen niet het zicht op het zonneveld maar filteren wel het zicht op deze velden, zij brengen als het ware een vitrage om de zonnevelden aan.

Kruidenmengsel

Over het gehele park is ruimte voor het vergroten van de biodiversiteit. Dit geeft een prachtig impuls om het plangebied op deze locaties te versralen en het ontwikkelen van een duurzame soortenrijkdom. Dit wordt bewerkstelligd door een bloemenmengsel. Dit mengsel heeft een ingetogen karakter en is zeer aantrekkelijk voor bijen, vlinders en vogels. Door extensief en bewust beheer met schapenbeweiding kan er zich een duurzame natuurlijke middelhoge vegetatie ontwikkelen.

Door ruimte te geven aan natuurontwikkeling
levert het zonnepark een bredere bijdrage aan
een duurzaam landschap.

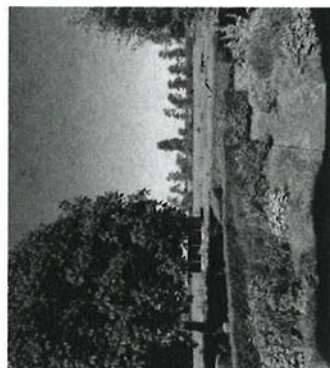

afbeelding 17. Referentiebeeld houtsingel (boven) en patrijzenhaag (onder)

Artist impression

3.4. Beplantingsplan

In onderliggend beplantingsplan is rekening gehouden met de reeds aanwezige landschappelijke kenmerken. De gekozen soorten dienen ook aan de sluiten bij het vergroten van het leefgebied van de akkervogels, zodat de akkervogel jaar rond hun voedsel kunnen vinden op relatief korte afstand en binnen de plangrenzen.

Daarnaast, door aangrenzende weidegronden, wordt ook rekening gehouden met plantsoorten die schadelijk zijn voor vee. Te denken valt o.a. aan:

- Boterbloem
- Brem
- Jacobskruid
- Klimop
- Paardenstaart
- Sint-Janskruid
- Taxus
- Varen

Vak	Lat. Naam	Ned. Naam	Procent	Plantafstand	Plantmaat	Eindhoopte	Verband	Aantal
HOUTSINGEL								
	Amelanchier lamarckii	Krentenboom	15	1 per meter	80-100 1+1	ca. 6 m	Verschoven, in groepen van 7	570
	Betula pendula	Gewone berk	20	1 per meter	60-80 1+1	ca. 15 m	Verschoven, in groepen van 5	760
	Corylus avellana	Hazelaar	10	1 per meter	80-100 1+1	ca. 5 m	Verschoven, in groepen van 7	380
	Fagus sylvatica	Gewone beuk	5	1 per meter	80-100 1+1	ca. 20 m	Verschoven, in groepen van 3	190
	Prunus spinosa	Sleedoorn	15	1 per meter	100-120 1+1	ca. 4 m	Verschoven, in groepen van 7	570
	Quercus robur	Gewone eik	20	1 per meter	100-120 1+2	ca. 20 m	Verschoven, in groepen van 3	760
	Rhamnus frangula	Vuilboom	15	1 per meter	80-100 1+1	ca. 8 m	Verschoven, in groepen van 7	570

Vak	Lat. Naam	Ned. Naam	Procent	Plantafstand	Plantmaat	Eindhoopte	Verband	Aantal
LANDSCHAPPELIJKE HAAG								
	Acer campestre	Veldesdoorn	10	4 per meter	80-100 1+1	ca. 2 m	Lijnverband	106
	Cornus sanguinea	Kornoelje	10	4 per meter	80-100 1+1	ca. 2 m	Lijnverband	106
	Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn	30	4 per meter	60-80 1+1	ca. 2 m	Lijnverband	318
	Ligustrum vulgare	Liguster	20	4 per meter	80-100 1+1	ca. 3 m	Lijnverband	212
	Mespilus germanica	Mispel	5	4 per meter	60-80 1+1	ca. 2 m	Lijnverband	53
	Prunus spinosa	Sleedoorn	15	4 per meter	100-120 1+1	ca. 2 m	Lijnverband	159
	Rosa arvensis	Bosroos	10	4 per meter	40-60 1+1	ca. 1 m	Lijnverband	106
LOSSE BOMEN WATERRAND								
	Alnus glutinosa	Zwarte els	100%	verspreid	8-10	ca. 15 m	Lijnverband, verspreid	3
	Betula nigra	Zwarte berk	100%	verspreid	8-10	ca. 15 m	Lijnverband, verspreid	3
	Salix alba	Schietwilg	100%	verspreid	8-10	ca. 10 m	Lijnverband, verspreid	3
BEPLANTING LANGS WATERRAND								
	Amelanchier lamarckii	30% van lengte Krentenboom	20%	verspreid	80-100 1+1	ca. 6 m	in groepen van 5	72
	Cornus alba	Kornoelje	20%	verspreid	80-100 1+1	ca. 3 m	in groepen van 7	72
	Frangula alnus	Vuilboom	25%	verspreid	80-100 1+1	ca. 8 m	in groepen van 3	100
	Prunus spinosa	Sleedoorn	25%	verspreid	80-100 1+1	ca. 2 m	in groepen van 7	100
	Sambucus nigra	Gewone vlier	10%	verspreid	80-100	ca. 6 m	in groepen van 5	36

Vak	Lat. Naam	Ned. Naam	Procent	Plantafstand	Plantmaat	Eindhoogte	Verband	Aantal
FRUITBOMEN								
	Malus 'Glorie van Holland'	Appel	100%	verspreid	hoogstam	ca. 6 m	n.v.t.	1
	Malus 'Groningerkroon'	Appel	100%	verspreid	hoogstam	ca. 6 m	n.v.t.	1
	Malus 'Lunterse Pippeling'	Appel	100%	verspreid	hoogstam	ca. 6 m	n.v.t.	1
	Malus 'Rode Boskoop'	Appel	100%	verspreid	hoogstam	ca. 6 m	n.v.t.	1
	Pyrus 'Saint Remy'	Peer	100%	verspreid	hoogstam	ca. 6 m	n.v.t.	1
	Pyrus 'Gieser Wildeman'	Peer	100%	verspreid	hoogstam	ca. 6 m	n.v.t.	1
LAANBOMEN								
	Quercus robur	Gewone eik	100%	h.o.h. 15 m	10-12	ca. 20 m	Lijnverband	24

Vak	Lat. Naam	Ned. Naam	Procent
KEVERBANKEN			
	<i>Achillea millefolium</i>	Duizendblad	1,5
	<i>Cenaurea jaca</i>	Knoopskruid	1,4
	<i>Dactylis glomerata</i>	kropaar	12
	<i>Deschapsia cespitosa</i>	Ruwe smele	1,4
	<i>Eupatorium cannabinum</i>	Koninginnekruid	1,4
	<i>Festuca pratensis</i>	Ruwbeemdgras	1,5
	<i>Festuca rubra</i>	Roodzwenkgras	20
	<i>Lotus corniculatus</i>	Rolklaver	1,5
	<i>Medicago sativa</i>	Luzerne	1,4
	<i>Pastinaca sativa</i>	Pastinaak	1,4
	<i>Phleum pratense ssp pratense</i>	Timothee	36
	<i>Poa trivialis</i>	Beemdlangbloem	12
	<i>Prunella vulgaris</i>	Gewone brunelk	1,4
	<i>Raphanus sativus</i>	Bladrammenas	1,4
	<i>Rumex acetosella</i>	Schapenzuring	1,5
	<i>Scorzoneroïdes autumnalis</i>	Vertakte leeuwetand	1,4
	<i>Trifolium pratense</i>	Rode klaver	1,4
	<i>Trifolium repens</i>	Witte klaver	1,4

Vak	Lat. Naam	Ned. Naam	Procent
BLOEMENWEIDE			
	<i>Avena sativa</i>	Haver	8
	<i>Brassica oleracea</i>	Bladkool	7
	<i>Cichorium intybus</i>	Chicorei	6
	<i>Dipsacus fullonum</i>	Grote kaardebol	7
	<i>Fagopyrum esculentum</i>	Boekweit	20
	<i>Helianthus annuus</i>	Zonnebloem	8
	<i>Linum usitatissimum</i>	Vlas	19
	<i>Medicago sativa</i>	Medicago sativa	4
	<i>Melilotus officinalis</i>	Honingklaver	5
	<i>Raphanus sativus</i>	Bladrammenas	8
	<i>Secale multicaule</i>	Oude rogge	8

3.5. Beheerplan

Om de landschappelijke en ecologische kwaliteit zoals verwoord in het inrichtingsplan te bereiken en te behouden is het van belang een goed beheer uit te voeren. In deze notitie worden per landschappelijke elementen uit het inrichtingsplan voor zonnepark Laarbeek beschreven welke maatregelen in de realisatiefase moeten worden uitgevoerd en hoe het beheer daarna er uit ziet. Voor het beheer wordt aangesloten bij het stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Houtsingel

Een houtsingel is een landschapselement met hoog opgaande beplanting bestaande uit bomen en enkele struiken.

Doel

Draagt bij aan verbetering van de leefomgeving diverse soorten zoogdieren o.a. de ree en de das

Beheermaatregelen

Ontwikkelingsbeheer (0-5 jaar)

Na het aanplanten van de singel is het van belang deze in stand te houden en te laten ontwikkelen tot een mooie volle bossingel binnen vijf jaar. Dit betekent dat er gezorgd moet worden dat het plantmateriaal in leven blijft door bijvoorbeeld water te geven. Er kan ook voor gekozen worden om de planten die het niet redden in te boeten. Bij een uitval groter dan 10% gebeurd dit in ieder geval, daarbij is het van belang een plantmaat te kiezen die aansluit bij de leeftijd van de singel.

Instandhoudingsbeheer (vanaf 5 jaar)

Het beheer van dit element sluit aan bij het beheerpakket 29 van het stelsel van agrarisch natuurbeheer.

Na vijf jaar is het beheer er op gericht de singel gesloten te houden met voldoende verschillende soorten. Daarom wordt tenminste elke drie jaar het element gecontroleerd. Past het nog binnen het streefbeeld zoals geschetst in het inrichtingsplan? Indien dit niet het geval is, of dat de singel niet vitaal is wordt ingegrepen door snoei en herplant. De singel wordt elke drie tot vijf jaar gesnoeid. Bij deze tussentijdse snoei wordt er voor gezorgd dat het element altijd gesloten blijft.

Planning van het beheer

Voor het uitvoeren van de beheerwerkzaamheden wordt rekening gehouden met diverse factoren. Zo wordt er geen beheer uitgevoerd in het broedseizoen en wordt er voor gezorgd dat planten altijd kunnen bloeien.

Snoeien en afzetten

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Landschappelijke haag

De patrijzenhaag is beplanting met een aaneengesloten houtige begroeiing van inheemse struiken. De hoogte hangt naast van de plantkeuze sterk af van het gevoerde beheer. Door een gelijke menging van (veel) verschillende plantsoorten te gebruiken wordt de meerwaarde voor de biodiversiteit het grootst. Doordat het struweel vrij uit kan groeien, komen de planten tot bloei en vruchtzetting, wat een grote meerwaarde heeft voor de biodiversiteit.

Doel

Draagt bij aan verbetering van de leefomgeving voor o.a. de patrijs

Beheermaatregelen

Ontwikkelingsbeheer (0-4 jaar)

Door de toepassing van meerdere beplantingsoorten is de kans op uitval van beplanting over grotere lengte klein. Als er toch sprake is van uitval van meer dan 10% van het struweel dan worden er nieuwe planten ingeboet. Hierbij wordt er rekening mee gehouden dat de uitval op één plek nooit over de volledige breedte ontstaat, zodat er altijd nog rijen beplanting het zicht op de zonnepanelen beperken. Na aanplant kan overwogen worden de eerste twee jaar gedurende droge perioden regelmatig water te geven.

Mocht blijken dat er in de eerste drie jaar uitval is van beplanting, dan worden deze vervangen door dezelfde soort en omvang.

Standhoudingsbeheer (vanaf 4 jaar):

Het struweel wordt aan beide zijden onderhouden. Hierbij worden de zijden wisselend gesnoeid om er voor te zorgen dat er altijd voldoende omvang aanwezig is en het zonnepark ingepast is. Snoei vindt elke drie tot vijf jaar plaats (het onderhoudsinterval is afhankelijk van hoe snel de planten groeien) waarmee de hoogte van de haag onder controle gehouden. Deze hoogte bedraagt minimaal 1,60 meter en maximaal 2 – 2,5 meter.

Mocht beplanting uitvallen, dan zal gekeken worden wat de reden is en welke soort en maat terug geplant dient worden om het gewenste eindbeeld te bereiken of te behouden.

Planning van het beheer

Voor het uitvoeren van de beheerwerkzaamheden wordt rekening gehouden met diverse factoren. Zo wordt er geen beheer uitgevoerd in het broedseizoen en wordt er voor gezorgd dat planten altijd kunnen bloeien.

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Snoeien en afzetten

Kruidenrijk grasland

Bloemrijk grasland wordt gekenmerkt door variatie in structuur en een begroeiing die rijk is aan bloeiende planten, insecten zoals vlinders en (wilde) bijen en kleine fauna. Gradiënten zoals in voedselrijkdom, licht - schaduw en nat - droog en diversiteit in beheer zorgen voor diverse vegetatietypen. Het doel is dat het aandeel kruiden tenminste 20% is.

Doel

Draagt bij aan verbetering van de leefomgeving voor diverse akkervogels.

Beheermaatregelen

Ontwikkelingsbeheer (0-3 jaar)

De afgelopen jaren zijn de percelen gebruikt als akkerbouwgrond. Dit betekent dat er na bewerking van de grond waarschijnlijk veel snelgroeïende onkruiden ontwikkelen. Door in de eerste jaren het grasland vaker te maaien en het maaisel af te voeren. Er wordt rekening gehouden met voldoende tijd tussen de maai beurten om de vegetatie te kunnen ontwikkelen.

Instandhoudingsbeheer (vanaf 3jaar):

Door het beheer extensief uit te voeren kan een divers bloem- en kruidenrijk grasland ontstaan. Het grasland zal tenminste 2x jaarlijks worden gemaaid, rond 15 juni en bij voorkeur eind september. Door laat in de zomer te maaien krijgen meerdere soorten meer ruimte om hun zaden te verspreiden, waardoor de diversiteit in de vegetatie verbetert. Het maaisel wordt afgevoerd. Naar alle waarschijnlijkheid zal tenminste een deel van het zonneveld beheerd worden middels schapen.

Het terrein wordt niet in zijn geheel gemaaid of begraasd. Zo is er altijd een deel van de ondergrond waar kruiden in bloei staan en een deel waar begraasd wordt en de verschillende fases er tussenin. Drukbegrazing wordt toegepast van maximaal 2 à 3 weken achtereen en met tussenpozen van minimaal 8 weken. Zo krijgen kruiden de kans te bloeien en zaad te zetten wat een meerwaarde heeft voor de biodiversiteit.

Planning van het beheer

Voor het uitvoeren van de beheerwerkzaamheden wordt rekening gehouden met diverse factoren. Zo wordt er geen beheer uitgevoerd in het broedseizoen en wordt er voor gezorgd dat planten altijd kunnen bloeien.

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Maaien en afvoeren

Keverbank

Een keverbank is een opgeploegde strook van ongeveer 2 tot 3 m breed en 50 tot 70 cm hoger ten opzichte van de rest van de akkerrand. De stroken worden ingezaaid met een mengsel met polvormende grassen en bloeiende kruiden en granen. In de randen worden groepjes van laag struweel verspreid op de akkerrandstroken aangeplant zodat variatie in habitat ontstaat.

Doel

Draagt bij aan verbetering van de leefomgeving voor o.a. de patrijs

Beheermaatregelen

Ontwikkelingsbeheer (1ste jaar)

De keverbank wordt het eerste jaar één of twee keer gemaaid om verruiging en onkruidvorming te voorkomen. Hierbij blijft ongeveer 10 centimeter gewas staan. Indien nodig worden probleemkruiden pleksgewijs bestreden (in principe mechanisch of biologisch).

Instandhoudingsbeheer (vanaf 3 jaar):

Er zal niet worden bemest en ook chemische bewerkingen zullen niet worden uitgevoerd. Naast de keverbank komt een onbegroeide strook. Deze wordt jaarlijks één of twee maal met een frees of eg weer kaal gemaakt. De aanwezige struiken worden eens in de vijf jaar bijgesnoeid.

Planning van het beheer

De onbegroeide strook wordt bewerkt in het voorjaar of njaar. Snoeien, indien vereist, vindt plaats in de winterperiode.

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Bewerken onbegroeide strook

Snoeien en afzetten

Boomgaard

Een huis- of boerenboomgaard ligt in de buurt van het huis of erf en bestaat uit vruchtbomen zoals peer, appel, pruim en kers. Meestal zijn dit half- en hoogstamfruitbomen. Huis- en boerenboomgaarden komen overal in het land voor, maar vooral in het beekdal-, rivier- en veenweidegebied. Al vanaf de middeleeuwen oogsten mensen voor eigen gebruik fruit uit deze boomgaarden. Een huisboomgaard onderscheidt zich van een productieboomgaard door de kleinere omvang. Bovendien is er een grotere verscheidenheid aan soorten en rassen fruit.iken.

Doel

Draagt bij aan verbetering van de leefomgeving diverse soorten holenbroeders, zoals steenuil en holenduif. Onder de schors van de oude bomen leven insecten die dienen als voedsel voor vogels, zoals boomkruiper en grote bonte specht. Ook de grauwe vliegenvanger en koolmees zoeken er naar eten. De grotere zoogdieren zoals das, hermelijn en egel zoeken hun voedsel en sluiten daar.

Beheermaatregelen

Na het aanplanten van de boomgaard is het van belang deze in stand te houden en te laten ontwikkelen tot een mooie volle boom. Dit betekent dat er gezorgd moet worden dat het plantmateriaal in leven blijft door bijvoorbeeld water te geven. Er kan ook voor gekozen worden om de planten die het niet redden in te boeten. Bij een uitval groter dan 10% gebeurd dit in ieder geval, daarbij is het van belang een plantmaat te kiezen die aansluit bij de leeftijd van de singel. Jaarlijks dienen de fruitbomen te worden gesnoeid en worden bemest. Deze dient in de wintermaanden worden toegedient, waarbij de mineralen de kans krijgen door de graszone bij de wortelzone van de fruitbomen te komen. Een kruiwagen dierlijke mest per volwassen boom, verspreid onder de gehele boom (niet tegen de stam).

Het snoeien is noodzakelijk om de bomen vitaal te houden. De snoei is gericht op een goed evenwicht tussen groei en vruchtdracht.

Planning van het beheer

Voor het uitvoeren van de beheerwerkzaamheden wordt rekening gehouden met diverse factoren. Zo wordt er geen beheer uitgevoerd in het broedseizoen en wordt er voor gezorgd dat planten altijd kunnen bloeien.

Snoeien en afzetten

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Grasland

Veel boeren, vaak in georganiseerd verband, overgegaan tot de aanleg van wandelpaden over boerenland. Inmiddels is een heel stelsel van wandelpaden over boerenland ontstaan, vaak onderdeel uitmakend van veel grotere systemen zoals lange afstandwandelpaden, provinciale wandelkaarten.

Doel

Een struinp pad vormt een onderdeel van een doorgaande en/of openbare wandelstructuur. Het struinp pad is opengesteld van zonsopgang tot zonsondergang en jaarrond toegankelijk.

Beheermaatregelen

Instandhoudingsbeheer:

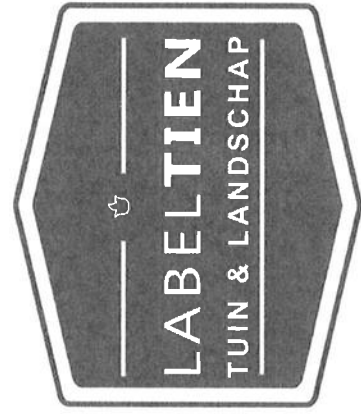
Het wandelpad wordt zodanig beheerd dat een goede begaanbaarheid gewaarborgd is. Dit houdt in dat jaarrond het pad enkele keren gemaaid dient te worden. Om de 2 jaar dienen alle voorzieningen die een onderdeel vormen van het wandelpad, zoals bruggetjes, paaltjes e.d. gecontroleerd in in goede staat van onderhoud gehouden.

Planning van het beheer

De onbegroeide strook wordt bewerkt in het voorjaar of najaar. Snoeien, indien vereist, vindt plaats in de winterperiode.

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Maaien en afvoeren

bijlage c: omgevingsdialog

2021

Communicatierapport

BIJLAGE E VAN RUIMTELIJKE ONDERBOUWING & BIJLAGE C VAN
ANTERIEURE OVEREENKOMST ZONNEPARK VOSSENBERG
LAARBEEK

TPSOLAR BV

Inhoudsopgave

1	Aanleiding.....	2
2	Omgevingsdialoog	3
2.1	Overzicht kaart van direct omwonenden.....	3
2.2	Tijdspad communicatieproces met verschillende belanghebbenden.....	4
3	Gespreksverslagen Keukentafelgesprekken.....	5
3.1	Gespreksverslag omwonende 1	5
3.2	Gespreksverslag omwonende 3	5
3.3	Gespreksverslag omwonende 7	6
3.4	Gespreksverslag omwonende 4	7
3.5	Gespreksverslag omwonende 5	8
3.6	Gespreksverslag omwonende 6	9
3.7	Gespreksverslag omwonende 2	9
3.8	Gespreksverslag 2 ^{de} keukentafelgesprek omwonende 5	10
4	Aanpassingen n.a.v. participatietraject direct omwonenden	15
4.1	Schetsontwerp januari 2021	15
4.2	Schetsontwerp juni 2021 n.a.v. input omwonenden	16
4.3	Veranderingen schetsontwerp n.a.v. input omwonenden:	17

1 Aanleiding

In het Beleid Visie op grootschalige opwek van duurzame energie in Laarbeek conformeert gemeente Laarbeek zich aan de landelijke ambities met betrekking tot duurzame energie. Met het uiteindelijke doel om in 2030 49% minder uitstoot te hebben in vergelijking met 1990. Hiervoor zijn grootschalige initiatieven omtrent duurzame opwek nodig. Hiervoor willen de initiatiefnemers TPSolar & de grondeigenaar het beoogde Zonnepark Vossenbergh realiseren.

TPSolar en de grondeigenaar zijn als initiatiefnemer verantwoordelijk voor het betrekken van de omgeving bij het beoogde zonnepark. Om draagvlak te creëren in de omgeving hebben de samenwerkende partijen omgevingsdialoog en participatieplan(bijlage E van de ruimtelijke onderbouwing) opgesteld. Zodat het inzichtelijk gemaakt wordt in welke mate omwonenden en belanghebbenden worden betrokken bij het proces. Alle betrokkenen, zowel de gemeente, de grondeigenaar, omwonenden en de initiatiefnemers hebben namelijk baat bij een zorgvuldig proces om uiteindelijk gezamenlijk tot een goede inpassing en ontwerp van het zonnepark te komen. Waarbij zowel ruimtelijke als maatschappelijke onderwerpen besproken worden.

Dit communicatierapport is onderdeel van de ruimtelijke aanvraag van zonnepark initiatief Vossenbergh te Laarbeek. Dit rapport kan dan ook niet losgezien worden van deze aanvraag. Daarnaast zijn de namen van omwonenden, grondeigenaren en andere belanghebbende geanonimiseerd, vanwege de AVG-wetgeving.

2 Omgevingsdialoog

2.1 Overzicht kaart van direct omwonenden

TPSolar heeft een overzichtskaat gemaakt van het plangebied en bij deze aangegeven waar alle omwonenden gevestigd zijn. Op deze kaart is met gele aanduiding de grondeigenaar aangegeven. Met de witte nummering en oranje markering is aangegeven waar de 7 direct omwonenden woonachtig zijn.

Direct omwonenden zijn, omwonenden die woonachtig zijn binnen een straal van 300 meter en welke direct of indirect zicht hebben op de planlocatie. Met deze omwonenden heeft TPSolar ernaar persoonlijk afgesproken via keukentafelgesprekken. In deze persoonlijke keukentafelgesprekken zijn de plannen gepresenteerd en gevraagd naar wensen en ideeën m.b.t. het park en participatiemogelijkheden. Om zo tot een zo goed mogelijk plan voor het zonnepark te komen.

Daarnaast zijn er een groot aantal andere omwonenden/belanghebbenden welke later in het proces zijn betrokken bij de informatiebijeenkomst van Zonnepark Vossenbergh.

Figuur 1: Direct omwonenden in oranje (1-7), in het geel de twee grondeigenaar en in het blauw de resterende omwonenden/belanghebbenden weergegeven.

2.2 Tijdspad communicatieproces met verschillende belanghebbenden

Fase/Wanneer	Actie
Verkenning begin 2021	In kaart brengen directe omwonenden en overige omwonenden
Mei – juni 2021 Uitnodigingen voor Keukentafelgesprekken direct omwonenden	Telefonisch contact gelegd met direct omwonenden voor het inplannen keukentafelgesprekken.
19 mei 2021 Keukentafelgesprek	Omwonende 1 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.1
26 mei 2021 Keukentafelgesprekken	Omwonende 3 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.2 Omwonende 7 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.3 Omwonende 4 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.4
1 juni 2021 Keukentafelgesprekken	Omwonende 5 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.5 Omwonende 6 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.6
10 juni 2021 Keukentafelgesprekken	Omwonende 2 – keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.7 Omwonende 6 – 2 ^{de} keukentafelgesprek zie gespreksverslag in 3.8
8 juli 2021 Inloopbijeenkomst	Inloopbijeenkomst voor direct omwonenden en verdere omwonenden. Zie verslag inloopbijeenkomst in 4.2 Inloopbijeenkomst 8 juli 2021
Augustus – oktober 2021	Aantal maal telefonisch contact en mailwisseling met omwonende westkant plangebied circa 800 meter. Helaas vanwege afstand tot zonnepark niet genodigd voor inloopbijeenkomst. Geïnformeerd en aanpassing 6 op landschappelijk ontwerp n.a.v. wensen omwonende, zie 5.3 Veranderingen schetsontwerp n.a.v. input omwonenden:

3 Gespreksverslagen Keukentafelgesprekken

Na alle keukentafel gesprekken is er een gespreksverslag gemaakt. De onderstaande verslagen zijn toegestuurd naar de desbetreffende omwonenden. Mochten wij geen reactie hebben ontvangen met daarin wijzigingen op de verslagen gaan wij ervanuit dat de verslagen zijn goedgekeurd door de omwonenden.

3.1 Gespreksverslag omwonende 1

Beste -,

Bedankt voor het fijne gesprek afgelopen week op woensdag 19-5.

Wij hebben gesproken over ons beoogde zonnepark project aan de Vossenbergh ten zuiden van uw bedrijf.

U bent geen uitgesproken voorstander van zonneparken, maar vindt dat eigenaren van grond zelf mogen bepalen wat zij met hun grond doen. Zo ook bij de eigenaar van de percelen in kwestie.

Wat wel belangrijk is, is dat het zonnepark doormiddel van landschappelijke inpassing netjes groen ingepakt wordt. Specifiek betekent dat voor uw percelen dat er in het noorden van het zonnepark rekening gehouden wordt met het zicht vanuit uw bedrijfspercelen. Dit kan aansluiten bij de al bestaande coniferen haag, met bijvoorbeeld bomen. In het huidige schetsontwerp staat een houtsingel ingetekend, welke het gewenste effect zal bereiken.

U gaf aan deze houtsingel graag het 'hoekje' om getrokken zien worden om zo een mooi sluitend geheel te vormen. Momenteel staan daar nog een aantal wat oudere bomen maar die hebben hun beste tijd gehad en zijn toe aan vervangen, deze bomen staan op het perceel van omwonende 1. Dit zal in het volgende ontwerp aangepast worden.

Daarnaast zou u graag zien dat wij samen met u een laanbomen entree van de weg naar uw bedrijfspercelen realiseren. Dit is deels op de grond van onze grondeigenaar en deels op uw grond. Waarbij elk verantwoordelijk is voor zijn eigen gronden. Dit is met de grondeigenaar besproken en wordt in het volgende ontwerp toegevoegd. Dit zorgt tevens voor het extra wegnemen van het zicht op het zonnepark van de omwonenden.

Tevens hebben wij besproken dat het zonnepark op zijn vroegst in 2023 gebouwd kan worden, vanwege het proces voor de aanvraag van de omgevingsvergunning en het aanvragen van de subsidie.

Graag verneem ik van u of dit korte verslag overeenkomt met ons gesprek. Mocht u commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

3.2 Gespreksverslag omwonende 3

Beste familie -,

Bedankt voor het fijne gesprek woensdagochtend (26-5).

Wij hebben gesproken over ons beoogde zonnepark project aan de Vossenbergh, verderop in jullie straat. Hierbij een kort gespreksverslag.

Eerst heeft Erik de achtergrond m.b.t. het bestaande beleid van duurzame opwek nationaal naar het lokale beleid van Laarbeek geschetst. Dat ons project als 5de en laatste pilotproject is gekozen en dat er hierna een stop op nieuwe aanvragen voor zonneparken zal zijn.

Jullie zijn geen voorstander van zonneparken op landbouwgrond. En zouden liever zien dat de opgave op ander soort gronden wordt gerealiseerd.

Daarnaast speelde er een paar vragen/onzekerheden bij jullie m.b.t. zonnepanelen en de netaansluiting.

Zonnepanelen zouden asbest als een bestandsdeel hebben.

Dit is gelukkig niet het geval. De panelen zijn opgebouwd een glasplaat, zonnecellen van silicium, een 'backsheet' van plastic of glas en aan elkaar gehouden door een frame van aluminium. De panelen zijn zo ontworpen dat er geen lucht of vocht in kan komen en er kunnen dan ook geen stoffen uit de panelen lekken. Daarnaast zijn wij verplicht om alles na 25 jaar op te ruimen en de panelen te recyclen.

Ons zonnepark initiatief zou mogelijke nieuwe zonnedaken in de buurt van het net verdringen.

Dit is ook niet het geval. Wij kunnen door de bestaande netcongestie die er op het onderstation in Aarle-Rixtel heerst daar niet aansluiten. Ons park wordt via het regelstation in Son aangesloten op het onderstation in Best. Hier was nog wel capaciteit. Hierdoor valt er geen capaciteit weg voor zonnedaken in gemeente Laarbeek door het beoogde zonnepark aan de Vossenbergh.

Tevens hebben wij besproken dat het zonnepark op het snelst in 2023 gebouwd kan worden, vanwege het proces voor de aanvraag van de omgevingsvergunning en het aanvragen van de subsidie.

Daarnaast hebben het schetsontwerp besproken, waarbij wij altijd kijken naar waar de omwonenden wonen en welke zichtlijnen zij vanuit hun woning en perceel op het plangebied hebben. Voor dit park hebben wij daarvoor besloten om de westkant (de kant van de Vossenbergh) goed in te pakken met groenstructuren en een gedeelte vrij te laten van panelen.

Specifiek voor het zicht vanuit jullie woning hebben wij gekeken naar het zicht op het zonnepark. Dit wordt in het huidige ontwerp ontnomen door een aantal fruitbomen met daarachter een houtsingel. Jullie gaven aan het prettig te vinden dat het directe zicht hiermee weggehaald wordt. Van het zicht vanuit jullie raam gemaakt is een foto gemaakt, welke zal worden bewerkt om een impressie te geven hoe het eruit kan gaan zien in de toekomst.

Graag verneem ik van jullie of dit korte verslag overeenkomt met ons gesprek. Mochten jullie commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

3.3 Gespreksverslag omwonende 7

Beste -,

Bedankt voor het fijne gesprek woensdagochtend (26-5).

Wij hebben gesproken over ons beoogde zonnepark project aan de Vossenbergh, verderop in uw straat en aangrenzend aan enkele van uw agrarische percelen. Hierbij een kort gespreksverslag.

U was al op de hoogte van het beleid van de gemeente en de plannen die daaruit voortgevloeid zijn. Zo was u ook op de hoogte van de intentie van onze grondeigenaar om een zonnepark te realiseren op zijn gronden, en dat wij door de gemeente zijn aangewezen als 5de en laatste pilotproject. Ook had u een tijd geleden al gesproken met vertegenwoordigers van het zonnepark initiatief verderop van Ennovos.

Vanuit die achtergrond vroeg u zich af waar en hoe wij gaan aansluiten op het net. Wij kunnen door de bestaande netcongestie die er op het onderstation in Aarle-Rixtel heerst daar niet aansluiten. Ons park wordt via het regelstation in Son aangesloten op het onderstation in Best. Hier was nog wel capaciteit. Hierdoor valt er geen capaciteit weg voor duurzame initiatieven in gemeente Laarbeek door het beoogde zonnepark aan de Vossenbergh.

Daarnaast hebben het schetsontwerp besproken, en u gaf aan geen last te gaan hebben van het beoogde zonnepark. Mede omdat er nu nog schuren van burens het zicht op het park belemmeren. Deze zullen in de nabije toekomst afgebroken worden, waardoor er meer direct zicht op de inpassing rond het zonnepark ontstaat. Aan de zuidkant van het zonnepark waar dan zicht op ontstaat wordt het park ingepast met struweel, wat het zicht op de panelen weg zal nemen.

U gaf aan dat dit soort begroeiing vanwege de snelle groei daarvan wel goed onderhouden moet worden zodat dit niet uit de kluitengewassen wordt. U wou dan ook weten wie het onderhoud van de groenstructuren van het park zou gaan doen. Dat is tot op heden niet duidelijk, maar zal of een hoveniersbedrijf zijn of eventueel de grondeigenaar. Dit zal later in het proces duidelijk worden.

Tevens hebben wij besproken dat het zonnepark op zijn vroegst in 2023 gebouwd kan worden, vanwege het proces voor de aanvraag van de omgevingsvergunning en het aanvragen van de subsidie.

Graag verneem ik van u of dit korte verslag overeenkomt met ons gesprek. Mocht u commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

3.4 Gespreksverslag omwonende 4

Geachte familie -,

Bedankt voor het fijne gesprek woensdagochtend (26-5).

Wij hebben gesproken over ons beoogde zonnepark project aan de Vossenbergh. Hierbij een kort gespreksverslag.

Eerst heeft Erik de achtergrond m.b.t. het bestaande beleid van duurzame opwek nationaal naar het lokale beleid van Laarbeek geschetst. Dat ons project als 5de en laatste pilotproject is gekozen en dat er hierna een stop op nieuwe aanvragen voor zonneparken zal zijn.

Waarna we gesproken hebben over jullie dakopstelling, met een vergelijkbare subsidie aanvraag en traject met de netbeheerder als wij dat hebben. Waarna we ingezoomd hebben op het traject met de netbeheerder en hoe wij gaan aansluiten met zonnepark de Vossenbergh.

Wij kunnen door de bestaande netcongestie die er op het onderstation in Aarle-Rixtel heerst daar niet aansluiten. Ons park wordt via het regelstation in Son aangesloten op het onderstation in Best. Hier was nog wel capaciteit. Hierdoor valt er geen capaciteit weg voor duurzame initiatieven in gemeente Laarbeek door het beoogde zonnepark aan de Vossenbergh.

Wij hebben het huidige schetsontwerp besproken, en vooral de zichtlijnen vanuit jullie woning en perceel. Aangegeven dat de huidige inpassing rond het perceel van jullie overbuurman versterkt zal worden zodat het directe zicht op het zonnepark weggenomen zal worden.

Jullie stelden daarnaast vragen over het proces vanaf nu m.b.t. de vergunning. Wij zullen met de gemeente een omgevingsvergunning procedure doorlopen. Na het verkrijgen van de vergunning kan er subsidie aangevraagd kan worden. Als dit allemaal positief doorlopen wordt zal op zijn vroegst in 2023 gestart kunnen worden met de bouw.

Jullie lieten doorschemeren geen voorstander te zijn van zonneparken op landbouwgrond. En vroegen dan ook naar de mogelijkheden in de procedure om het eventueel tegen te houden. Dat kan via mogelijke zienswijzen als de omgevingsvergunning ter inzage ligt, mochten deze afgewezen worden kan er via de rechter nog een procedure gestart worden.

Graag verneem ik van jullie of dit korte verslag overeenkomt met ons gesprek. Mochten jullie commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

3.5 Gespreksverslag omwonende 5

Beste –,

Bedankt voor de fijne kennismaking, hierbij een kort verslag van de project relevante dingen die wij afgelopen dinsdag hebben besproken.

Wij hebben jullie gesproken over ons beoogde zonnepark project op de gronden van jullie buurman aangrenzend aan jullie tuin.

Eerst heeft Erik de achtergrond m.b.t. het bestaande beleid van duurzame opwek nationaal naar het lokale beleid van Laarbeek geschetst. Dat ons project als 5de en laatste pilotproject is gekozen en dat er hierna een stop op nieuwe aanvragen voor zonneparken zal zijn.

Jullie hadden vanuit de buurt al dingen gehoord over het zonnepark en het huidige landschappelijke ontwerp. Wij hebben dit concept ontwerp daarna nog toegelicht. Hieruit kwamen een aantal vragen/onduidelijkheden en/of bezwaren over het concept plan.

Recent hebben jullie de bestaande inpassing tussen jullie perceel het beoogde zonnepark gesnoeid om zo meer doorzicht op de achterliggende agrarische percelen te realiseren. Jullie zien dit doorzicht verdwijnen met het huidige plan. Ook is deze inpassing niet wintergroen waardoor in de wintermaanden direct zicht op het zonnepark zullen hebben.

Daarnaast hadden jullie niet verwacht dat de panelen op 3 meter hoogte geplaatst zullen worden. Jullie hadden verwacht dat de panelen op maximaal 2,5 meter hoogte geplaatst zouden worden.

Wij hebben toen een aantal foto's gemaakt vanuit jullie tuin en zullen deze door een landschapsarchitect laten bewerken om de impact van het beoogde zonnepark te visualiseren. Tevens zijn wij momenteel aan het uitwerken hoe wij deze impact voor jullie kunnen minimaliseren. Hier komen wij z.s.m. op terug, om dit met jullie te bespreken.

Tevens hadden jullie vragen over hoe het zonnepark beheerd zal worden. Wij werken meestal met drubbegrazing door schapen. Waarbij steeds secties van het park afgezet worden en begrast door schapen. Dit zorgt ervoor dat steeds andere delen van het park natuurlijk gesnoeid worden en geeft dit insecten de kans om te migreren naar andere delen van het zonnepark.

Ook waren jullie geïnteresseerd in de locaties van de transformatorstations en het inkoopstation. Transformatorstations plaatsen wij altijd centraal in het park omdat deze bij een zonnige dag tot zo'n 50-70 meter een zoemend geluid afgeven. Wij plaatsen deze transformatorstations daarom altijd zo dat omwonenden, in dit geval dus jullie, er geen last van hebben. Het inkoopstation, welke het zonnepark met de kabels van de netbeheerder verbindt zal ten noorden van de woning van de grondeigenaar geplaatst worden.

Jullie gaven aan dat jullie bang zijn dat jullie huis minder geld waard zou worden door deze ontwikkeling. Wij hebben aangegeven dat dit middels een planschade procedure geregeld kan

worden. Als er aantoonbaar schade geleet wordt zal dit door ons als initiatiefnemers worden gecompenseerd. Dit staat vast in de overeenkomst die wij nog met de gemeente dienen te sluiten.

Daarna zijn wij via de noordkant van jullie perceel naar de grens van de tuin en het beoogde zonnepark gelopen. Aan de noordkant van jullie perceel, liggen een aantal hallen die jullie nu verhuren als opslagplekken. Jullie gaven aan graag de houtsingel die achter de woning van de grondeigenaren is ingetekend het hoekje om zien gaan om zo ook daar het zicht op de panelen weg te nemen. Dit zal in het volgende ontwerp aangepast worden.

Bij de wandeling naar de grens van jullie tuin en het beoogde plangebied gaven jullie aan dat er daar dassen of dassenpijpen zijn gesignaleerd tijdens werkzaamheden aan het dak van de hallen. Dit punt zal ik met een ecooloog nog doornemen.

Tevens hebben wij besproken dat het zonnepark op zijn vroegst in 2023 gebouwd kan worden, vanwege het proces voor de aanvraag van de omgevingsvergunning en het aanvragen van de subsidie.

Graag verneem ik van u of dit verslag overeenkomt met ons gesprek. Mocht u commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

3.6 Gespreksverslag omwonende 6

Beste -,

Bedankt voor de fijne kennismaking gisteren, hierbij een kort verslag van de project relevante dingen die wij gisteren besproken hebben.

Wij hebben jullie gisterenmiddag gesproken over ons beoogde zonnepark project op de gronden van -.

U heeft aangegeven als het project goed ingepast wordt met landschappelijke inpassing u er geen probleem mee hebt. U geeft de grondeigenaar groot gelijk dat hij met zijn gronden op deze manier een mooi rendement verdient. Het beoogde project vormt voor jullie dan ook geen probleem.

Daarnaast bleek dat wij eenzelfde soort inpassing in gedachten hadden met fruitbomen en struiken op het meest oostelijke gedeelte van het plangebied als u eventueel voor uw perceel. Mocht dit beiden zo uitgewerkt worden kan dit elkaar versterken, en de struweel- en akkervogels van voedsel voorzien.

Tevens hebben wij besproken dat het zonnepark op zijn vroegst in 2023 gebouwd kan worden, vanwege het proces voor de aanvraag van de omgevingsvergunning en het aanvragen van de subsidie.

Graag verneem ik van u of dit korte verslag overeenkomt met ons gesprek. Mocht u commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

3.7 Gespreksverslag omwonende 2

Beste -,

Bedankt voor het prettige gesprek afgelopen week op donderdag 10 juni.

Wij hebben gesproken over ons beoogde zonnepark project aan de Vossenbergh ten westen van uw woning en bedrijf.

De achtergrond m.b.t. het bestaande beleid van duurzame opwek nationaal naar het lokale beleid van Laarbeek geschetst. Dat ons project als 5de en laatste pilotproject is gekozen en dat er hierna een stop op nieuwe aanvragen voor zonneparken zal zijn.

Omdat je zelf hebt nagedacht een zonnepark te ontwikkelen, op het stuk naar de kwekerij, ben jij al goed op de hoogte van het bovengenoemde beleid. Uiteindelijk heb je dat niet gedaan en je gaf aan dat dat maar goed ook met mogelijke uitbreidingsplannen van de kwekerij.

Daarnaast heb jij al twee keer een subsidieproject voor op het dak gerealiseerd. Waardoor zowel het beleid van de gemeente als het traject voor de subsidie aanvraag jou bekend is.

Door de ligging van het zonnepark, de inpassing rond het zonnepark en de ligging van jouw woning met inpassing eromheen heb je geen problemen met ons zonnepark initiatief.

Graag vernemen wij van je of dit korte verslag overeenkomt met ons gesprek. Mocht je commentaar of aanvullingen hebben dan horen we het graag.

3.8 Gespreksverslag 2de keukentafelgesprek omwonende 5

Beste - en -,

Erik is donderdag 10-6 voor het tweede gesprek langsgesproken om te praten over de aanpassingen die gemaakt zijn aan het ontwerp van het zonnepark n.a.v. ons eerste gesprek op 1-6.

Veranderingen aan het landschappelijke ontwerp naar van jullie input en van andere omwonenden, de cijfers corresponderen met de nummering in de twee onderstaande afbeeldingen, deze worden ook nog per post nagestuurd:

1. Doortrekken houtsingel met inheemse soorten om zicht op panelen weg te nemen.
2. Doortrekken houtsingel met inheemse soorten om zicht op panelen weg te nemen.
3. Zicht direct op panelen beperken doormiddel van haag +- 2 meter hoog, maar wel zicht over de inpassing behouden. Afstand tot de perceelgrens van jullie tuin verhoogd, loop schuin af vanaf het hekwerk tot jullie perceelsgrens van 24 meter afstand tot 7 meter. Jullie willen niet dat dit helemaal dichtgemaakt wordt d.m.v. hoge opgaande beplanting zoals een houtsingel of struweel, maar zoals boven aangegeven liever haag met +- 2 meter hoogte om overzicht te behouden, de uitwerking hiervan kunnen wij gezamenlijk nader bepalen, welke soorten, hoogte, wintergroen, open en dicht etc.
4. Aanplanten laanbomen, wensen van -, neemt deels het zicht weg en zorgt voor mooie en verzorgde ingang voor het bedrijf en als je over de rest van de Vossenbergrijdt.
5. Verlagen van de paneelhoogte van 3 meter naar maximaal 2 meter in het zuiden van het zonnepark om doorzicht vanaf jullie woning en tuin zoveel mogelijk te behouden.

Daarnaast hebben jullie geïnformeerd over de mogelijke financiële participatiemogelijkheden. Er zijn een aantal verschillende mogelijkheden:

Vooraf mee-investeren bouwrisico:

TPSolar streeft naar een eigendomsverdeling waarbij gestreefd wordt naar lokaal eigendom (burgers en bedrijven). Dit betekent een gedeeld eigendom en hierbij gaat het expliciet om samen en gelijkwaardig optrekken. Hierbij neemt de lokale gemeenschap of coöperatie dezelfde risico's en aanloopkosten als TPSolar die het park ontwikkelt en exploiteert. Investeren in een zonnepark is ondernemerschap. Dat vergt ook vooraf mee-investeren en risico lopen. Het gaat hierbij nogmaals om een risicodragende investering van de inwoners en bedrijven.

Achteraf mee-investeren zonder bouwrisico:

Investeren als vorm van financiële participatie aan. TPSolar richt een crowdfundingplatform op, waarbij inwoners van de Vossenberg met voorrang kunnen investeren in Zonnepark Vossenberg en daar een (nader vast te stellen) rendement op krijgen (deze constructie is vergelijkbaar met een obligatieregeling). Waarna ook andere bewoners van gemeente Laarbeek kunnen investeren. De lokale participatiemogelijkheid wordt in werking gesteld nadat het zonnepark is opgeleverd en aangesloten op het net. Op deze manier lopen inwoners van de gemeente Laarbeek geen bouwrisico, die men bij (mede-) eigenaarschap wel draagt. Dit betekent dat de inwoners van de gemeente Laarbeek 15 jaar risico-vrij financieel kunnen mee participeren.

Omgevingsfonds:

TPSolar streeft ernaar om een deel van de baten terug te laten vloeien naar de omgeving. Hiervoor richt TPSolar een omgevingsfonds op. Dit fonds is ten behoeve van duurzame projecten in de directe omgeving van het beoogde Zonnepark Vossenberg. Gedurende de SDE-periode, zal een nader te bepalen bedrag per MWp jaarlijks beschikbaar gesteld worden. Dit fonds is echt bedoelt voor de omgeving van de Vossenberg voor lokale duurzame initiatieven.

Korting energierekening:

TPSolar wil ook voor dit project gaan samenwerken met een energiemaatschappij, die een platform biedt waarop klanten stroom kunnen afnemen van het zonnepark. TPSolar hecht veel waarde aan de lokale afname van de energie van Zonnepark Vossenberg. Wij hopen dat de omwonenden langjarig stroom gaan afnemen van het zonnepark.

Daarnaast hadden jullie vragen over de glinstering van de panelen. De panelen die gebruikt worden zullen state of the art panelen zijn. Welke mooi egaal van kleur zijn. Deze worden zo ontworpen om zo veel mogelijk zon licht om te zetten naar energie en dus zo min mogelijk te weerkaatsen. Dit wordt o.a. versterkt door een antireflectie coating die op de panelen zitten. Echter zal er af en toe wat diffuus licht door de panelen weerkaatst worden. De landschappelijke inpassing om het park heen heeft dan ook mede de functie om dit op te vangen. Waardoor er voor jullie als burens geen last van dit verstrooide licht ervaren.

Ook is er nogmaals gesproken over mogelijke waardedaling van jullie woning. Erik heeft aangegeven dat dit bij onze projecten nog nooit is voorgekomen.

In de bijlage vinden jullie de artist impression die Erik heeft laten zien op zijn telefoon. Deze zal tevens geprint nagestuurd worden.

Jullie houden jullie zorgen, maar waarderen het wel dat er op deze korte termijn met jullie eerste zorgen concrete wijzigingen aan het plan zijn doorgevoerd.

Graag verneem ik van u of dit korte verslag overeenkomt met het gesprek. Mocht u commentaar of aanvullingen hebben dan hoor ik het graag.

4 Inloopbijeenkomst 8 juli 2021

4.1 Genodigden

Voor de inloopbijeenkomst hebben wij zowel de direct aanwonenden als degene binnen een straal van 500 meter bij het plangebied uitgenodigd. Tevens hebben wij de huishoudens binnen een straal van 700 meter met mogelijk direct zicht op de planlocatie uitgenodigd. In totaal waren dit 38 adressen. Hiervan waren uiteindelijk 11 adressen aanwezig. Daarnaast was er één gemeenteambtenaar verantwoordelijk voor dit dossier en waren er twee leden van Zorg om het Dorp Mariahout aanwezig.

In de onderstaande afbeelding zijn de genodigden op een kaart weergegeven. In het geel is de woning van de grondeigenaar weergegeven, in het oranje de direct omwonenden en in het blauw de overige genodigden omwonenden. Daarnaast is het plangebied in het rood aangegeven.

Vanuit TPSolar waren 2 personen aanwezig, één directeur en één junior projectontwikkelaar.

Figuur 2: Kaart met genodigden voor de inloopbijeenkomst van 8-7.

4.2 Inloopbijeenkomst

De inloopbijeenkomst was vanwege covid-19 verdeelt in 2 sessies. In de eerste sessie waren bewoners van de Heihoef en Veghelsedijk genodigd. In de tweede sessie waren de direct omwonenden, andere bewoners van de Vossenbergh, bewoners van de Rooijseweg en twee adressen aan de Spierkesweg genodigd.

Tijdens de bijeenkomst is getracht om via persoonlijke of in groepsgesprekken de omwonenden in te lichten over onze plannen. In deze gesprekken konden de omwonenden alle vragen, bezwaren en verbeterpunten die zij hebben met ons bespreken.

Hieronder zijn een aantal besproken onderwerpen die behandeld zijn tijdens de inloopbijeenkomst te vinden.

Landschappelijk ontwerp:

Het landschappelijke ontwerp is met alle deelnemers van de inloopbijeenkomst doorgenomen. Met de direct omwonenden zijn de veranderingen t.o.v. het eerste ontwerp besproken. De veranderingen

zijn doorgevoerd n.a.v. de gehouden keukentafelgesprekken met de direct omwonenden. Zo is o.a. op het zuidelijk gedeelte van het park de hoogte van panelen met 1 meter verlaagd op wensen van één van de omwonenden. Deze verandering en andere veranderingen zijn te vinden in paragraaf 5.3.

Met de andere omwonenden voor wie het plan nieuw was is het gehele ontwerp doorgenomen en specifiek ingezoomd op dat deel van het park wat voor hen relevant is vanwege de ligging van hun woning.

Schittering:

Zonnepanelen zijn gemaakt van speciaal, niet reflecterend glas. Het licht moet namelijk zo veel mogelijk in de zonnecellen terecht komen om energie op te wekken. Op die manier wordt meer dan 96% van het licht ingevangen. Het restant aan zonlicht dat reflecteert wordt bovendien zowel in de zomer als in de winter diffuus in de richting van de hemel weerkaatst, dus omwonenden zullen hier geen last van hebben.

Een belangrijke referentie is een praktijktest bij het eerste zonnepark van TPSolar in Uden, naast militaire vliegbasis Volkel. Het Ministerie van Defensie heeft hierbij door middel van testvluchten bij zonnig weer en bij droge en natte panelen geconstateerd dat er onder geen enkele hoek hinderlijke schittering optreedt.

Omgevingsfonds & financiële participatie:

TPSolar streeft ernaar om een deel van de baten terug te laten vloeien naar de omgeving. Hiervoor richt TPSolar een omgevingsfonds op. Dit fonds is ten behoeve van duurzame projecten in de directe omgeving van het beoogde Zonnepark Vossenbergh en mag enkel gebruikt worden voor projecten in de directe omgeving van het zonnepark en niet voor projecten elders in de gemeente. Zo kunnen alle bewoners, onafhankelijk van hun portemonnee, rond het zonnepark profiteren van het project.

Gedurende de SDE-periode, zal een nader te bepalen bedrag per MWp jaarlijks beschikbaar gesteld worden. TPSolar wil dit graag in samenwerking Zorg om het Dorp Mariahout en/of de gemeente inrichten.

Daarnaast kunnen de omwonenden ook financieel participeren in het zonnepark middels een obligatieregeling. Hierop zullen de participanten een nader te bepalen rendement op ontvangen.

Netaansluiting:

Een aantal omwonenden informeerden naar de manier van aansluiten van dit project. Omdat in gemeente Laarbeek er in ernstige mate netcongestie heerst. Dit betekent dat er in de gemeente verscheidende zonnedak opstellingen niet aangesloten kunnen worden en daardoor niet aangelegd worden.

Het betreffende zonnepark wordt niet op het onderstation Aarle Rixtel gelegen in gemeente Laarbeek aangesloten. Maar aangesloten via het regelstation in Son op het onderstation in Best in de gelijknamige gemeente. Hierdoor neemt zonnepark Vossenbergh geen ruimte in van mogelijke zonnedak opstellingen in gemeente Laarbeek.

De aanwezige gemeenteambtenaar heeft ook uitgelegd dat dit een eis is van de gemeente voor dit project. Het zonnepark mag geen plaatselijke zonnedak opstellingen in de weg zitten en middels deze aansluiting in Best is dat geborgd. Tevens telt dit project op deze manier gewoon mee aan de duurzame energie opwek doelstellingen van gemeente Laarbeek, al wordt het project in een andere gemeente aangesloten. Het gaat om de locatie van het project en niet de locatie van de aansluiting op het net.

Procedure:

Er zijn daarnaast enkele vragen gesteld met betrekking tot de te volgen procedure. Hierop heeft de gemeenteambtenaar antwoord gegeven. Zij heeft uitgelegd dat dit project nog in niet in procedure is, de officiële ruimtelijke aanvraag is nog niet begonnen. Het bevindt zich nog in de voorfase of ontwerpfase. Op ze vroegst zal dit project na het zomerreces in procedure kunnen. Wel wordt dit project gezien als het vijfde en laatste pilotproject in de gemeente. Het project bevindt zich dan ook in een ander stadium dan de 4 andere projecten in de gemeente. Waarvan er 2 al vergund zijn en de andere 2 voor de laatste maal voorliggen aan de gemeenteraad.

Mocht voor dit project een vergunning verleend worden zal er in 2022 subsidie aangevraagd kunnen te worden. Zonder deze subsidie is het project niet te realiseren. We spreken dan ook pas van een levensvatbaar project als de subsidie is toegekend. Het project zal dan ook pas in '23 of '24 gebouwd worden.

Onder de aanwezige werd positief gereageerd dat er op deze manier aan de voorkant invloed kan worden uitgeoefend over de invulling van dit project. Mede omdat er bij andere zonnepark projecten in de gemeente op een later moment pas inspraakmomenten georganiseerd zijn, waardoor omwonenden het gevoel hadden dat het moment van inspraak te laat was.

4.3 Vervolg

TPSolar zal zoals hierboven aangegeven hopelijk na het zomerreces bij de gemeente de procedure van de omgevingsvergunning voor Zonnepark Vossenbergh starten.

Vragen en/of opmerkingen die niet gesteld zijn tijdens de inloopbijeenkomst kunnen nog via de contactgegevens van de junior projectontwikkelaar gesteld worden. Deze zijn aangegeven in uitnodigingbrief en staan ook op de visitekaartjes achtergelaten bij verscheidende participanten van de inloopbijeenkomst.

5 Aanpassingen n.a.v. participatietraject direct omwonenden

5.1 Schetsontwerp januari 2021

5.3 Veranderingen schetsontwerp n.a.v. input omwonenden:

1. Doortrekken houtsingel met inheemse soorten om zicht op panelen weg te nemen.
2. Doortrekken houtsingel met inheemse soorten om zicht op panelen weg te nemen.
3. Zicht direct op panelen beperken doormiddel van haag +- 2 meter hoog, maar wel zicht over de inpassing behouden. Omwonende 5 willen niet dat dit helemaal dichtgemaakt wordt d.m.v. hoge opgaande beplanting zoals een houtsingel of struweel.
4. Aanplanten laanbomen.
5. Verlagen van de paneelhoogte van 3 meter naar maximaal 2 meter in het zuiden van het zonnepark om doorzicht vanaf omwonende 5 zo veel mogelijk te behouden.
6. Toevoegen aantal boomvormers geschikt voor de waterkant welke zorgen voor vitrage vanuit noordwestelijke richting.

5.4 Veranderingen n.a.v. gemeente

7. Aanleg keverbank met beplanting aan westzijde plangebied.

PLANSCHADEOVEREENKOMST

DE ONDERGETEKENDEN:

de gemeente Laarbeek, ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de heer F.L.J. van der Meijden, burgemeester van gemeente Laarbeek, hierna te noemen 'Gemeente',

en

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TPSOLAR VOSSENBERG B.V.**, statutair gevestigd te Lijnden, en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden, aan de Melbournestraat 9, unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 83079416, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder, bestuurder de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TPSOLAR-KONZEPT B.V.**, statutair gevestigd te Lijnden, en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden, aan de Melbournestraat 9 Unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 66965462, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar aandeelhouder, bestuurder de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TPSOLAR B.V.**, statutair gevestigd te Lijnden, en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden aan de Melbournestraat 9 Unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 62608894 ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar zelfstandig bevoegde aandeelhouder, bestuurders de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **ERWINOTA B.V.**, statutair gevestigd te Alkmaar en kantoorhoudende te (1175 RM) Lijnden, aan de Melbournestraat 9 Unit 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 61657476 ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder, bestuurder de heer H.J. Wieffer geboren te Beverwijk op 18 maart 1965, hierna te noemen 'wederpartij';

Ieder afzonderlijk een 'Partij' en gezamenlijk te noemen 'Partijen'.

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- dat Wederpartij bij de Gemeente een uitgebreide omgevingsvergunning heeft ingediend om af te wijken van de bepalingen van het bestemmingsplan Buitengebied, ten behoeve van realisatie van een zonnepark op de percelen kadastraal bekend als Lieshout, Sectie M nummers 22, 61, 62, 63, 64, 65 en 66, plaatselijk bekend als de Vossenbergh te Mariahout;
- dat de beoogde bouw en het gebruik in strijd zijn met het geldende bestemmingsplan Buitengebied;
- dat Gemeente uit eerste onderzoek niets is gebleken van doorslaggevende planologische beletselen om medewerking te verlenen aan het gemelde verzoek;

Zaaknummer:
Documentnummer:

- dat er uit de afgifte van de omgevingsvergunning schade kan voortvloeien als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening (Wro), die voor rekening van wederpartij dient te komen;
- dat Gemeente bereid is de door Wederpartij gevraagde omgevingsvergunning in procedure te brengen, onder voorwaarde dat Wederpartij zich bereid verklaart de daaruit voortvloeiende voor tegemoetkoming in aanmerking komende planschade volledig aan Gemeente te compenseren;
- Wederpartij verklaart ermee bekend te zijn dat de mogelijkheid bestaat om door middel van een planschade-risicoanalyse, uit te voeren in opdracht en voor rekening en risico van de Wederpartij, door een daarin gespecialiseerd bureau, indicatief inzicht te verkrijgen in de omvang van de mogelijk te verwachten schade.
- dat Gemeente op 12 september 2013 een 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Laarbeek' heeft vastgesteld op grond waarvan een derde-belanghebbende zoals Wederpartij betrokken wordt bij de behandeling van aanvragen om planschadevergoeding;

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

1. Deze overeenkomst laat de uitoefening van alle publiekrechtelijke bevoegdheden door Gemeente volledig onverlet. Gemeente behoudt haar bevoegdheid om bij nadere overweging, onder meer als gevolg van indiening van schriftelijke en/of mondelinge zienswijzen of op aanwijzing van hogere overheden, af te zien van het verlenen van de gevraagde medewerking.
2. Gemeente zal Wederpartij schriftelijk in kennis stellen van een aanvraag om tegemoetkoming van schade als bedoeld in artikel 6.1 Wro die voortvloeit uit de planologische maatregel zoals deze naar aanleiding van het door Wederpartij ingediende verzoek door Gemeente is afgegeven en in werking is getreden. Gemeente zal de Wederpartij bij de behandeling van de aanvraag betrekken op de wijze zoals voorgeschreven in de 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Laarbeek (12 september 2013)'.
3. Wederpartij verbindt zich om aan Gemeente het totale bedrag te compenseren van de schade als bedoeld in artikel 6.1 Wro (planschade plus rente plus externe advieskosten), die onherroepelijk voor tegemoetkoming door Gemeente in aanmerking komt en die voortvloeit uit de afgifte van de omgevingsvergunning zoals deze naar aanleiding van het door wederpartij ingediende verzoek door de gemeente is verleend.
4.
  - a. Bij niet-nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit deze overeenkomst, verbeurt Wederpartij, na in gebreke gesteld te zijn en na verloop van de in die ingebrekestelling bepaalde termijn, ten behoeve van de Gemeente een onmiddellijk opeisbare boete van € 2.500,-- per dag dat het verzuim voortduurt, met een maximum van € 100.000,-- (zegge: honderdduizend euro), op welk bedrag de door Gemeente ter zake van de wanprestatie te lijden schade wederzijds onveranderlijk wordt bepaald.

Zaaknummer:
Documentnummer:

- b. De kosten van alle gerechtelijke en buitengerechtelijke maatregelen, waaronder in ieder geval zijn begrepen incassokosten en kosten van rechtskundige bijstand, door de Gemeente gemaakt in verband met de niet nakoming door Wederpartij, zijn voor rekening van Wederpartij.
  - c. Wederpartij is verplicht en verbindt zich jegens Gemeente, die dit voor zich aanvaardt, het bepaalde in de daartoe in de overeenkomst aangewezen artikelen bij overdracht van het geheel of een gedeelte van het registergoed, alsmede bij de verlening daarop van een zakelijk recht, aan de nieuwe eigenaar of zakelijk gerechtigde op te leggen en in verband daarmee, in dit artikel onder a en b bepaalde, alsmede dit lid, in de notariële akte of verlening van zakelijk recht woordelijk op te nemen, zulks op verbeurte van een direct opeisbare boete van € 100.000,00 (zegge: honderdduizend euro) ten behoeve van Gemeente, met bevoegdheid voor deze laatste om daarnaast nakoming en/of eventueel meer geleden schade te vorderen.
  - d. Wederpartij verplicht zich jegens Gemeente tot het bedingen bij wijze van derdenbeding aan de nieuwe eigenaar of zakelijk gerechtigde dat het bepaalde in de leden van dit artikel, als de in dit lid opgenomen verplichting zal doorgeven. Elke opvolgende vervreemder neemt daarbij namens en ten behoeve van Gemeente het beding aan.
- 5.** Gemeente zal zo spoedig mogelijk na iedere aparte en onherroepelijke vaststelling van een bedrag van planschade die voortvloeit uit de planologische wijziging, het bedrag schriftelijk aan Wederpartij meedelen met het verzoek om dit bedrag binnen 30 dagen na dagtekening van deze brief over te maken aan de Gemeente.
- 6.** Deze overeenkomst vervalt zodra onherroepelijk vast komt te staan dat de gevraagde omgevingsvergunning niet wordt verleend.
- 7.** Het is Wederpartij om zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Gemeente niet toegestaan rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen aan derden; Gemeente is bevoegd aan een mogelijk te geven toestemming nadere voorwaarden te verbinden.
- 8.** Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing en geschillen tussen partijen zullen worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement waarbinnen het grondgebied van de gemeente is gelegen.

Aldus opgemaakt en getekend te Laarbeek d.d. 26 april 2022,

Gemeente:

Wederpartij:

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Laarbeek 2013

Geldend van 04-07-2020 t/m heden

Intitulé

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Laarbeek 2013

De raad van de gemeente Laarbeek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Laarbeek d.d. 6 augustus 2013;

gelet op artikel 6.7 Wet ruimtelijke ordening en artikel 6.1.3.3 Besluit ruimtelijke ordening;

besluit:

vast te stellen de volgende **Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Laarbeek**

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. aanvrager: degene die een aanvraag om tegemoetkoming in de schade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening indient;
- b. adviseur: de door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen persoon als bedoeld in artikel 6.1.1.1, onder c, Besluit ruimtelijke ordening;
- c. adviescommissie: schadebeoordelingscommissie als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, van deze verordening;
- d. besluit: Besluit ruimtelijke ordening;
- e. college: het college van burgemeester en wethouders;
- f. gemeente: gemeente Laarbeek;
- g. planologische maatregel: oorzaak als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, Wet ruimtelijke ordening;
- h. planschade: schade als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening;
- i. wet: Wet ruimtelijke ordening.

Artikel 2 Heffen recht

1. Het wettelijk recht als bedoeld in artikel 6.4, derde lid van de Wet ruimtelijke ordening bedraagt € 500,-.

Artikel 3 Aanvraagformulier

Een aanvraag om vergoeding van planschade wordt bij het college ingediend met gebruikmaking van het formulier "aanvraag om tegemoetkoming planschade".

Artikel 4 Opdrachtverstrekking

Binnen twaalf weken na het verstrijken van de termijnen als bedoeld in artikel 6.1.3.1 van het besluit verstrekt het college aan één of meerdere adviseurs gezamenlijk opdracht om terzake van een aanvraag advies uit te brengen, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 6.1.3.1 van het besluit of aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 5 Adviseur of adviescommissie

1. Voor de advisering over de op de aanvraag te nemen beschikking wordt door het college een adviseur aangewezen die beschikt over voldoende deskundigheid inzake advisering op het gebied van planschade.
2. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege inkomensderving en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is op het gebied van accountancy of van financieel economische bedrijfsvoering.
3. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege waardevermindering van een onroerende zaak en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is terzake van de waardering van onroerende zaken en van waardevermindering daarvan als gevolg van een planologische verslechtering.
4. Indien naar het oordeel van het college het tweede en het derde lid van toepassing zijn, worden zowel de in het tweede als het derde lid bedoelde adviseurs aangewezen.
5. Bij aanwijzing van meerdere adviseurs vormen deze een adviescommissie, waarvan de in het eerste lid bedoelde adviseur voorzitter is.
6. De adviescommissie wijst uit haar midden een rapporteur aan.

Artikel 6 Deskundigheid en onafhankelijkheid

1. Voordat een persoon als adviseur wordt aangewezen, kan het college verlangen dat deze aantoon op grond van opleiding en ervaring deskundig te zijn met betrekking tot de in artikel 3, eerste, tweede of derde lid, bedoelde aspecten waarop deze persoon de aanvraag moet beoordelen.
2. Een adviseur mag niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de raad. Eveneens mag een adviseur niet betrokken zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft.

Artikel 7 Betrokkenheid aanvrager en andere belanghebbenden bij aanwijzing adviseur of adviescommissie

1. Voordat het college de opdracht tot advisering zoals bedoeld in artikel 2 verstrekt, stelt het college de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid van de wet schriftelijk op de hoogte van de aanwijzing van:
  - a. een adviseur als bedoeld in artikel 3, eerste lid, of
  - b. meerdere adviseurs als bedoeld in artikel 3, vijfde lid.
2. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en voldoende gemotiveerd een verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs bij het college indienen.
3. Het college beslist binnen twee weken na het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde termijn over een ingediend verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs.

Artikel 8 Werkwijze adviseur of adviescommissie

1. Het college stelt aan de adviseurs of de adviescommissie alle op de aanvraag betrekking hebben informatie, alsmede de voor de beoordeling daarvan naar het oordeel van de adviseur of van de adviescommissie noodzakelijke bescheiden ter beschikking.
2. Het college wijst uit de ambtelijke organisatie één of meer personen aan die de adviseur of de adviescommissie bij de uitvoering van de adviesopdracht bijstaat.
3. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie organiseert één of meerdere hoorzittingen, waar de aanvrager en de in het tweede lid bedoelde ambtelijke vertegenwoordiger(s) in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, onderscheidenlijk de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, dan wel een standpunt van de gemeente over de aanvraag aan de adviseur of de adviescommissie kenbaar te maken. Eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid van de wet worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken.
4. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie bepaalt het tijdstip waarop de adviseur of de adviescommissie de situatie ter plaatse zal bezichtigen en nodigt de aanvrager voor de plaatsopneming uit.
5. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie met de aanvrager een afspraak gemaakt.
6. Van de in het derde lid bedoelde hoorzitting en van de in het vierde lid bedoelde bezichtiging wordt door dan wel onder verantwoordelijkheid van de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies.
7. Alvorens een advies uit te brengen zendt de adviseur of de adviescommissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een concept daarvan aan de gemeente, aan de aanvrager, aan eventuele andere betrokken bestuursorganen en aan de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid van de wet. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie kan deze termijn onder opgaaf van redenen met een daarbij aan te geven termijn met ten hoogste vier weken verlengen.
8. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid van de wet worden in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na de toezending van het concept advies schriftelijk hierop te reageren.
9. In het geval tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen vier weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken.
10. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college.

Artikel 9 Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na die waarop zij is bekendgemaakt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Laarbeek 2013".

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Laarbeek van 12 september 2013.

*De raad voornoemd,
de griffier,*

M.L.M. van Heijnsbergen

de voorzitter,

J.G.M.T. Ubachs

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: almanak.overheid.nl

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Bijlage F: Planning Zonnepark Vossenbergh

Anterieure Overeenkomst Gemeente Laarbeek

TPSolar

Datum	Activiteit
April '22	Ter inzage legging
Juli - Augustus '22	Ontvangst definitieve vergunning
Augustus - September '22	Aanvraag SDE++
December '22 - Februari '23	Ontvangst SDE++
December '22 - Mei '23	Financiering
Mei - September '23	Bouwvoorbereiding
September - December '23	Bouw

*TPSolar heeft met de grootst mogelijke zorg deze planning samengesteld, doch, TPsolar aanvaardt geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke onjuistheden van het getoonde. Externe factoren, bijvoorbeeld de beschikbaarheid van componenten, kunnen afwijking van deze planning veroorzaken.

